

**Tabela uwag do projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71)
zgłoszonych w ramach uzgodnień**

Lp.	Jednostka redakcyjna, do której są wnoszone uwagi	Podmiot wnoszący uwagi	Zgłoszone uwagi	Stanowisko
Uwagi ogólne/systemowe				
1.	Uwaga systemowa	KPRM	<p>Wątpliwości budzi projektowana w ustawie organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad rynkiem systemów sztucznej inteligencji.</p> <p>Projektowana w ustawie struktura nadzoru nad rynkiem sztucznej inteligencji jest odwzorowaniem organizacji nadzoru nad rynkiem finansowym uregulowanym w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Wydaje się jednak, że charakter i wymiar zadań realizowanych przez Komisję, która jest właściwa w sprawach nadzoru nad rynkiem AI nie jest tożsamy z zakresem zadań nadzorczych realizowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. W konsekwencji powielenia tego wzorca, nagromadzenie i złożoność organizacyjna przewidzianych w projekcie ustawy organów i podmiotów, powoduje trudności interpretacyjne w zakresie jednoznacznego określenia stopnia zależności i podziału kompetencji pomiędzy Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (dalej: „Komisja”), Biuro Komisji, Przewodniczącego Komisji i Dyrektora Biura oraz Społeczną Radę do spraw Sztucznej Inteligencji.</p> <p>Zgodnie z art. 11 pkt 7 projektu ustawy do właściwości Komisji będzie należało wykonywanie zadań i kompetencji organu nadzoru rynku AI, określonych w rozporządzeniu 2024/1689. Z punktu widzenia zadań wynikających z tego nadzoru m.in. w zakresie kontroli oraz prowadzenia postępowań w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689, w toku których będą wydawane akty administracyjne (postanowienia, decyzje), uzasadnionym jest aby organem nadzoru wykonującym te zadania był organ jednoosobowy, a nie kolegialny. Zresztą już w projekcie w obecnym brzmieniu zakłada się, że Komisja będzie mogła upoważnić m.in. Przewodniczącego Komisji i Zastępców</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Uwaga dotycząca powołania w miejsce organu kolegialnego organu jednoosobowego nie została uwzględniona ze względu na potrzebę zachowania kolegialnego, eksperckiego modelu działania Komisji, przy jednoczesnej zmianie sposobu powołania Przewodniczącego.</p> <p>Uwagi dotyczące trybu postępowania i uprawnień stron zostały uwzględnione poprzez uzupełnienie projektu o przepisy ustanawiające możliwość uzgodnienia i zawarcia układu.</p>

			<p>Przewodniczącego Komisji do podejmowania działań w zakresie właściwości Komisji, w tym do wydawania postanowień i decyzji administracyjnych (art. 11 ust. 2 projektu), a jedyne ograniczenie jakie przewiduje projektodawca to wydawanie rozstrzygnięć co do istoty sprawy w zakresie nakładania administracyjnych kar pieniężnych (art. 11 ust. 3 projektu).</p> <p>Należy podkreślić, że utworzenie jednoosobowego organu nadzoru może usprawnić proces decyzyjny i zapewnić bardziej efektywne wykonywanie zadań. Jednocześnie przepisy prawa UE nie nakładają na państwa członkowskie obowiązku utworzenia kolegiального organu nadzoru. Również konieczność zapewnienia organowi nadzoru niezależności nie stoi na przeszkodzie utworzenia jednoosobowego organu. Natomiast podnoszony przez projektodawcę w uzasadnieniu cel utworzenia organu kolegiального, tj. forum wymiany informacji w kwestiach sztucznej inteligencji, które będą zazębiały się z ochroną konsumentów, bezpieczeństwem towarów i usług, ochroną danych osobowych, usługami finansowymi itd., może zostać osiągnięty poprzez utworzenie organu opiniodawczo-doradczego Komisji (lub Rady), w skład której wchodziłoby przedstawiciele wskazani w art. 7 ust. 2 i 3 projektu. Zarówno organ, jak i Komisja (lub Rada) byłyby obsługiwane przez urząd/biuro (rozwiązania takie w zakresie funkcjonowania organu nadzoru zawiera m.in. ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych).</p> <p>Mając na uwadze konieczność zapewnienia niezależności tego organu nadzoru do rozważenia pozostaje, czy nie byłoby uzasadnione powierzenie jego powoływania Sejmowi RP, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku Prezesa UKE lub Prezesa UODO. W takim wypadku kandydat do pełnienia tej funkcji mógłby być wskazywany we wniosku przez Prezesa Rady Ministrów, a uprzednio wyłaniany w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru (wzorem przepisów art. 190 ust. 4 i 4 a ustawy z dnia 16 stycznia 2004 r. Prawo telekomunikacyjne).</p> <p>Innym możliwym rozwiązaniem byłoby utworzenie centralnego organu administracji rządowej, na wzór Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, który jest organem nadzoru i regulatorem rynku transportu kolejowego, czy Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, który realizuje zadania z zakresu spraw regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji. Organy te są</p>	
--	--	--	--	--

			powoływane i odwoływane przez Prezesa Rady Ministrów spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.	
2.	Uwaga systemowa	KPRM	<p>Projekt ustawy przewiduje utworzenie Biura Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, którego zadaniem będzie zapewnienie obsługi Komisji, Przewodniczącego Komisji (którzy mają być równocześnie organami Biura) oraz Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji.</p> <p>Zgodnie z intencją projektodawcy nadzór nad działalnością Biura Komisji został powierzony Prezesowi Rady Ministrów. Decyzja projektodawcy w zakresie ustanowienia Prezesa Rady Ministrów jako organu nadzoru budzi wątpliwości z uwagi na zakres merytoryczny spraw, którymi zajmować ma się Komisja. Zgodnie z Rozporządzeniem PE i Rady (UE) 2024/1689 (art. 70 ust. 3) do prawidłowego realizowania obowiązku nadzorczego wymagana jest dogłębna znajomość kwestii z zakresu technologii AI, danych i metod przetwarzania danych, ochrony danych osobowych, cyberbezpieczeństwa, praw podstawowych, ryzyka dla zdrowia i bezpieczeństwa oraz wiedza na temat obowiązujących norm i wymogów prawnych. Jednocześnie należy zauważyć, że (zgodnie z art. 70 ust. 1) zadania organu nadzorczego mogą być wykonywane przez jeden albo kilka wyznaczonych organów zgodnie z potrzebami organizacyjnymi państwa członkowskiego.</p> <p>Biorąc pod uwagę obszar, którego dotyczy zakres właściwości Biura i Komisji, organem nadzoru nad Biurem Komisji powinien być minister właściwy ds. informatyzacji. Minister właściwy ds. informatyzacji odpowiada m.in. za sprawy wspierania inwestycji w dziedzinie informatyzacji, kształtowanie polityki państwa w zakresie ochrony danych osobowych, bezpieczeństwo cyberprzestrzeni w wymiarze cywilnym oraz realizację zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie informatyzacji i telekomunikacji. Realizowana w ostatnich latach polityka państwa w odniesieniu do informatyzacji pozwoliła m.in. na rozbudowanie w strukturach Ministerstwa Cyfryzacji zespołu ekspertów, którzy mogą stanowić realne zaplecze dla nadzoru nad nowotworzonym urzędem.</p> <p>Dodatkowym argumentem przemawiającym za wskazaniem ministra właściwego ds. informatyzacji jest doświadczenie w nadzorze nad Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, tj. organem, który podobnie jak jednostka ds. nadzoru nad rynkiem</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana sposobu powołania Przewodniczącego Komisji - powołanie przez Sejm za zgodą Senatu.</p> <p>Nad Biurem Komisji nadzór będzie pełnił minister właściwy do spraw informatyzacji.</p>

			<p>sztucznej inteligencji, charakteryzuje się niezależnością i bezstronnością, wymaganą przez unijne regulacje.</p> <p>Zgodnie z założeniami projektu, organem wyższego stopnia w stosunku do decyzji podejmowanych przez Komisję nie będzie minister właściwy ds. informatyzacji (podobnie jak w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa UKE). Rozstrzygnięcia te będą poddane kontroli sądowej. Zakres spraw należących do kompetencji ministra właściwego ds. informatyzacji oraz doświadczenie w nadzorze nad organem regulacyjno-kontrolnym w dziedzinie rynku usług komunikacyjnych i pocztowych pozwoli wykorzystać pożądany efekt synergii i zapewnić adekwatny przepływ informacji pomiędzy nadzorującym i nadzorowanym.</p> <p>W zakresie właściwości Prezesa Rady Ministrów powinno pozostać co najwyżej powoływanie Przewodniczącego Komisji (spośród kandydatów wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru) i odwoływanie Przewodniczącego Komisji (z własnej inicjatywy bądź na wniosek ministra właściwego ds. informatyzacji). Pozostałe czynności, w tym m.in. powoływanie i odwoływanie zastępców Przewodniczącego Komisji, nadawanie statutu urzędowi, otrzymywanie rocznego sprawozdania z działalności Komisji, zadania dot. gospodarki finansowej urzędu, może wykonywać minister właściwy ds. informatyzacji.</p> <p>Należy przy tym podkreślić, że powyższe rozwiązanie nie naruszałoby niezależności i bezstronności organu nadzoru, gdyż jak już wskazano rozwiązania takie funkcjonują w polskim systemie prawnym w odniesieniu do organów o zbliżonym stopniu bezstronności i niezależności wymaganymi przez unijne przepisy, jak np. Prezes UKE.</p>	
3.	Uwaga systemowa	KPRM	<p>Należy rozważyć kwestię włączenia nowotworzonego urzędu obsługującego organ nadzoru nad rynkiem systemów sztucznej inteligencji do służby cywilnej (np. jako centralny organ administracji rządowej obsługiwany przez urząd), a jego pracowników do korpusu służby cywilnej.</p> <p>Będzie to służyło także zagwarantowaniu niezależności, której mowa w art. 70 rozporządzenia PE i Rady UE 2024/1689 z 13 czerwca 2024 r. – ponieważ zatrudnienie pracowników jednostki odbywać się będzie wówczas w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Przyjęcie tej zasady pozwoli także na zastosowanie regulacji dotyczących przestrzegania zasad etyki,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na konieczność prowadzenia działalności w sposób jak najbardziej przystający do charakterystyki dynamicznie zmieniającego się sektora technologii sztucznej inteligencji, jak również zważywszy na małą liczbę specjalistów w obszarach wymaganych do spełnienia wymogów rozporządzenia, intencją</p>

			składania oświadczeń majątkowych, niezbędnych w przypadku instytucji analogicznych do profilu nowotworzonego urzędu.	projektodawcy jest umożliwienie Biura prowadzenie polityki kadrowej w sposób jak najbliższy praktyce rynkowej. Dodatkowo, przepisy realizujące wymóg niezależności pracowników Biura Komisji, na które słusznie wskazują podmioty zgłaszające uwagi są uregulowane bezpośrednio w przepisach projektu.
4.	Uwaga systemowa	KPRM	<p>Wątpliwości systemowe – wobec niewystarczającego uzasadnienia – może budzić nawet sama koncepcja ustanowienia nowej instytucji wyspecjalizowanej w sprawowaniu nadzoru nad sektorem sztucznej inteligencji. Nie można zgodzić się z twierdzeniem uzasadnienia, że w Polsce nie istnieje organ lub instytucja publiczna spełniająca wymogi określone w rozporządzeniu 2024/1689 w zakresie statusu prawnego i roli ustrojowej, gdyż podobnym charakterem odznaczają się m.in. Prezes UODO, Prezes UOKiK, czy Prezes UKE. Niewątpliwie wyzwaniem będzie zapewnienie pracowników o wymaganych rozporządzeniem kwalifikacjach, jednak dotyczy to na równi nowotworzonego urzędu, jak i już istniejących. Tym samym ponownej dogłębnej analizy wymaga, czy zadań określonych dla organu nadzoru nad AI nie może wykonywać jeden z już istniejących organów, bądź czy nowotworzony organ nie może być obsługiwany przez urząd obsługujący jeden z ww. już istniejących organów. Zarówno w uzasadnieniu, jak i w OSR szczegółowego wykazania wymaga, dlaczego utworzenie nowej instytucji będzie rozwiązaniem efektywniejszym i bardziej optymalnym niż przekazanie zadań organu nadzoru nad sektorem sztucznej inteligencji jednemu z już istniejącym w polskim porządku prawnym organów regulacyjnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zamiarem projektodawcy jest utworzenie organu, który skoncentrowany będzie na realizacji zadań oraz specjalizację w zakresie technologii sztucznej inteligencji. Powierzenie tej funkcji istniejącym organom rodzi ryzyko nadania tej tematyce niższego niż oczekiwany priorytetu, lub też podporządkowanie zadań związanych z tą funkcją systemową realizowanym dotychczas zadaniom wynikającym z innych przepisów prawa.</p> <p>Docelowo może to przeszkodzić w specjalizacji pracowników organu, a także negatywnie wpłynąć na poziom nadzoru nad szybko rozwijającym się w Polsce sektorem firm i instytucji specjalizujących się w sztucznej inteligencji.</p> <p>Jednocześnie, kolegialny charakter proponowanego organu ma zapewnić sprawną koordynację działań organów zaangażowanych w zapewnienie stosowania przepisów Aktu.</p>

				Należy również zaznaczyć, że w związku z harmonogramem wejścia w życie oraz stosowania rozporządzenia 2024/1689, sprawy z zakresu nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka będą przedmiotem prac legislacyjnych w ramach odrębnego procesu tworzenia prawa w latach 2025-2026.
5.	Uwaga ogólna	Minister ds. UE	Ani z projektu ani z dołączonego do niego uzasadnienia nie wynika, czy i w jaki sposób realizowany będzie obowiązek określony w art. 5 ust. 2-5 rozporządzenia 2024/1689 odnoszący się do zezwoleń na wykorzystywanie systemu zdalnej identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym w przestrzeni publicznej do celów ścigania przestępstw. Z art. 113 rozporządzenia 2024/1689 wynika, że obowiązek ten powinien być stosowany od 2 lutego 2025 r. Należy zatem przyjąć, że w przypadku braku określenia przepisów krajowych regulujących zasady udzielania i nadzorowania zezwoleń na wykorzystanie systemów zdalnej identyfikacji biometrycznej w przestrzeni publicznej do celów ścigania przestępstw, stosowanie takich systemów w Polsce nie jest dozwolone.	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Regulacje dot. obszaru związanego z wymiarem sprawiedliwości będą przedmiotem prac w osobnym procesie legislacyjnym obejmującym regulacje dot. systemów wysokiego ryzyka.</p>
6.	Uwaga ogólna	MS	Projekt ustawy wymaga uzupełnienia o obszar wymiaru sprawiedliwości.	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Regulacje dot. obszaru związanego z wymiarem sprawiedliwości będą przedmiotem prac w osobnym procesie legislacyjnym obejmującym regulacje dot. systemów wysokiego ryzyka.</p>

7.	Uwaga ogólna	MS	<p>Wątpliwości budzi przyznanie w projekcie szerokich uprawnień Komisji do przetwarzania danych osobowych, obejmujących także dane określone w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), w szczególności pozyskiwanych w związku z nadzorem nad systemami sztucznej inteligencji, zgodnie z art. 26 ust. 3 projektu. Uprawnienia w tym zakresie są nadmiarowe.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Sztuczna inteligencja w bardzo szerokim zakresie wkracza w każdą sferę życia. Biorąc pod uwagę jej szybki rozwój na tym etapie trudno jest przewidzieć, jakiego rodzaju sprawy i z jakiego zakresu będzie musiała prowadzić Komisja. Już teraz istnieją systemy AI, które bazują na informacjach, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679. Zawężenie uprawnień Komisji do przetwarzania danych z wyłączeniem art. 9 ust. 1 ww. rozporządzenia może skutkować brakiem możliwości przeprowadzenia w przyszłości skutecznego postępowania, kontroli lub nałożenia kary.</p>
8.	Uwagi ogólne Rozdział 2 i 3	MRiT	<p>Rozdział 2 i 3 projektu ustawy, dotyczący zadań Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz kontroli przestrzegania przepisów o sztucznej inteligencji, przewiduje szerokie uprawnienia dla nowopowoływanej instytucji, m.in. zajęcie dokumentów, urządzeń, czy prowadzenie oględzin. Jednocześnie projektodawca nie przewidział, naszym zdaniem, dostatecznych mechanizmów wspierających rozwój przedsiębiorców wytwarzających produkty oparte o algorytmy SI oraz nie zapewnił wystarczającej ochrony przedsiębiorców i podmiotów kontrolowanych, takich jak obowiązkowe informowanie o przysługujących prawach. Ponadto brak jest szczegółowego opisu procedur odwoławczych może rodzić wątpliwości, co do przejrzystości działań Komisji. MRiT ponadto ma uwagi w kwestii doprecyzowania zakresu kontroli, które zostały zaprezentowane w części: Uwagi szczegółowe.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Zmodyfikowano przepisy dotyczące kontroli (rozdział 3), w tym w zakresie uprawnień kontrolerów, doprecyzowano kwestie związane z możliwością zgłaszania zastrzeżeń do projektu protokołu.</p> <p>W ramach mechanizmów wspierających rozwój przedsiębiorców dodany został rozdział 8 środki wspierające innowacyjność.</p>
9.	Tytuł ustawy	MRiT	<p>MRiT uprzejmie zwraca uwagę, że zgodnie z zasadami techniki prawodawczej w przypadku ustawy, której uchwalenie jest związane z wydaniem lub obowiązywaniem aktu normatywnego ustanowionego przez instytucję Unii Europejskiej, dającego się bezpośrednio stosować, po określeniu przedmiotu ustawy zamieszcza się odnośnik do tytułu ustawy informujący o akcie</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W zakresie odnośnika – projekt ustawy zawiera stosowny odnośnik do rozporządzenia 2024/1689.</p>

			<p>normatywnym, z którym ustawa jest związana, co wyraża się w szczególności zwrotem "niniejsza ustawa służy stosowaniu ... (tytuł aktu)".</p> <p>Tytuł ustawy powinien ponadto w sposób adekwatny informować o jej treści. W związku z tym proponuje się uściślić cel ustawy – np. „o zasadach nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji”.</p>	<p>Tytuł projektu ustawy odzwierciedla według projektodawcy treść przepisów rozporządzenia 2024/1689, które również łączy podejście oparte na nadzorze ze wspieraniem rozwoju sztucznej inteligencji.</p>
10.	Tytuł ustawy	MS	<p>Minister Sprawiedliwości zauważa, że tytuł ustawy nie odzwierciedla jej treści, zdecydowana większość przepisów odnosi się do zagadnień dotyczących nadzoru oraz kontroli, natomiast jedynie niewielka ich część poświęcona jest systemowi sztucznej inteligencji.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Tytuł projektu ustawy odzwierciedla według projektodawcy treść przepisów rozporządzenia 2024/1689, które również łączy podejście oparte na nadzorze ze wspieraniem rozwoju sztucznej Inteligencji.</p>
Rozdział 1 Przepisy ogólne (art. 1 - art. 4)				
11.	Art. 1	MS	<p>Przepis art. 1 określa zakres ustawy, jednakże nie obejmuje on istotnych aspektów związanych z art. 5 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 2024/1689, tj. nie określa procedury postępowania w przypadku zamiaru wykorzystania systemu zdalnej identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym w przestrzeni publicznej do celów ścigania przestępstw. Ponadto projekt ustawy nie wprowadza stosownych zmian w innych aktach prawnych dotyczących ścigania przestępstw. Dodanie pkt 7 w następującym brzmieniu: „zasady i tryb udzielenia zgody, o której mowa w art. 5 ust. 3 Rozporządzenia 2024/1689”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Decyzję w sprawie wprowadzenia przepisów umożliwiających ewentualne zastosowanie systemów zdalnej identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym unijny legislator pozostawił państwu członkowskiemu.</p> <p>Jednocześnie, umożliwienie ich ewentualnego zastosowania wymaga uprzedniego uregulowania kwestii wykorzystania systemów wysokiego ryzyka.</p> <p>To ostatnie nie jest możliwe w ramach obecnych prac (ze względu m.in. na harmonogram prac Komisji Europejskiej i Europejskiej Rady ds. AI w odniesieniu do aktów delegowanych), w związku z czym decyzja w tej kwestii będzie przedmiotem prac merytorycznych i prawnych w ramach osobnego procesu legislacyjnego w latach 2025-2026.</p>

12.	Art. 1 pkt 1	MRiT	w tytule rozporządzenia brak przyimka „w”, powinno być: „w sprawie”	Uwaga uwzględniona
13.	Art. 1 pkt 5	MS	Art. 1 projektu nie odzwierciedla faktycznego przedmiotu ustawy. W art. 1 pkt 5 projektu wskazano, że ustawa określa zasady nakładania administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia przepisów art. 5 rozporządzenia 2024/1689, co jest niezgodne z treścią art. 70 ust. 1 projektu, zgodnie z którym Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (dalej również jako „Komisja”) zyskała uprawnienia do nakładania kar na podmiot zobowiązany do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 na podstawie i na warunkach określonych w art. 99 przedmiotowego rozporządzenia. Z kolei art. 99 rozporządzenia 2024/1689 przewiduje nie tylko możliwość nakładania administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie zakazu praktyk, o których mowa w art. 5 (ust. 3), ale również za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących operatorów lub jednostek notyfikowanych, innych niż przepisy ustanowione w art. 5 (art. 99 ust. 4). Tym samym art. 70 dotyczy nieprzestrzegania któregośkolwiek z przepisów dotyczących operatorów lub jednostek notyfikowanych, nie ograniczając możliwości nakładania administracyjnych kar pieniężnych wyłącznie do kar wynikających z naruszenia art. 5 rozporządzenia 2024/1689. Powyższe wymaga doprecyzowania, albowiem zawarte w uzasadnieniu projektu wyjaśnienie, że przy konstruowaniu przepisów umożliwiających nałożenie kar za naruszenia art. 5 rozporządzenia 2024/1689 „projektodawca uwzględnił możliwość rozszerzenia w przyszłości tego zakresu o pozostałe przypadki naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689. Takie działanie legislacyjne będzie konieczne ze względu na fakt, wejścia w życie w 2026 oraz 2027 r. pozostałych przepisów rozporządzenia 2024/1689” nie może zastępować braku precyzyjności zapisów ustawy. Projektowana regulacja w momencie wejścia w życie art. 6 ust. 1 umożliwi wprost nakładanie kar wynikających z pozostałych ustępów art. 99 rozporządzenia 2024/1689, co stoi w sprzeczności z treścią art. 1 pkt 5 projektu.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu przez rozszerzenie katalogu naruszeń objętych sankcją o wszystkie przepisy rozporządzenia 2024/1689 (art. 1 pkt 5).
14.	Art.1 pkt 5	MF	Zgodnie z art. 1 pkt 5 projektowana ustawa określa zasady nakładania administracyjnych kar pieniężnych za naruszenie przepisów art. 5 rozporządzenia 2024/1689, natomiast art. 70 ust. 1 stanowi, że Komisja nakłada na podmiot obowiązany do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689, w drodze	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu przez rozszerzenie katalogu naruszeń

			decyzji, administracyjną karę pieniężną na podstawie i na warunkach określonych w art. 99 tego rozporządzenia. Należy zauważyć, że art. 99 rozporządzenia 2024/1689 reguluje nakładanie kar pieniężnych nie tylko za naruszenie art. 5 rozporządzenia, ale także innych przepisów niż ustanowione w art. 5 (por. art. 99 ust. 4 rozporządzenia 2024/1689) – przepis art. 1 pkt 5 został zatem sformułowany zawężająco;	objętych sankcją o wszystkie przepisy rozporządzenia 2024/1689 (art. 1 pkt 5).
15.	Art. 2 ust. 1	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 2 ust. 1 projektu pominięto wyłączenia określone w art. 2 ust. 2-12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Dz.Urz. UE. L. z 12.07.2024), zwanego dalej „rozporządzeniem 2024/1689”.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów przez modyfikację treści oraz rozszerzenie katalogu spraw objętych wyłączeniem w nowej treści art. 2 ust. 1 oraz art. 4.
16.	Art. 2 pkt 1	MRiT	brakuje przyimka „do”, powinno być: „do podmiotów”	Uwaga uwzględniona
17.	Art. 2 ust. 2	MS	Niezrozumiałe odniesienie do modeli ogólnego przeznaczenia, które podlegają Rozporządzeniu 2024/1689. W przypadku uznania, że takie odniesienie jest obligatoryjne, niezbędnym będzie wprowadzenie definicji modelu sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia. Propozycja a) Wykreślenie ust. 2 lub b) Wprowadzenie następującej modyfikacji brzmienia komentowanej jednostki redakcyjnej: „2. O ile przepisy rozporządzenia 2024/1689 nie stanowią inaczej, przepisy ustawy dotyczące systemów sztucznej inteligencji mają zastosowanie również do modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia, o których mowa w art. 3 pkt. 63 rozporządzenia 1689.”.	Uwaga uwzględniona W art. 3 dodano definicję modelu sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia.
18.	Art. 3	MS	Ustawa zawiera nieścisłości w zakresie definicji: Pkt 5: wprowadzenie do obrotu – w projekcie nie odnaleziono posłużenia się tym pojęciem Pkt 8: organ notyfikujący – w projekcie nie odnaleziono posłużenia się tym pojęciem	Uwaga wyjaśniona Dokonano modyfikacji w projekcie ustawy w niezbędnym zakresie. Pojęcie organu notyfikującego występuje w art.

			Pkt 13: właściwy organ krajowy – w projekcie nie posłużono się takim pojęciem, posłużono się natomiast pojęciem „właściwy organ” Należy dokonać stosownej korekty	81 ust. 2, a pojęcie właściwego organu krajowego w art. 55 ust. 6.
19.	Art. 3	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 3 projektu nie zdefiniowano pojęcia „sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia”, które występuje w art. 2 ust. 2 projektu.	Uwaga uwzględniona W art. 3 dodano definicję modelu sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia.
20.	Art. 3	MS	Do projektu wprowadzono również w art. 3 słowniczek używanych w projekcie pojęć, odsyłając do definicji pojęć z rozporządzenia 2024/1968. Wobec faktu, że ustawa wdraża postanowienia aktu normatywnego jakim jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE), doprecyzowując jedynie pozostawione w rozporządzeniu krajom członkowskim do uregulowania zagadnienia, brak jest uzasadnienia do ponownego definiowania pojęć zdefiniowanych w rozporządzeniu.	Uwaga nieuwzględniona Zastosowana technika legislacyjna jest zgodna z obowiązującymi zasadami tworzenia prawa
21.	Art. 3 pkt 3	MI	W mojej ocenie wątpliwości interpretacyjne wzbudza definicja dostawcy zawarta w art. 3 pkt 3 projektowanej ustawy. Wyjaśnienia wymaga, czy za dostawcę, zgodnie z art. 3 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji), należy uznać także organ administracji publicznej, który jest zamawiającym system sztucznej inteligencji (system AI), czy taki status przysługuje wyłącznie wykonawcy zamówienia publicznego. Ponadto z brzmienia projektowanych przepisów nie wynika jednoznacznie, czy poprzez zlecenie rozwoju systemu w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia 2024/1689 należy rozumieć jedynie czynności związane z rozbudową już istniejącego systemu czy również jego utworzenie. Kwestie te są istotne dla prawidłowego ustalenia obowiązków zamawiającego i wykonawcy w procesie zamówień publicznych.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 3 pkt 3 za dostawcę należy uznać „osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, agencję lub inny podmiot, które rozwijają system AI lub model AI ogólnego przeznaczenia lub zlecają rozwój systemu AI lub modelu AI ogólnego przeznaczenia oraz które – odpłatnie lub nieodpłatnie – pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym wprowadzają do obrotu lub oddają do użytku system AI”. W związku z powyższym, funkcja dostawcy powiązana jest z aktem udostępnienia lub wprowadzenia na rynek system AI lub model AI ogólnego przeznaczenia niezależnie od formy prawnej podmiotu, który dokonuje tej czynności. Innymi słowy, o statusie dostawcy przesądza moment wprowadzenia na

				rynek lub do użytku, a nie sam fakt zlecenia lub rozbudowy systemu AI lub modelu AI ogólnego przeznaczenia i który może np. nie być objęty przepisami Rozporządzenia ze względu na obszar zastosowania (np. dla celów obronności lub badań naukowych).
22.	Art. 4	MS	<p>Zakres wyłączeń nie uwzględnia wszystkich wyłączeń określonych w art. 2 rozporządzenia 2024/1689.</p> <p>Proponuje się uzupełnienie art. 4 o wyłączenia, o których mowa w art. 2 rozporządzenia 2024/1689 lub wskazanie, że ustawy nie stosuje się w zakresie określonym w tym artykule. Zakres wyłączeń wynika de facto z rozporządzenia, jednakże dla przejrzystości aktu rekomendowane jest jasne określenie zakresu wyłączeń</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmodyfikowano przepis, rozszerzono katalog spraw objętych wyłączeniem w nowej treści art. 2 ust. 1 oraz art. 4.</p>
23.	Art. 4	MSWiA	<p>W art. 4, w którym określono wyłączenia stosowania projektowanej ustawy, pkt 2 proponuję rozszerzyć o działania podejmowane w zakresie spraw związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa oraz jego porządkiem konstytucyjnym w oparciu o następujące akty normatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, - ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, - ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, - ustawę z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, - ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, - ustawę z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym w zakresie ECRIS, - ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej w zakresie dotyczącym wykorzystania systemów sztucznej inteligencji w Systemie Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej, - ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (w zakresie związanym z ochroną osób i obiektów określonych w art. 3 pkt 1 ww. ustawy oraz z 	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Projektowany przepis zgodnie z brzmieniem przepisu rozporządzenia 2024/1689, którego dotyczy interwencja nie rozstrzyga o kwestii podmiotowej, tj. zgodnie z treścią przepisu ww. rozporządzenia wskazuje na typ spraw, które mają być nim objęte bez przesądzania o rodzaju podmiotu do tego uprawnionego.</p> <p>Dodatkowo, należy zgodzić się z uwagą, że kwestie określone w prawodawstwie unijnym jako „bezpieczeństwo publiczne” (m.in. ściganie przestępstw, sprawy w zakresie polityki migracji, wymiar sprawiedliwości) są objęte przepisami rozporządzenia 2024/1689 i będą przedmiotem prac w ramach osobnego procesu legislacyjnego zorientowanego na transpozycję przepisów dot. systemów wysokiego ryzyka (prace planowane na lata 2025-26).</p>

			<p>rozpoznawaniem i zapobieganiem przestępstwom przeciwko nim skierowanym),</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie wykazu kodów stosowanych przy przekazywaniu informacji za pośrednictwem systemu ECRIS oraz sposobu ich zastosowania <p>Analiza przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/13, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) wykazała, że należy zwrócić uwagę na obszary możliwego zastosowania systemów AI opisanych w załączniku III „Systemy AI wysokiego ryzyka, o których mowa w art. 6 ust. 2” do ww. rozporządzenia 2024/1689, które to systemy potencjalnie mogą mieć zastosowanie w dziale sprawy wewnętrzne. Zaproponowane akty prawne dotyczą służb porządku publicznego oraz podmiotów, które w ramach ustawowych zadań będą mogły wykorzystywać systemy sztucznej inteligencji w obszarach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, przeciwdziałaniem i wykrywaniem terroryzmu, przestępczości, zapewnieniem bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej, migracją itp. Dotyczy to w szczególności zastosowania systemów sztucznej inteligencji w obszarach takich jak wskazane w załączniku III do rozporządzenia 2024/1689:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) biometria, w zakresie, w jakim jej stosowanie jest dozwolone na podstawie odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego: <ol style="list-style-type: none"> a) systemy zdalnej identyfikacji biometrycznej (pkt 1 lit. a), b) systemy AI przeznaczone do wykorzystania przy kategoryzacji biometrycznej, według wrażliwych lub chronionych atrybutów lub cech na podstawie wywnioskowania tych atrybutów lub cech (pkt 1 lit. b); 2) infrastruktura krytyczna: systemy AI przeznaczone do wykorzystywania jako związane z bezpieczeństwem elementy 	
--	--	--	---	--

			<p>procesów zarządzania krytyczną infrastrukturą cyfrową, ruchem drogowym i procesów ich działania lub zaopatrzenia w wodę, gaz, ciepło lub energię elektryczną (pkt 2);</p> <p>3) dostęp do podstawowych usług prywatnych oraz podstawowych usług i świadczeń publicznych, a także korzystanie z nich:</p> <p>a) systemy AI przeznaczone do wykorzystywania przez organy publiczne lub w imieniu organów publicznych w celu oceny kwalifikowalności osób fizycznych do podstawowych świadczeń i usług publicznych, w tym opieki zdrowotnej, jak również w celu przyznawania, ograniczania, odwoływania lub żądania zwrotu takich świadczeń i usług (pkt 5 lit. a),</p> <p>b) systemy AI przeznaczone do oceny i klasyfikacji zgłoszeń alarmowych dokonywanych przez osoby fizyczne lub do wykorzystywania w celu wysyłania lub ustalania priorytetów w wysyłaniu służb pierwszej pomocy, w tym policji, straży pożarnej i pomocy medycznej, a także w ramach systemów oceny stanu zdrowia pacjentów w nagłych wypadkach (pkt 5 lit. d);</p> <p>4) ściganie przestępstw, w zakresie, w jakim wykorzystywanie przedmiotowych systemów jest dozwolone na podstawie odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego (pkt 6);</p> <p>5) zarządzanie migracją, azylem i kontrolą graniczną, w zakresie, w jakim wykorzystywanie przedmiotowych systemów jest dozwolone na podstawie odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego (pkt 7);</p>	
24.	Art. 4 ust. 1	MON	<p>1. Proponuje się zmienić brzmienie pkt 1 w art. 4 ust. 1 projektu ustawy oraz dodać, po pkt 3, pkt 4:</p> <p>„Art. 4. 1. Ustawy nie stosuje się do:</p> <p>1) spraw związanych z obroną narodową określonych w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370), w tym spraw związanych z obroną narodową realizowanych przez podmioty podległe lub nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej realizujące swoją działalność w dziale administracji rządowej innym niż obrona narodowa;</p> <p>4) spraw związanych z realizacją zadań ustawowych Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, o których mowa w art. 5 i 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 20224 r. poz. 1405) ”.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Zmodyfikowano przepis rozszerzono katalog spraw objętych wyłączeniem w nowej treści art. 2 ust. 1 oraz 4.</p> <p>W zakresie, który dotyczy kwestii badań medycznych uwaga nie została uwzględniona ze względu na objęcie tego obszaru zakresem regulacyjnym przewidzianym dla systemów wysokiego ryzyka. Prace w tym zakresie prowadzone będą w ramach odrębnego procesu legislacyjnego planowanego na lata 2025-26.</p>

			<p>Zmiana brzmienia pkt 1 ma umożliwić wykorzystanie AI (poza przedmiotową ustawą) do wsparcia procesów diagnostyczno-terapeutycznych w odniesieniu do żołnierzy Sił Zbrojnych RP, które to procesy są realizowane także w ramach działu administracji rządowej – zdrowie, niemniej są nierozzerwalnie związane ze sprawami usytuowanymi w wyłączonym już obszarze obrony narodowej.</p> <p>Wsparcie procesów diagnostyczno-terapeutycznych głównie polegałoby na analizie wyników badań diagnostycznych, w celu szybszego wdrażania terapii, w tym spersonalizowanej, a przez co zwiększenia efektywności posiadanych zasobów (skrócenie procesu diagnostycznego oraz procedur administracyjnych, więcej czasu lekarza dla pacjenta, optymalizacja kosztów udzielania świadczeń oraz związanych z orzecznictwem wojskowo-lekarskim). Realizacja odbywałaby się wyłącznie w podmiotach leczniczych Ministerstwa Obrony Narodowej (funkcjonujących w formie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - SPZOZ, Instytutu Badawczego - IB oraz jednostek budżetowych i jednostek wojskowych) oraz jednostkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej uczestniczących w systemie wojskowej służby zdrowia (Wojskowe Komisje Lekarskie i pracownice psychologiczne Wojskowych Centrów Rekrutacji), z zachowaniem szczególnych warunków bezpieczeństwa danych oraz maksymalnym ograniczeniu lub wyeliminowaniu ryzyk zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa lub ochrony praw podstawowych obywateli (warunek z art. 55 ust. 4 ustawy, monitorowany przez Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji).</p> <p>Dodanie pkt 4 ma zapewnić wyłączenie stosowania przepisów projektowanej ustawy w odniesieniu do zadań ustawowych realizowanych w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz w Służbie Wywiadu Wojskowego. Należy założyć, że w ramach rozwoju narzędzi wykorzystywanych przez ww. służby w celu realizacji zadań ustawowych znajdą zastosowania narzędzia informatyczne wykorzystujące systemy sztucznej inteligencji, co wpisywałoby się w definicję „podmiotu stosującego” określoną w pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (...), przywołanym w art. 1 pkt 1</p>	
--	--	--	--	--

			<p>projektowanej ustawy, przez co ustawa ta, zgodnie z art. 2 ust. 1, miałyby zastosowanie również wobec Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego.</p> <p>W odniesieniu do ujętych w art. 4 projektowanej ustawy wyłączeń, pojawia się wątpliwość, czy przepisy zawarte w pkt 1 i 2 przesądzają o pełnym wyłączeniu zadań realizowanych w przez ww. służby ze stosowania przedmiotowej ustawy. Ze względu na niejawną charakter prowadzonych przez nie działań z wykorzystywaniem sztucznej inteligencji oraz wysoką wrażliwością na ich kompromitację, niezasadne jest poddawanie przedmiotowych zadań dodatkowej kontroli prowadzonej przez instytucje powołane w ramach przedmiotowej ustawy.</p>	
25.	Art. 4 pkt 2	Minister Koordynator Służb Specjalnych	<p>Wyłączenie zawarte w art. 4 pkt 2 projektu odsyła tylko do art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812, 1222 i 1562), określającego zadania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, wskutek czego zawęża się wyłączenie wynikające z art. 2 ust. 3 rozporządzenia 2024/1689 tylko do zadania określonego w art. 5 ust. 1 cyt. ustawy. W tym miejscu zasadne jest przytoczenie art. 2 ust. 3 rozporządzenia 2024/1689, zgodnie z którym „niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do obszarów wykraczających poza zakres stosowania prawa Unii i w żadnym wypadku nie wpływa ono na kompetencje państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa narodowego, niezależnie od rodzaju podmiotu, któremu państwa członkowskie powierzyły wykonywanie zadań związanych z tymi kompetencjami.”. Zasadność uwzględnienia powyższej regulacji w tym rozporządzeniu wynika z art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, który podkreśla, że „w szczególności bezpieczeństwo narodowe pozostaje w zakresie wyłącznej odpowiedzialności każdego Państwa Członkowskiego” oraz z przepisów objętych tytułem V rozdziału 2 Traktatu o Unii Europejskiej, stanowiących postanowienia szczególne dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Jak wskazano w motywie 24 rozporządzenia 2024/1689, „w przypadku celów bezpieczeństwa narodowego wyłączenie to jest uzasadnione zarówno faktem, że za bezpieczeństwo narodowe wyłączną odpowiedzialność ponoszą państwa członkowskie zgodnie z art. 4 ust. 2 TUE, jak i faktem, że działania w zakresie bezpieczeństwa narodowego mają szczególny charakter, wiążą się ze szczególnymi</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Analiza przepisów dot. wyłączenia stosowania rozporządzenia 2024/1689 w art. 2 wskazuje, że unijny prawodawca określa zakres wyłączenia w sposób funkcjonalny, tj. przesądza, że kryterium decydującym o zastosowaniu rozporządzenia 2024/1689 jest charakter (typ) spraw. W propozycji będącej przedmiotem uwag wskazano sprawy z obszaru bezpieczeństwa narodowego o fundamentalnym znaczeniu ustrojowym.</p> <p>Proponowana w uwadze zmiana polegająca na wskazaniu wymienionych w art. 11 (ustawy o AW i ABW) podmiotów budzi w związku z powyższym wątpliwości pod kątem zgodności z rozporządzeniem 2024/1689. Wskazanie określonych podmiotów mogących korzystać z wyłączenia tworzy ryzyko uznania treści projektu ustawy za niezgodny z art. 2 ust. 3 rozporządzenia 2024/1689, który stanowi, że „rozporządzenia nie stosuje</p>

		<p>potrzebami operacyjnymi i że stosuje się do nich szczególne przepisy krajowe.”.</p> <p>Podkreślić należy, że zarówno przepisy Traktatu o Unii Europejskiej, jak i regulacje rozporządzenia 2024/1689, nie definiują pojęcia „bezpieczeństwa narodowego”.</p> <p>Określenie działań, które wchodzą w zakres tego pojęcia, pozostawiono więc państwom członkowskim.</p> <p>Pojęcie to występuje natomiast w prawie wtórnym oraz w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.</p> <p>Przykładowo, Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku w połączonych sprawach C- 511/18, C-512/18 i C-520/18 zauważył, że kompetencja wynikająca z art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, związana jest z interesem ogólnym związanym z ochroną kluczowych funkcji państwa i podstawowych interesów społeczeństwa, obejmując zapobieganie i karanie działalności mogącej poważnie zdestabilizować fundamentalne struktury konstytucyjne, polityczne, gospodarcze i społeczne danego państwa oraz, w szczególności, mogącej w sposób bezpośredni zagrozić społeczeństwu, ludności lub samemu państwu, jak ma to miejsce np. w przypadku terroryzmu. Mając na uwadze powyższe rozważania dotyczące pojęcia „bezpieczeństwa narodowego” użytego w rozporządzeniu 2024/1689 należy dojść do przekonania, że zakres wyłączenia stosowania przedmiotowej ustawy, wskazany w projektowanym art. 4 ustawy, został określony zbyt wąsko. Zawężenie zaproponowanego odesłania wyłącznie do nieprecyzyjnego pojęcia „spraw bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz jego porządku konstytucyjnego, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu”, powoduje, że projektowanymi przepisami ustawy mogą zostać objęte w istocie wszystkie inne zadania wykonywane przez służby specjalne.</p> <p>W tym zakresie istotne są także przepisy projektowanej ustawy ustanawiające podstawę prawną do prowadzenia przez Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji kontroli działalności podmiotów obowiązanych do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i projektowanej ustawy (projektowany art. 41 ust. 1 ustawy). W toku działań kontrolujący będą mieli prawo do m.in. swobodnego dostępu do środków łączności oraz, o ile</p>	<p>się do obszarów wykraczających poza zakres stosowania prawa Unii i w żadnym wypadku nie wpływa ono na kompetencje państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa narodowego, niezależnie od rodzaju podmiotu, któremu państwa członkowskie powierzyły wykonywanie zadań związanych z tymi kompetencjami.”.</p> <p>Należy także poddać refleksji potencjalne negatywne skutki, które wiązałoby się z całościowym wyłączeniem stosowania przepisów Aktu, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa produktów oraz obrotu nimi, przez proponowane w ramach uwagi instytucje.</p> <p>Choć skutki prawne są w obecnym stanie prawnym oraz rynkowym trudne do przewidzenia ze względu na wczesny etap prac regulacyjnych oraz dojrzałość europejskiego rynku oraz systemu nadzoru nad produktami i usługami korzystającymi ze sztucznej inteligencji, to należy wskazać na potencjalne ryzyka wynikające z przyjęcia takiego rozwiązania.</p> <p>Wprowadzenia podmiotowego wyłączenia wiązałoby się potencjalnie z rezygnacją (przez objęte takim hipotetycznym wyłączeniem podmioty) z możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń (np. od dystrybutorów lub dostawców systemów AI).</p>
--	--	---	--

		<p>zaistnieją stosowne okoliczności, oddzielnego pomieszczenia biurowego, wstępu do pomieszczeń i lokali, żądania udostępnienia wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji, informatycznych nośników danych, zabezpieczenia dokumentów czy przeprowadzania oględzin systemów teleinformatycznych (projektowany art. 43 ust. 4 ustawy). Następnie zebrane informacje będą mogły zostać przekazane szerokiemu gronu członków tej Komisji. Wobec powyższego, stoję na stanowisku, że projektowana ustawa nie powinna mieć zastosowania wobec całej działalności służb specjalnych. Jednocześnie, aby zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia 2024/1689, proponuję dodanie w projekcie ustawy przepisu upoważniającego szefów służb specjalnych do określenia, w drodze zarządzenia, sposobu funkcjonowania systemu sprawowania nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji, wykorzystywanymi przez tę służbę. Proponuję również wskazanie Prezesa Rady Ministrów albo Ministra - Koordynatora Służb Specjalnych, w przypadku jego powołania, jako organu właściwego do prowadzenia kontroli działalności służb specjalnych, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i projektowanej ustawy.</p> <p>Tym samym w projekcie ustawy należy usunąć w art. 4 pkt 2 i dodać ust. 2 i 3 w brzmieniu:</p> <p>„2. Ustawy nie stosuje się do działalności służb specjalnych w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812, 1222 i 1562).</p> <p>3. Szefowie służb specjalnych, w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2022 r., o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, każdy w zakresie swojej właściwości, określają, w drodze zarządzenia, sposób funkcjonowania systemu nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji wykorzystywanymi przez podległą służbę specjalną, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych”.</p> <p>Ponadto w art. 43 projektowanej ustawy należy dodać następujący przepis:</p> <p>„4. Organem publicznym właściwym do prowadzenia kontroli działalności służb specjalnych, o których mowa w art. 11 ustawy z</p>	<p>W sytuacji, w której w wyniku błędu technicznego (lub z innego powodu leżącego po stronie dostawcy) wyrządzona zostałaby szkoda, instytucje objęte wyłączeniem nie mogłyby korzystać z rozwiązań wprowadzonym przez rozporządzenie 2024/1689 umożliwiającym udowodnienie winy lub dochodzenie ewentualnych roszczeń. Maksymalnie szerokie podmiotowe wyłączenie mogłoby bowiem zwolnić dostawców takich rozwiązań z obowiązków przestrzegania zasad dot. jakości, bezpieczeństwa czy niezawodności dostarczanych rozwiązań, a także odpowiedzialności w zakresie regulowanym przepisami rozporządzenia 2024/1689. W hipotetycznej sytuacji całkowitego wyłączenia z zakresu stosowania Aktu wskazanie przyczyny oraz ew. wskazanie źródła usterki lub innego szkodliwego zdarzenia mogłoby być niemożliwe zarówno w sensie technicznym, jak i prawnym.</p> <p>Dodatkowo, biorąc pod uwagę, że instytucje, o których mowa, mogą w przyszłości chcieć korzystać z produktów i usług objętych przepisami rozporządzenia 2024/1689 również dla celów nieobjętych zakresem przedmiotowym wyłączenia dla spraw bezpieczeństwa narodowego, podmiotowy zakres wyłączenia mógłby wywoływać negatywne skutki także w obszarach, które nie mają charakteru działań operacyjnych. Mogłoby to sprawić, że dostawcy rozwiązań</p>
--	--	---	--

			dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy, jest Prezes Rady Ministrów lub Minister - Koordynator Służb Specjalnych, w przypadku jego powołania”.	wykorzystujących AI przeznaczonych do zastosowań administracyjnych, transportowych, logistycznych czy dotyczących zarządzania energią również nie mieliby obowiązku przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689.
26.	Art. 4 pkt 3	MRiT	niepoprawne użycie kropki po "pkt"	Uwaga uwzględniona
27.	Art. 4 pkt 3	RCL	Zaproponowane w projekcie wyłączenie stosowania ustawy do „podstawowych badań naukowych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym” wymaga zmiany. Przywołany przepis odnosi się bowiem do „badań aplikacyjnych”, a nie do „podstawowych badań naukowych”. Należy także podkreślić, że zgodnie z art. 2 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 przepisów rozporządzenia nie stosuje się do „żadnej działalności badawczej, testowej ani rozwojowej dotyczącej systemów AI lub modeli AI przed wprowadzeniem ich do obrotu lub oddaniem ich do użytku. Działalność tego rodzaju prowadzona jest zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii. Niniejsze wyłączenie nie obejmuje testów w warunkach rzeczywistych.”. Tak więc zgodnie z tym aktem podstawową przesłanką dokonywania oceny w zakresie stosowania rozporządzenia 2024/1689 powinno być dokonanie oceny, czy system lub model AI zostały wprowadzone do obrotu lub oddane do użytku, a nie cel tych badań – jak ma to miejsce w odniesieniu do badań aplikacyjnych.	Uwaga uwzględniona Zmodyfikowano przepis, skorygowano odesłanie i rozszerzono katalog wyłączeń, o których mowa w art. 4.
28.	Art. 4 pkt 3	MN	W art. 4 pkt 3 projektu wyrazy „podstawowych badań naukowych” proponuję zastąpić wyrazami „badań podstawowych”, zgodnie z nomenklaturą przyjętą w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), zwanej dalej „ustawą PSWiN”, a ponadto skorygować błędne odesłanie do art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy PSWiN – o badaniach podstawowych mowa bowiem w pkt 1. Korekty wymaga również wskazany w projektowanym przepisie publikator ustawy PSWiN.	Uwaga uwzględniona Zmodyfikowano przepis, skorygowano odesłanie i rozszerzono katalog wyłączeń, o których mowa w art. 4.
29.	Art. 4 pkt 3	MZ	Wątpliwości budzi zaproponowany w projektowanej ustawie przepis art. 4 pkt 3 określający wyłączenie z zakresu stosowania projektowanej ustawy. Zgodnie z art. 4 pkt 3 projektowanej ustawy „Ustawy nie stosuje się do (...) podstawowych badań naukowych, o	Uwaga uwzględniona

		<p>których mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.), jak również dla celów naukowych w związku z eksperymentem, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228).”. Jak wynika bowiem z uzasadnienia projektowanej ustawy „Z zakresu stosowania rozporządzenia 2024/1689 i ustawy zostały wyłączone sprawy związane z obroną narodową, określone w projekcie przez odwołanie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370).</p> <p>Dodatkowo, zgodnie z treścią rozporządzenia 2024/1689, z zakresu przedmiotowych przepisów projektu wyłączone mają być również sprawy będące w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz jego porządku konstytucyjnego, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812, z późn. zm.), podstawowe badania naukowe, o których mowa w art. 4. ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.), jak również dla celów naukowych w związku z eksperymentem, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17, z późn. zm.).”.</p> <p>Zgodnie z art. 2 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji), zwanego dalej „rozporządzeniem 2024/1689”, „Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do systemów AI lub modeli AI, w tym ich wyników, rozwiniętych i oddanych do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych.”. Zgodnie z motywem 25 preambuły do rozporządzenia 2024/1689: „Niniejsze rozporządzenie powinno wspierać innowacje, szanować wolność nauki i nie powinno osłabiać działalności badawczo-rozwojowej. Należy zatem wyłączyć z jego zakresu stosowania systemy i modele AI rozwinięte i oddane do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych. Ponadto należy zapewnić, aby niniejsze rozporządzenie nie</p>	<p>Zmodyfikowano przepis, rozszerzono katalog wyłączeń, o których mowa w art. 4.</p>
--	--	---	--

			<p>wpływało w żaden inny sposób na działalność badawczo-rozwojową dotyczącą systemów lub modeli AI przed wprowadzeniem tych systemów lub modeli do obrotu lub oddaniem ich do użytku. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie powinno się również stosować do zorientowanej na produkty działalności badawczej, testowej i rozwojowej dotyczącej systemów lub modeli AI przed oddaniem tych systemów i modeli do użytku lub wprowadzaniem ich do obrotu. Wyłączenie to pozostaje bez uszczerbku dla obowiązku zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, gdy system AI objęty zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia jest wprowadzany do obrotu lub oddawany do użytku w wyniku takiej działalności badawczo-rozwojowej, oraz dla stosowania przepisów dotyczących piaskownic regulacyjnych w zakresie AI i testów w warunkach rzeczywistych.</p> <p>Ponadto bez uszczerbku dla wyłączenia systemów AI rozwiniętych i oddanych do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych, wszelkie inne systemy AI, które mogą być wykorzystywane do prowadzenia wszelkiej działalności badawczo-rozwojowej, powinny podlegać przepisom niniejszego rozporządzenia. W każdym przypadku wszelka działalność badawczo-rozwojowa powinna być prowadzona zgodnie z uznanymi normami etycznymi i zawodowymi dotyczącymi badań naukowych oraz zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii.”.</p> <p>Przechodząc do wątpliwości w zakresie proponowanego przepisu ww. art. 4 pkt 3 projektu ustawy, należy stwierdzić, co następuje.</p> <p>Po pierwsze, wątpliwości budzi prawidłowość sformułowania brzmienia przepisu przez odesłanie w nim do eksperymentu, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, zwanej dalej „Kodeksem karnym”. Zgodnie bowiem z ww. przepisem Kodeksu Karnego:</p> <p>„§ 1. Nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu przeprowadzenia eksperymentu poznawczego, medycznego, technicznego lub ekonomicznego, jeżeli spodziewana korzyść ma istotne znaczenie poznawcze, medyczne lub gospodarcze, a oczekiwanie jej osiągnięcia, celowość oraz sposób przeprowadzenia eksperymentu są zasadne w świetle aktualnego stanu wiedzy.</p> <p>§ 2. Eksperyment jest niedopuszczalny bez zgody uczestnika, na którym jest przeprowadzany, należyście poinformowanego o spodziewanych korzyściach i grożących mu ujemnych skutkach oraz</p>	
--	--	--	---	--

			<p>prawdopodobieństwie ich powstania, jak również o możliwości odstąpienia od udziału w eksperymencie na każdym jego etapie.</p> <p>§ 3. Zasady i warunki dopuszczalności eksperymentu medycznego określa ustawa.”.</p> <p>Przepis art. 27 Kodeksu karnego określa podstawy wyłączenia bezprawności czynu polegającego na prowadzeniu eksperymentu (§ 1) i warunek wyłączający dopuszczalność eksperymentu (§ 2) oraz odsyła do ustawy szczególnej określającej zasady i warunki dopuszczalności eksperymentu medycznego (§ 3). Na wstępie należy zauważyć, że już określenie zakresu zastosowania projektowanej ustawy poprzez odesłanie do regulacji zawartej w Kodeksie karnym – określającej zarówno kontratyp wyłączający odpowiedzialność karną w przypadku eksperymentu (czyli warunki określające kiedy eksperyment jest dopuszczalny), ale także z drugiej strony także okoliczności wskazujące na uznanie eksperymentu za niedopuszczalny, powoduje brak możliwości ustalenia, do którego z przepisów art. 27 Kodeksu karnego projektodawca chciał rzeczywiście odesłać w art. 4 pkt 3 projektu ustawy (w szczególności – czy chciał odesłać także do eksperymentu niedopuszczalnego w świetle art. 27 § 2 Kodeksu karnego). Kwestia ta wymaga ponownej analizy i ewentualnej korekty albo – co najmniej – wyjaśnienia w treści uzasadnienia dołączonego do projektu ustawy.</p> <p>Po drugie, wątpliwości w użytym przepisie budzi posłużenie się sformułowaniem „dla celów naukowych”, skoro zarówno przepis art. 2 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689, jak i motyw 25 preambuły do ww. rozporządzenia stanowią o modelach i systemach używanych w celach badań naukowych i rozwojowych, jak i o używaniu tych modeli lub systemów w działalności badawczej, testowej i rozwojowej. Użyte zatem określenie „w celach naukowych” wydaje się zbyt wąskie.</p> <p>Po trzecie należy zauważyć, że przepis art. 4 pkt 3 projektu ustawy w proponowanym brzmieniu nie odnosi się do kwestii szczegółowo opisanej w motywie 25 preambuły do rozporządzenia 2024/1689, tj. do opisanego w nim rozróżnienia dwóch sytuacji – pierwszej, kiedy modele lub systemy AI są oddane do użytku wyłącznie do celów badań naukowych lub rozwojowych (i wówczas ww. akty prawne dot. AI nie powinny dotyczyć systemów lub modeli AI przed wprowadzeniem tych systemów lub modeli do obrotu lub oddaniem</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ich do użytku) i drugiej, kiedy systemy lub modele – mimo że używane w badaniu naukowym lub rozwojowym – były już wcześniej oddane do użytku, czy wprowadzone do obrotu (i wówczas powinny już zostać objęte regulacją rozporządzenia 2024/1689 i projektowanej ustawy).</p> <p>Mając powyższe na uwadze, kwestionowany przepis wymaga odpowiedniej modyfikacji.</p> <p>Dodatkowo należy zauważyć, że ustawą, o której mowa w art. 27 § 3 Kodeksu Karnego, jest co do zasady ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, która w rozdziale 4 reguluje kwestie dotyczące eksperymentu medycznego. Zgodnie z art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty przepisy rozdziału 4 ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb przeprowadzania badań klinicznych lub badań genetycznych. Zgodnie natomiast z art. 29b tej ustawy „Do eksperymentu medycznego będącego jednocześnie badaniem klinicznym w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 536/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylenia dyrektywy 2001/20/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 1, z późn. zm.) stosuje się przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. U. poz. 605).”.</p> <p>Należy zatem zauważyć, że w przypadku eksperymentu medycznego będącego jednocześnie badaniem klinicznym produktu leczniczego stosowanego u ludzi ustawą szczególną, o której mowa w art. 27 § 3 Kodeksu karnego, jest ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. U. poz. 605).</p> <p>Na podstawie obecnie zaproponowanego brzmienia omawianego art. 4 pkt 3 projektu ustawy oraz innych, powyżej przytoczonych przepisów, należałoby uznać – zgodnie z art. 4 pkt 3 projektowanej ustawy – że jej przepisy nie znajdują zastosowania także dla celów naukowych w związku z eksperymentem będącym jednocześnie badaniem klinicznym.</p> <p>Tymczasem takie rozumowanie – bez uwzględnienia rozróżnienia przedmiotowego i celowościowego opisanego w motywie 25 preambuły do rozporządzenia 2024/1689 – wydaje się niewłaściwe i</p>	
--	--	--	---	--

			<p>niezgodne z regulacją unijną w zakresie AI, w szczególności w odniesieniu do modeli lub systemów AI już oddanych do użytku lub wprowadzonych do obrotu przed przystąpieniem do realizacji celów naukowych.</p> <p>Mając na uwadze przytoczone powyżej wątpliwości, w tym także brak jakichkolwiek wyjaśnień w tym zakresie w uzasadnieniu dołączonym do projektowanej ustawy, postuluję zmianę brzmienia art. 4 pkt 3 projektu ustawy w celu zapewnienia jego pełnej zgodności z rozporządzeniem 2024/1689 i uzupełnienie uzasadnienia projektowanej ustawy w ww. zakresie. Powyższa kwestia jest kluczowa dla możliwości ustalenia rzeczywistego i zgodnego z przepisami unijnymi zakresu przedmiotowego przepisów w dziedzinie AI ujętych w omawianym projekcie.</p> <p>Dodatkowo należy zauważyć, że ww. kwestia wymaga także jednoznacznego rozstrzygnięcia w odniesieniu do:</p> <p>a) badań klinicznych weterynaryjnych prowadzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/6 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych i uchylającego dyrektywę 2001/82/WE i ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne,</p> <p>b) badań klinicznych wyrobów medycznych w rozumieniu art. 2 pkt 45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EEG i 93/42/EEG, zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/745”, i badania działania w rozumieniu art. 2 pkt 42 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz uchylenia dyrektywy 98/79/WE i decyzji Komisji 2010/227/UE, zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/746”, oraz</p> <p>c) badań klinicznych z użyciem oprogramowania – wyrobu medycznego, które poprzez dostarczenie do użytkownika lub wcześniejszej sprzedaży, zostało wprowadzone do obrotu lub do używania i z tego powodu podlega przepisom rozporządzenia 2017/745.</p>	
30.	Art. 4 ust. 3	Minister ds. UE	Zgodnie z projektowanym art. 4 pkt 3, ustawy nie stosuje się do podstawowych badań naukowych, o których mowa w art. 4 ust. 2	Uwaga częściowo uwzględniona

			<p>pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, jak również dla celów naukowych w związku z eksperymentem, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny. Podobny wyjątek od zasady stosowania przepisów rozporządzenia 2024/1689 został określony w jego art. 2 ust. 6. Jednakże w mojej ocenie rozwiązanie przyjęte w projekcie jest niejasne i może być interpretowane szerzej niż wyłączeni przewidziane w rozporządzeniu 2024/1689. Po pierwsze art. 2 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689 odnosi się wprost do systemów AI lub modeli AI rozwiniętych i oddanych do użytku wyłącznie do celów badań naukowych i rozwojowych. Po drugie rozporządzenie różnicuje sytuacje, kiedy system lub model AI nie został jeszcze oddany do obrotu lub użytku, sytuację, kiedy taki system jest testowany oraz sytuację, gdy system lub model AI jest wprowadzany do obrotu lub oddawany do użytku w wyniku działalności badawczo-rozwojowej (motyw 25 oraz art. 2 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689). Przepisy rozporządzenia 2024/1689 nie będą miały zastosowania tylko w tym pierwszym przypadku. Takiego rozróżnienia brakuje w projektowanych przepisach, w związku z czym projektowane wyłączenie może się odnosić do wszystkich trzech sytuacji, co byłoby niezgodne z rozporządzeniem 2024/1689.</p>	<p>Przepisowi nadano nowe brzmienie, zmieniony został katalog wyłączeń, o których mowa w art. 4.</p>
Rozdział 2 Organizacja nadzoru nad sztuczną inteligencją (art. 5- art. 40)				
31.	Rozdział 2	MS	<p>Rozdział 2 projektu, zatytułowany organizacja nadzoru nad sztuczną inteligencją, rozpoczyna się od uregulowań dotyczących Biura Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, które to biuro jest jedynie podmiotem zapewniającym obsługę podmiotów powołanych do nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji - Komisji, jej przewodniczącego oraz Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji. Z tych względów należy zmienić kolejność przepisów rozdziału 2 poprzez wprowadzenie do projektu w pierwszej kolejności normatywów regulujących powstanie, kompetencje oraz zasady działania tych podmiotów, a dopiero w dalszej kolejności dodanie przepisów określających ich obsługę. Dodatkowo należy wskazać, że projekt w jednym artykule przewiduje uprawnienia biura i Komisji (np. art. 5 ust. 4 określa organy biura Komisji, a następnie w ust. 6 wprowadza uprawnienie używania pieczęci z godłem państwowym przez Komisję).</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano zmiany struktury projektu.</p>

32.	Art. 5 ust. 1	MF	Projektowana ustawa przewiduje powołanie Biura Komisji, które będzie posiadać status państwowej osoby prawnej, o której mowa w art. 9 pkt 14 i art. 30 ustawy o finansach publicznych (projektowany art. 5 ust. 1). Utworzenie Biura jako kolejnej jednostki sektora finansów publicznych, a także nadanie mu formy państwowej osoby prawnej, może budzić wątpliwości. Brak szczegółowego uzasadnienia w tym zakresie, w szczególności nie wskazano, jaka jest skala (wielkość) planowanych przychodów Biura z prowadzonej działalności, tj. jaki jest udział jego przychodów w stosunku do planowanej dotacji z budżetu państwa dla tej osoby prawnej;	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Na obecnym etapie, mając na uwadze przedmiot regulacji, nie istnieje możliwość doprecyzowania, jakie dokładnie inne przychody mogą stanowić przychód Biura, a ze względu na brak możliwości odniesienia do istniejących instytucji, nie ma możliwości nawet na szacunkowe określenie wysokości tych przychodów, a tym samym określenia udziału przychodów Biura w stosunku do planowanej dotacji z budżetu państwa dla tej osoby prawnej.</p>
33.	Art. 5 ust. 2	MS	dwukrotnie, prawdopodobnie przez błędną numerację, pojawiają się, w odmiennych brzmieniach, art. 5 ust. 2 projektu;	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisu art. 28.</p>
34.	Art. 5 ust. 4 pkt 1	MF	W art. 5 ust. 4 pkt 1 wskazano, że Komisja jest organem nadzoru nad rynkiem, jednak nie określono, o jaki rynek chodzi (por. art. 1 pkt 1, w którym jest mowa o rynku systemów sztucznej inteligencji);	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisu art. 28.</p>
35.	Art. 5 ust. 4 pkt 1	MRPiPS	W art. 5 ust. 4 pkt 1 projektu należy doprecyzować, analogicznie jak ma to miejsce w art. 6 ust. 1 projektu ustawy, jaki rynek obejmuje nadzór komisji – rynek w zakresie systemów sztucznej inteligencji.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisu art. 28.</p>
36.	Art. 5 i Art. 6	MS	Należy zwrócić uwagę na niespójność regulacji projektowanego art. 5 i 6. Regulacje te przewidują utworzenie Biura Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, mającego status państwowej osoby prawnej i zapewniającego obsługę Komisji i jej przewodniczącego. Zarazem Komisja i jej przewodniczący są organami Biura. W uzasadnieniu projektu wskazano, że rozwiązanie to jest wzorowane na regulacjach dotyczących organizacji i funkcjonowania Komisji Nadzoru Finansowego, który to model ukształtowano w 2006 r. w formie nadzoru zintegrowanego. W tym miejscu należy zauważyć, że aktualnie obowiązujący model organizacji KNF wprowadzono ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W art. 5 ust. 1 projektu ustawy doprecyzowano, że nadzór w rozumieniu art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689 sprawuje Komisja Bezpieczeństwa i Rozwoju Sztucznej Inteligencji. Komisja jest zatem organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji. Jej zadania wynikające z tego zakresu zostały określone w art. 9 projektu ustawy. Stąd też odpowiedzialność Skarbu Państwa</p>

		<p>wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. poz. 2243), zaś głównym motywem, zgodnie z uzasadnieniem projektu, dla uchwalenia takich zmian, było wyeliminowanie ryzyka niedofinansowania urzędu. Nie przemawiały za tym żadne względy merytoryczne, poza ustaleniem finansowania KNF poza strukturą budżetu (jako państwowej osoby prawnej). Należy podkreślić, że koncepcja organizacji i funkcjonowania KNF w ramach obsługującego ją urzędu została skrytykowana zarówno przez bank centralny, jak i samą KNF. Wbrew twierdzeniom projektodawcy nie ma również nic wspólnego z „nadzorem zintegrowanym”. Wprawdzie, dla uzasadnienia twierdzenia, że w przypadku KNF mamy do czynienia z nadzorem zintegrowanym nad rynkiem finansowym, projektodawca odwołuje się do monografii Lesława Górala „Zintegrowany model publicznoprawnych instytucji ochrony rynku bankowego we Francji i Polsce”, Wolters Kluwers, Warszawa 2011, lecz wnioski autora są odmienne od twierdzeń projektodawcy. L. Góral wyraźnie bowiem stwierdza, w rozdziale IV.3 „Podsumowanie”, że wprowadzony do polskiego porządku prawnego jednoinstytucjonalny model nadzoru jest wyrazem – znanych nam już skądinąd – koncepcji centralistycznego zarządzania rynkiem finansowym. Uzasadnienia przyjęcia takiego modelu nie sposób wytłumaczyć potrzebą wprowadzenia nadzoru zintegrowanego nad rynkiem finansowym, albowiem jego istota odnosi się zarówno do metody sprawowania nadzoru, jak i modelu jego organizacji, czego wyraźnie dowodzą rozwiązania prawne normujące nadzór zintegrowany we Francji. Niespójność projektowanych art. 5 i 6 wyraża się w tym, że organ władzy publicznej, jakim zgodnie z projektowanym art. 6 ma być Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, stanowi zarazem organ w strukturze państwowej osoby prawnej, jaką jest Biuro Komisji. Jednocześnie projektodawca nie przewiduje żadnych kompetencji dla takiego organu państwowej osoby prawnej. W projekcie przewiduje się więc sytuację, w której w imperium będzie wyposażony organ państwowej osoby prawnej, nie posiadający żadnych kompetencji w strukturze tej osoby prawnej. W konsekwencji powstają wątpliwości, jaki organ sprawuje nadzór w rozumieniu art. 70 ust. 1 oraz motywu 153 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów</p>	<p>w związku z działaniem Komisji jako organu nadzoru zdaje się nie budzić wątpliwości.</p>
--	--	---	---

			dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828. Takie ukształtowanie przepisów budzi również wątpliwości konstytucyjne. Zgodnie z art. 77 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 417 § 2 k.c., to Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkody wynikłe z działania organów władzy publicznej. Jednakże Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania państwowych osób prawnych (i vice versa). Kto zatem ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez Komisję w związku ze sprawowaniem przez nią nadzoru nad rynkiem, a więc sprawowania imperium? Projektodawca powinien ponownie przemyśleć przyjęte rozwiązania i stworzyć spójny model organizacji i kompetencji Komisji.	
37.	Art. 6 ust. 1	MS	Brak odniesienia do odpowiedniego przepisu rozporządzenia 2024/1689. Proponuje się uzupełnienie art. 6 ust. 1 w następujący sposób: „1. Komisja jest organem nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji w rozumieniu art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.”.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu art. 5 ust. 1.
38.	Art. 6 ust. 3	MS	Brak odniesienia do Ministra Sprawiedliwości, który pełni ważną rolę w kontekście aspektów związanych z szeroko rozumianym obszarem wymiaru sprawiedliwości, jak również ścigania przestępstw (w zakresie określonym przepisami). Postuluje się dodanie pkt 7 w następującym brzmieniu: „7) Ministrem Sprawiedliwości – w zakresie spraw związanych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji w obszarze wymiaru sprawiedliwości oraz ścigania przestępstw.”. Alternatywnie: „7) Ministrem Sprawiedliwości – w zakresie, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689.”.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu przez rozszerzenie katalogu podmiotów, o których mowa w art. 5.
39.	Art. 6 ust. 3	MZ	W odniesieniu do wyrobów medycznych należy zwrócić uwagę na następujące kwestie. W art. 6 ust. 3 oraz art. 7 ust. 3 projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji należy uwzględnić Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, zwanego dalej „Prezesem Urzędu”. (uzasadnienie przy art. 7 ust. 3)	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu przez rozszerzenie katalogu podmiotów, o których mowa w art. 5.
40.	Art. 6 ust. 3 pkt 6	Minister Koordynator	W art. 6 ust. 3 pkt 6 projektu, regulującym współpracę Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji z Pełnomocnikiem	Uwaga wyjaśniona

		Służb Specjalnych	Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa oraz z CSIRT-ami poziomu krajowego, projekt ustawy nie określa zakresu ani charakteru przedmiotowej współpracy. Brak takiego doprecyzowania może skutkować w określonych przypadkach, wynikających z obowiązku współpracy z tą Komisją, nadmiernym obciążaniem CSIRT-ów w zakresie prowadzenia ocen cyberbezpieczeństwa systemów sztucznej inteligencji.	Kwestia współpracy na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa modeli i systemów AI jest jednym z celów rozporządzenia 2024/1689 oraz projektu, a zawężenie ram potencjalnej współpracy mogłoby prowadzić do problemów na etapie egzekwowania prawa.
41.	Art. 6 ust. 3 pkt 6	MRiT	akronimy powinny być opisane przynajmniej raz w treści ustawy, aby wyjaśnić ich znaczenie	Uwaga wyjaśniona W treści przepisu znajduje się odesłanie do właściwej ustawy.
42.	Art. 7	KPRM	W odniesieniu do art. 7 projektu ustawy: W przypadku pozostawienia Komisji jako organu nadzoru rynku w zakresie systemów sztucznej inteligencji, w skład Komisji powinien wejść również przedstawiciel Prezesa Rady Ministrów. Jednocześnie, w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2, gdy nie powołano Ministra Koordynatora Służb Specjalnych, przedstawiciela nie może wyznaczyć Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, ale Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.	Uwaga wyjaśniona Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.
43.	Art. 7	MRPiPS	Odnosząc się do regulacji zawartej w art. 7 projektu ustawy rozważenia wymaga: a) uzupełnienie katalogu podmiotów, z którymi współpracuje Komisja o ministra właściwego do spraw pracy – w zakresie wykorzystania systemów sztucznej inteligencji w środowisku pracy; b) uzupełnienie katalogu podmiotów, których przedstawiciele mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (art. 7 ust. 3 projektu ustawy) o przedstawiciela ministra właściwego do spraw pracy. W projekcie przewidziano jedynie możliwość udziału przedstawicieli Państwowej Inspekcji Pracy (PIP). Wydaje się jednak, że oprócz przedstawicieli PIP jako organu kontrolnego, również istotne, z uwagi na coraz większą powszechność stosowania systemów sztucznej inteligencji w środowisku (miejscu) pracy, zasadnym jest zapewnienie możliwości udziału przedstawicieli ministra właściwego do spraw pracy, choćby w kontekście zapewnienia właściwych uwarunkowań prawnych zabezpieczających w tym zakresie prawa pracownicze, jak również zasadę równego traktowania i niedyskryminowania w miejscu pracy;	Uwaga częściowo uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu przez rozszerzenie katalogu podmiotów, o których mowa w art. 5. W odniesieniu do części uwagi (lit. b) uwaga bezprzedmiotowa, dokonano modyfikacji przepisu dot. organizacji pracy Komisji, który upoważnia Przewodniczącego każdorazowo do podejmowania decyzji w tym zakresie (art. 6 ust. 3).

			<p>c) proponuję rozważenie dodania do składu Komisji bez prawa głosu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na fakt, iż ZUS jest największym pracodawcą i wydaje się mieć największy potencjał na wdrożenie systemów sztucznej inteligencji w sektorze publicznym oraz intensyfikuje działania na rzecz cyfryzacji własnych usług. Dodatkowo proponuję dodanie do komisji bez prawa głosu przedstawicieli ze świata nauki.</p>	
44.	Art. 7 ust. 1-3	MON	<p>Proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 3 projektu ustawy:</p> <p>„Art. 7. 1. W skład Komisji wchodzi Przewodniczący Komisji, dwóch Zastępców Przewodniczącego Komisji oraz dziesięciu członków Komisji.</p> <p>2. Członkami Komisji są przedstawiciele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ministra właściwego do spraw informatyzacji; 2) ministra powołanego w celu koordynowania działalności służb specjalnych, a w przypadku gdy nie został wyznaczony - Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; 3) Ministra Obrony Narodowej; 4) Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych; 5) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów; 6) Komisji Nadzoru Finansowego; 7) Rzecznika Praw Obywatelskich; 8) Rzecznika Praw Dziecka; 9) Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji; 10) Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. <p>3. W posiedzeniach Komisji mogą uczestniczyć przedstawiciele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej; 3) Kancelarii Senatu Rzeczypospolitej Polskiej; 4) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego; 5) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki; 6) Polskiego Centrum Akredytacji; 7) Polskiego Komitetu Normalizacyjnego; 8) Rady Dialogu Społecznego – strony pracowników; 9) Rady Dialogu Społecznego – strony pracodawców; 10) Biura Rzecznika Praw Pacjenta; 11) Biura Rzecznika Finansowego; 12) Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców; 	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu; 2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.

			<p>13) Państwowej Inspekcji Pracy; 14) Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej; 15) Biura Komisji.”.</p> <p>Rozwiązania z obszaru sztucznej inteligencji (AI) mogą stanowić szczególną formę rozwiązań informatycznych o charakterze „dual use”, stąd Minister Obrony Narodowej jako odpowiedzialny za dział administracji rządowej obrona narodowa, mimo że formalnie wyłączony spod zapisów ustawy, powinien mieć wiedzę o rozwiązaniach zgłaszanych pod rozważenie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz posiadać głos silniejszy niż tylko doradczy. Należy zwrócić uwagę także na kluczową rolę AI w budowie zdolności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jaką będzie odgrywała w przyszłości oraz posiadanie tym samym wpływu przez resort obrony narodowej na kształtowanie polityki w zakresie AI na poziomie krajowym. Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji będzie miała szerokie uprawnienia w obszarze blokowania inicjatyw AI, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto ograniczanie możliwości wyboru przedstawiciela Ministra Obrony Narodowej do osoby z urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej w sposób niepożądany wyłącza możliwość typowania kandydata do Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji spoza Ministerstwa Obrony Narodowej.</p>	
45.	Art. 7 ust. 2	MS	<p>Minister Sprawiedliwości zauważa, że tytuł ustawy nie odzwierciedla jej treści, zdecydowana większość przepisów odnosi się do zagadnień dotyczących nadzoru oraz kontroli, natomiast jedynie niewielka ich część poświęcona jest systemowi sztucznej inteligencji. Proponuje się zmianę art. 7 ust. 2 poprzez włączenie w skład powoływanej ustawą Komisji, jako członka, przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości i prokuratury.</p> <p>Znajduje to zaś swoje uzasadnienie w newralgicznych z punktu widzenia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i praw podstawowych, kierunkach rozwoju mechanizmów informatyzacyjnych wdrażanych i projektowanych do wdrożenia w sądach, jednostkach prokuratur, służby więziennej etc. Działania te są zaś często odpowiedzią na tworzone standardy międzynarodowe w zakresie współistnienia instrumentów sztucznej inteligencji (Rada Europy) oraz wykonywania wymiaru sprawiedliwości w oparciu o przejrzyste zasady – gwarantujące przestrzeganie praw człowieka.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p>

		<p>Ministerstwo Sprawiedliwości wraz z Ministerstwem Cyfryzacji będąc przy tym negocjatorami w wypracowaniu Konwencji Rady Europy o sztucznej inteligencji, prawach człowieka, demokracji i praworządności, brało udział w przygotowaniu jej ostatecznego brzmienia. Komitety Rady Europy, opracowujące standardy w zakresie przestrzegania praworządności, coraz częściej koncentrują swoje działania na adekwatnej analizie ew. wpływu (zarówno pozytywnego, jak i negatywnego) sztucznej inteligencji na prawa podstawowe.</p> <p>O konieczności udziału przedstawiciela MS w pracach Komisji stanowi również jej zakres zadań określony w art. 11 projektowanej ustawy, do którego zaliczono między innymi podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom w zakresie bezpieczeństwa systemów sztucznej inteligencji (pkt 4) oraz udział w opracowywaniu i opiniowaniu projektów aktów prawnych w zakresie sztucznej inteligencji (pkt 6). Przy realizacji powyższych celów wsparciem byłoby doświadczenie przedstawiciela wymiaru sprawiedliwości i prokuratury wynikające z faktu, że w prowadzonych obecnie postępowaniach karnych sztuczna inteligencja wykorzystywana jest przez cyberprzestępców do przeprowadzania ataków na systemy informatyczne. Technologie sztucznej inteligencji służą cyberprzestępcom do ulepszania strategii ataków i tworzenia wyrafinowanego, złośliwego oprogramowania. Regulacje prawne, które będą przez Komisję przygotowywane lub opiniowane, powinny zapewnić odpowiednie środki i procedury w celu zapobiegania takim atakom oraz możliwości ich szybkiego wykrywania i zwalczania, w których to działaniach prace Komisji mogłby wspierać wiedzę i doświadczeniem z tego zakresu przedstawiciel prokuratury.</p> <p>Ponadto należy wskazać, że członkostwo MS uzasadnione jest również zakresem samego AI Act, obejmującego wiele obszarów będących we właściwości Ministra Sprawiedliwości.</p> <p>Brak przy tym wskazania przedstawiciela MS jako mogącego uczestniczyć w posiedzeniach Komisji (art. 7 ust. 3). Tym samym, postuluje się o dodanie Ministra Sprawiedliwości jako członka Komisji, jak również o dodanie przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości – jako mogącego brać udział w posiedzeniach Komisji.</p>	<p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>
--	--	---	---

			Należy przy tym podkreślić, że pomimo wyłączenia obszaru wojskowego z przedmiotu AI Act projektodawca przewidział możliwość udziału przedstawiciela MON w posiedzeniach Komisji. Obecność Ministra Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Sprawiedliwości w pracach Komisji powinna zostać in concreto wyartykułowana	
46.	Art. 7 ust. 2	MKiDN	<p>Proponuję zmianę art. 7 ust. 2 projektu przez dołączenie do składu Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji przedstawiciela ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w charakterze członka tej Komisji. Zasadność postulowanej zmiany wynika z roli, jaką ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przyznaje ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1370). Zgodnie z art. 14 ustawy, „dział kultura i ochrona dziedzictwa narodowego obejmuje sprawy rozwoju i opieki nad materialnym i niematerialnym dziedzictwem narodowym oraz sprawy działalności kulturalnej (...) w szczególności w zakresie (...) działalności twórczej, artystycznej (...) polityki audiowizualnej (...)” Ponadto, do zadań własnych dwóch spośród departamentów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Departamentu Mediów i Sektorów Kreatywnych oraz Departamentu Prawa Autorskiego i Filmu) należy monitorowanie rozwoju nowych technologii, społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy w zakresie ochrony prawa autorskiego, prawa filmowego, regulacji dotyczących mediów oraz sektorów kreatywnych oraz przygotowywanie odpowiednich analiz, opinii i informacji w tym zakresie.</p> <p>Nie ulega wątpliwości, że narzędzia oparte na sztucznej inteligencji (SI) mogą wspierać artystów w procesie twórczym, oferując im nowe sposoby na generowanie pomysłów, komponowanie muzyki, czy tworzenie wizualizacji. Sztuczna inteligencja ma także potencjał do kształtowania polityki audiowizualnej, wpływając na produkcję i dystrybucję treści. Przykładowo, dzięki mechanizmom SI możliwe jest skuteczniejsze kierowanie treści do określonych grup społecznych.</p> <p>Nieskrępowane wykorzystanie sztucznej inteligencji w kulturze może jednak prowadzić do kilku negatywnych skutków. Oto niektóre z nich:</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu; 2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.

			<p>1. Zagrożenie autentyczności: W procesie digitalizacji i automatyzacji tradycyjnych form sztuki istnieje ryzyko, że autentyczność niematerialnego dziedzictwa kulturowego zostanie zatarta. Na przykład, generowanie muzyki czy sztuki przez algorytmy może prowadzić do powstawania dzieł, które choć technicznie doskonałe, nie oddają ducha i wartości kulturowych, które są związane z tradycyjnymi formami wyrazu.</p> <p>2. Utrata pracy: Automatyzacja procesów twórczych może prowadzić do zmniejszenia zapotrzebowania na artystów, rzemieślników i innych twórców kultury. W rezultacie może to wpłynąć na miejsca pracy w sektorze kultury, co może prowadzić do marginalizacji lokalnych tradycji i umiejętności.</p> <p>3. Homogenizacja kultury: Algorytmy rekomendacji mogą prowadzić do homogenizacji treści kulturalnych, promując tylko te, które są popularne lub komercyjnie opłacalne. Może to skutkować marginalizacją mniejszych, lokalnych tradycji, twórczości i form wyrazu, które nie są dostatecznie promowane przez algorytmy.</p> <p>4. Etyka i prawa autorskie: Wykorzystanie SI w tworzeniu dzieł artystycznych nasuwa pytania o prawa autorskie i ich oryginalność. Kto jest twórcą dzieła stworzonego przy pomocy algorytmu? Jak chronić prawa tradycyjnych artystów przed nieuprawnionym wykorzystaniem ich stylów czy motywów przez SI?</p> <p>5. Brak zrozumienia kontekstu kulturowego: Algorytmy mogą nie rozumieć głębokiego kontekstu kulturowego, co może prowadzić do niewłaściwych interpretacji lub reprodukcji elementów kulturowych.</p> <p>6. Etyka i odpowiedzialność: Wprowadzenie SI w obszarze kultury nasuwa pytania o etykę i odpowiedzialność. Jakie są granice w tworzeniu treści? Jakie wartości powinny być promowane? Sztuczna inteligencja ma potencjał, by znacząco wpłynąć na rozwój kulturalnego dziedzictwa narodowego oraz działalność kulturalną, ale jednocześnie wymaga refleksji nad etycznymi i społecznymi implikacjami tego faktu. Negatywne skutki mogą być łagodzone przez odpowiednie regulacje i etyczne podejście do wykorzystania technologii SI. Dlatego nieodzownym wydaje się zapewnienie stałego udziału przedstawiciela ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w nowo powoływanym organie nadzoru nad sztuczną inteligencją.</p>	
--	--	--	---	--

47.	Art. 7 ust. 2	MSWiA	<p>w art. 7 ust. 2 projektu, w którym określono skład Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, zwanej dalej „Komisją”, w jego składzie jako członka proponuję uwzględnić również ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako organ nadzorujący organy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz organy ochrony granic. Powyższe wynika z faktu, że tworzona Komisja będzie miała za zadanie m.in. ocenę, czy system AI nie spełnia kryteriów tzw. systemu zakazanego (systemu spełniającego kryteria zakazanych praktyk AI), a także fakt, że rozporządzenie 2024/1689 w art. 5 wskazuje praktyki zakazane, które mogą zostać wyłączone z zakresu stosowania ustawy dla działań podejmowanych dla celów i w zakresie spraw związanych z obronnością, badaniami podstawowymi oraz eksperymentami naukowymi, a także w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz jego porządku konstytucyjnego, jak również w obszarach, w których potencjalnie mogą być wykorzystywane systemy AI np. infrastruktura krytyczna, systemy organów ścigania, zarządzanie migracją i granicami. W przypadku braku uwzględnienia powyższej propozycji proponuję przedstawiciela urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych uwzględnić w art. 7 w ust. 3;</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>
48.	Art. 7 ust 2	MN	<p>Proponuję, aby w art. 7 ust. 2 projektu uwzględnić w składzie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji przedstawiciela ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki,</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>

49.	Art. 7 ust. 2 pkt 2	RCL	<p>Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia o Radzie Ministrów Prezes Rady Ministrów określa „szczegółowy zakres działania ministra”, a nie „cel” jego powołania – tak więc wskazany przepis wymaga odpowiedniego przereformowania. Mimo tego, że analogicznym sformułowaniem posługują się ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, czy ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu nie może ono być uznane za prawidłowe. W związku z tym proponuje się wskazać, że członkiem Komisji jest przedstawiciel „Ministra - Koordynatora Służb Specjalnych, jeżeli został on powołany”.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>
50.	Art. 7 ust. 2 lub 3	MS	<p>Brak wskazania Ministra Sprawiedliwości jako członka Komisji, co powinno zostać zapewnione ze względu na zakres AI Act obejmujący także wiele obszarów z zakresu właściwości Ministra. Brak wskazania przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, jako mogącego uczestniczyć w posiedzeniach Komisji. Postuluje się:</p> <p>a) dodanie Ministra Sprawiedliwości jako członka Komisji;</p> <p>b) przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości jako mogącego brać udział w posiedzeniach Komisji.</p> <p>Należy podkreślić, że niezrozumiałym jest to, że wobec wyłączenia obszaru wojskowego z przedmiotu AI Act daje się możliwość udziału przedstawiciela MON, jako mogącego brać udział w posiedzeniach. Obecność Ministra Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Sprawiedliwości powinna zostać in concreto wyartykułowana.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>

51.	Art. 7 ust. 2 i 3	MF	<p>Rola Ministra Finansów</p> <p>Minister Finansów może pełnić istotną rolę w zakresie rozwoju systemów sztucznej inteligencji (np. przez wprowadzanie narzędzi fiskalnych, które mogą odnosić się do systemów sztucznej inteligencji lub realizację istotnych projektów informatycznych z zastosowaniem sztucznej inteligencji, które będą wspomagać administrację celno-skarbową).</p> <p>W związku z tym poddaję pod rozagę potrzebę uwzględnienia przedstawiciela ministra właściwego do spraw finansów publicznych w składzie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (Komisja) albo włączenie przedstawiciela urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych do katalogu podmiotów, których przedstawiciele mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komisji bez prawa głosu (art. 7 ust. 2 i 3).</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>
52.	Art. 7 ust. 2 i 3	MZ	<p>Zgłaszam także propozycję dodatkowej zmiany do projektu ustawy w zakresie rozszerzenia składu Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji o przedstawiciela Ministerstwa Zdrowia.</p> <p>Należy wskazać, że w ramach Krajowego Programu Odbudowy, Inwestycja D1.1.2 „Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia” planowane jest wdrożenie przez Centrum e-Zdrowia narzędzi wspomagających analizę stanu zdrowia pacjenta przy użyciu sztucznej inteligencji.</p> <p>W związku z czym zasadne jest, aby przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia uczestniczyli w posiedzeniach przywołanej powyżej Komisji. Postulat ten jest uzasadniony zważywszy na fakt, że Komisja ta w ramach swoich zadań odpowiadać będzie, m.in. za podejmowanie działań, mających na celu wspieranie oraz monitorowanie rozwoju, innowacyjności i konkurencyjności w obszarze badań i stosowania systemów sztucznej inteligencji. Warto tutaj również wskazać, że obecnie w skład Komisji wchodzi, m.in. przedstawiciele Ministra Cyfryzacji oraz Rzecznika Praw Dziecka; W posiedzeniach mogą również uczestniczyć przedstawiciele</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>

			Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast w projekcie ustawy nie został przewidziany przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia – ani jako członek Komisji ani jako przedstawiciel mogący uczestniczyć w jej posiedzeniach.	
53.	Art. 7 ust. 3	MN	W art. 7 ust. 3 uwzględnić możliwość uczestniczenia w posiedzeniach przedstawiciela Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu; 2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.
54.	Art. 7. ust. 3	MRiRW	<p>W art. 7 w ust. 3 po pkt 6 proponuję dodanie przedstawiciela urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rolnictwa.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Art. 7 ust. 3 wskazuje kto może uczestniczyć w posiedzeniach Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, zwanej dalej „Komisją”. Zgodnie z art. 7 ust. 6 przedstawiciele podmiotów wymienionych w ust. 3 uczestniczą w posiedzeniach Komisji wyłącznie z głosem doradczym, w zakresie w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu. Wśród przedstawicieli, którzy mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komisji z głosem doradczym, wskazano m.in. przedstawiciela urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministra właściwego do spraw gospodarki. Rolnictwo jest bardzo istotną gałęzią gospodarki. Systemy AI mogą być wdrażane w wielu różnych sektorach gospodarki, w tym również w rolnictwie. Dlatego zasadne jest, aby przedstawiciel urzędu obsługującego ministra właściwego</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu; 2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.

			<p>do spraw rolnictwa mógł brać udział w posiedzeniach, analogicznie jak przedstawiciel urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki.</p> <p>Propozycja:</p> <p>“3. W posiedzeniu Komisji mogą uczestniczyć przedstawiciele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; 2) Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej; 3) Kancelarii Senatu Rzeczypospolitej Polskiej; 4) urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej; 5) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego; 6) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki; 7) urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rolnictwa; 8) Polskiego Centrum Akredytacji; 9) Polskiego Komitetu Normalizacyjnego; 10) Rady Dialogu Społecznego – strony pracowników; 11) Rady Dialogu Społecznego – strony pracodawców; 12) Biura Rzecznika Praw Pacjenta; 13) Biura Rzecznika Finansowego; 14) Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców; 15) Państwowej Inspekcji Pracy; 16) Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej; 17) Biura Komisji.”. 	
55.	Art. 7 ust. 3	MKiŚ	<p>Rozważenia wymaga rozszerzenie katalogu podmiotów, których przedstawiciele mogą uczestniczyć w posiedzeniach (Art. 7 ust. 3) Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, dalej „Komisja”(Art. 5 ust. 2), z głosem doradczym, o przedstawicieli urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska, urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw klimatu i urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw energii. Udział tych przedstawicieli w posiedzeniach Komisji wydaje się celowy zważywszy na zakres zadań Komisji (wskazanych m. in. w art. 11 ust. 1 pkt 3-5) i potencjalny przedmiot posiedzeń Komisji . Jednocześnie udział ww. przedstawicieli na zasadach opisanych w art. 7 ust. 4 projektowanej ustawy jest uzależniony od zaproszenia przez przewodniczącego Komisji, a tym samym rozwiązanie to może być niewystarczające.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;

			Posiedzenia Komisji mogą dotyczyć m.in. zagadnień związanych m. in. z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji w ochronie środowiska, czy automatyzacji i wspomagania pracy podmiotów podległych lub nadzorowanych przez Ministra, np. Głównej Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, czy nadzorowanych instytutów badawczych.	2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.
56.	Art. 7 ust. 3	MZ	<p>W odniesieniu do wyrobów medycznych należy zwrócić uwagę na następujące kwestie. W art. 6 ust. 3 oraz art. 7 ust. 3 projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji należy uwzględnić Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, zwanego dalej „Prezesem Urzędu”.</p> <p>Zgodnie z art. 43 ust. 3 rozporządzenia 2024/1689 „W przypadku systemów AI wysokiego ryzyka objętych zakresem stosowania unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego wymienionego w załączniku I sekcja A, dostawca postępuje zgodnie z odpowiednią procedurą oceny zgodności wymaganą na podstawie tych aktów prawnych. W odniesieniu do tego rodzaju systemów AI wysokiego ryzyka zastosowanie mają wymogi ustanowione w sekcji 2 niniejszego rozdziału i stanowią one jeden z elementów tej oceny. Zastosowanie mają również przepisy załącznika VII pkt 4.3, pkt 4.4, pkt 4.5 i pkt 4.6 akapit piąty. Na potrzeby tej oceny jednostki notyfikowane, które notyfikowano zgodnie z tymi aktami prawnymi, są uprawnione do przeprowadzania kontroli zgodności systemów AI wysokiego ryzyka z wymogami ustanowionymi w sekcji 2, o ile zgodność tych jednostek notyfikowanych z wymogami ustanowionymi w art. 31 ust. 4, 5, 10 i 11 została oceniona w kontekście procedury notyfikacyjnej przewidzianej w tych aktach prawnych.”.</p> <p>Zarówno rozporządzenie 2017/745, jak i rozporządzenie 2017/746 zostały wymienione w załączniku I sekcja A do rozporządzenia 2024/1689 i wymagają przeprowadzenia odpowiedniej dla wyrobu medycznego lub wyrobu medycznego do diagnostyki in vitro procedury oceny zgodności.</p> <p>Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1620) Prezes Urzędu jest:</p> <p>1) organem właściwym w rozumieniu art. 101 rozporządzenia 2017/745 oraz art. 96 rozporządzenia 2017/746;</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>

		<p>2) organem odpowiedzialnym za jednostki notyfikowane, o którym mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia 2017/745 oraz art. 31 ust. 1 rozporządzenia 2017/746.</p> <p>Zgodnie z powyższym Prezes Urzędu jest organem właściwym do nadawania notyfikacji jednostkom w zakresie ww. rozporządzeń, sprawowania nad nimi nadzoru, jak również sprawowania nadzoru nad wyrobami medycznymi i wyrobami medycznymi do diagnostyki in vitro wprowadzanymi do obrotu i do używania na terytorium RP.</p> <p>Wobec powyższego zasadnym jest, aby nadzór w zakresie wyrobów medycznych wykorzystujących sztuczną inteligencję, np. oprogramowania będące wyrobami medycznymi, wyznaczanie jednostek notyfikowanych w zakresie wyrobów medycznych i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro wykorzystujących sztuczną inteligencję oraz nadzór nad nimi w tej kwestii, był kompetencją Prezesa Urzędu. Powyższa kwestia była również jednym z tematów spotkania grupy roboczej MDCG – Nadzór nad jednostkami notyfikowanymi (NBO). Zgodzono się na nim, że kompetencje organów nadzorujących jednostki notyfikowane w zakresie wyrobów medycznych i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro powinny obejmować wyroby wykorzystujące sztuczną inteligencję, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689.</p> <p>Prezes Urzędu uzyskał informację od dwóch polskich jednostek notyfikowanych w zakresie rozporządzenia 2017/745, że obie jednostki planują ubiegać się o notyfikację w zakresie rozporządzenia 2024/1689 wyłącznie w zakresie wyrobów medycznych wykorzystujących AI. W takiej sytuacji ograniczenie procesu notyfikacji do jednego organu (Prezesa Urzędu) zmniejszy znacznie obciążenie biurokratyczne tych podmiotów.</p> <p>Ponadto zgodnie z art. 66 ust. 2 ww. ustawy o wyrobach medycznych kontrola może być prowadzona przez osoby niebędące pracownikami Urzędu. Zatem w przypadku pojawienia się wątpliwości, czy osoby upoważnione przez Prezesa Urzędu do kontroli podmiotu, który wprowadza na rynek wyrób medyczny wykorzystujący systemy sztucznej inteligencji, posiadają odpowiednie kompetencje, możliwe będzie skorzystanie z eksperta zewnętrznego w tej dziedzinie, np. pracownika organu odpowiedzialnego za akredytację jednostek w tym zakresie. Analogiczna sytuacja dotyczy wyznaczania jednostek notyfikowanych oraz sprawowania nad nimi nadzoru.</p>	
--	--	---	--

			<p>Ponadto, również w pozostałych obszarach wskazanych w niniejszym piśmie (np. w obszar badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi) – co także wynika np. z dostępnych rekomendacji w zakresie AI – w celu pełnego i prawidłowego wdrożenia regulacji w zakresie sztucznej inteligencji konieczne jest zapewnienie ścisłej współpracy między organami regulacyjnymi w danej dziedzinie, w tym także z organami posiadającymi kompetencje ogólne w zakresie sztucznej inteligencji, co powinno znaleźć wyraz w projektowanych przepisach.</p> <p>W celu omówienia od strony praktycznej powyższych zagadnień dotyczących wyrobów medycznych i wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro bazujących na systemach sztucznej inteligencji, proponuję zorganizowanie spotkania z udziałem pracowników Departamentu Nadzoru i Badań Klinicznych Wyrobów Medycznych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych o Produktów Biobójczych z odpowiednią komórką organizacyjną Ministerstwa Cyfryzacji zajmującą się projektem ustawy o systemach sztucznej inteligencji.</p>	
57.	Art. 7 ust. 3 po pkt 6	MSZ	<p>Uprzejmie prosimy o umożliwienie udziału przedstawiciela Ministra SZ w posiedzeniach Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, a tym samym dodanie w art. 7 ust. 3 ustawy po pkt 6 dodatkowego punktu w brzmieniu: „urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych”, wraz z odpowiednią zmianą numeracji kolejnych punktów.</p> <p>MSZ pragnie podkreślić, że kwestie będące przedmiotem prac komisji mogą mieć istotne znaczenie z punktu widzenia prowadzonej polityki zagranicznej, stąd możliwość udziału przedstawiciela MSZ w posiedzeniach Komisji wydaje się szczególnie zasadna.</p> <p>Udział przedstawiciela MSZ w pracach Komisji oraz współpraca pomiędzy organami doradczymi MSZ i Komisji mogłyby w szczególności służyć uzyskiwaniu przez Komisję informacji będących podstawą do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 41 lub wszczęcia z urzędu postępowania, o którym mowa w art. 49 ustawy.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. składu Komisji.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu; 2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.
58.	Art. 7 ust. 5	RCL	<p>Proponuje się uzupełnić o wskazanie, do jakiego rodzaju wiedzy specjalistycznej odnosi się projektowana regulacja – obecna</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

			redakcja nie wskazuje na powiązanie wskazanej wiedzy z przedmiotem działalności Komisji.	<p>Dokonano modyfikacji przepisu.</p> <p>Zgodnie ze zmienionymi przepisami Przewodniczący Komisji może zaprosić do udziału w posiedzeniu Komisji, wyłącznie z głosem doradczym:</p> <p>1) upoważnionego przedstawiciela podmiotu publicznego innego niż określony w ust. 2, w zakresie, w jakim posiedzenie dotyczy spraw będących we właściwości tego podmiotu;</p> <p>2) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie spraw będących przedmiotem posiedzenia.</p>
59.	Art. 7 ust. 5	MRiT	proponuje się dookreślić wyrażenie „wiedzę specjalistyczną”, tak aby nie było wątpliwości jaki zasób wiedzy będzie wymagany, aby wziąć udział w obradach Komisji. proponowana treść: „(...) osoby posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie systemów sztucznej inteligencji, nowych technologii lub cyberbezpieczeństwa.”;	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisu.</p>
60.	Art. 8	RCL	Proponuje się skreślić wyrazy „określone w przepisach odrębnych”. Zastosowane odesłanie jest zbędne – brak bowiem w systemie prawnym przepisów odrębnych, które odnoszą się do decyzji administracyjnych i postanowień Komisji, a projekt także takich regulacji odrębnych nie wprowadza. Ponadto stosowanie tak nieostrych odesłań jest mylące. Jednocześnie należy wskazać, że stosowanie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w sprawach nieuregulowanych w projektowanej ustawie wynika wprost z brzmienia art. 56 projektu oraz z oceny charakteru spraw – w kontekście brzmienia art. 1 pkt 2 przywoływanego Kodeksu	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisu (art. 7 ust. 5).</p>
61.	Art. 8	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 8 projektu, dotyczącym prowadzenia posiedzeń Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji w trybie zdalnym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, należy wskazać katalog takich środków, z uwzględnieniem faktu, czy są akredytowane i czy zapewniają szczególne bezpieczeństwo przy ich wykorzystywaniu.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. organizacji prac Komisji (art. 7 i kolejne), które uwzględniają podnoszone zastrzeżenia co do bezpieczeństwa komunikacji.</p>

62.	Art. 8	MS	W art. 8 projektu brakuje uregulowania sposobu i trybu pracy Komisji, w tym zwoływania posiedzeń, zapraszania na posiedzenie Komisji i terminu, w którym zaproszenie ma zostać wysłane. Nie przewidziano też możliwości zaskarżania podejmowanych uchwał (w ramach przewidzianej zmiany w mowa jest o odwołaniu od „decyzji” Komisji do Sądu Okręgowego w Warszawie, jednakże projekt w art. 8 ust. 6 posługuje się pojęciem „uchwały” Komisji, a nie „decyzji” Komisji, stąd zasadna wydaje się wątpliwość, czy uchwała Komisji jest zaskarżalna jako decyzja Komisji w rozumieniu zmienionego art. 47988a k.p.c. i nast. k.p.c.). Wydaje się też, że powinien być bardziej dookreślony również zdalny udział w posiedzeniu Komisji przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, np. sposób identyfikacji członków, czy zapewnienie bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej (na chwilę obecną nie ma informacji, czy jest to gdzieś uregulowane, wydaje się, że nie ma delegacji ustawowej do uregulowania powyższych kwestii w drodze aktu wykonawczego).	Uwaga częściowo uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów dot. organizacji prac Komisji (art. 7 i kolejne), które uwzględniają kwestie bezpieczeństwa komunikacji, a także udzielenie delegacji ustawowej do uregulowania kwestii szczegółowych w aktach prawa niższego rzędu.
63.	Art. 9 ust. 1	RCL	Proponuje się doprecyzować niejasne określenie, zgodnie z którym członkowie Komisji „wspierają” Przewodniczącego Komisji w wykonywaniu zadań ustawowych, w szczególności w sprawach będących we właściwości podmiotu, którego są przedstawicielami. Obecne brzmienie przepisu przez nieprecyzyjne sformułowanie obowiązków pozostałych członków Komisji powoduje, iż przepis ten ma de facto charakter postulatywny.	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.
64.	Art. 9 ust. 2	MRiT	jest błąd w odmianie, powinno być „w podmiocie, którego są przedstawicielami”, niezależnie od powyższego, wydaje się że w art.7 ust. 2, przedstawiciele wchodzący w skład Komisji reprezentują urzędy obsługujące organy, a nie podmioty, stąd zarówno w ust. 1 jak i 2 proponuję usunąć wyraz „podmiot” i zastąpić go wyrażeniem: „(...) we właściwości urzędu obsługującego organ, którego są przedstawicielami (...)”, w odpowiedniej formie;	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.
65.	Art. 9 ust. 1	MS	Art. 9 ust. 1 zawiera nieostre sformułowanie: „Członkowie Komisji wspierają Przewodniczącego Komisji”. Wydaje się zatem, iż rozważenia wymaga określenie form/zasad realizacji tego zadania.	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.
66.	Art. 9 ust. 2	MS	Nieprecyzyjne brzmienie przepisu. Niezasadne jest ograniczenie tego uprawnienia wyłącznie do członków Komisji.	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.

			Zasadnym jest rozszerzenie oddziaływania komentowanego przepisu na szeroki zakres organów publicznych. Brak określenia trybu realizacji żądania i procedury działania. Rozszerzenie katalogu podmiotów, które powinny udostępnić taki informację. Konieczność uzupełnienia o właściwy tryb i procedurę.	
67.	Art. 10 ust. 1 i 2	MF	W art. 10 ust. 1 i 2 określono zadania Sekretarza Komisji, a jednocześnie w ust. 3 wskazano, że szczegółową organizację i tryb pracy Komisji określa regulamin Komisji nadany przez Prezesa Rady Ministrów w drodze zarządzenia. Jak się wydaje, treść ust. 1 i 2 powinna stanowić raczej materię tego regulaminu, a nie regulację na poziomie ustawy, co także uniemożliwi powierzenie Sekretarzowi także innych zadań;	Uwaga uwzględniona Zmodyfikowano przepis przez przekazanie Przewodniczącemu kompetencji w zakresie wskazania Sekretarza (art. 8 pkt 3), a także wskazanie podstawy do uregulowania przez Komisję kwestii organizacyjnych na poziomie aktów prawa niższego rzędu (art.29).
68.	Art. 10 ust. 2	MKiŚ	Zasadne wydaje się uwzględnienie w zadaniach Sekretarza Komisji powiadomienia o terminach posiedzeń Komisji także podmiotów wskazanych w art. 7 ust. 3 projektowanej ustawy. Obecnie w projekcie przewidziano powiadamianie jedynie członków Komisji. Brak powiadomienia ww. podmiotów o terminach posiedzeń Komisji w istocie pozbawia je możliwości skutecznej realizacji uprawnienia wynikającego z art. 7 ust. 3 projektowanej ustawy.	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, w związku ze zmianą przepisów objętych uwagą.
69.	Art. 11	MSWiA	W art. 11 projektu określono zadania Komisji – jednym z zadań Komisji będzie „podejmowanie działań mających na celu utworzenie piaskownic regulacyjnych”. Po analizie projektowanego przepisu nie wynika na jakim organie/organach będzie ciążył obowiązek stworzenia piaskownic regulacyjnych w Polsce. Z przepisu nie wynika także komu to zadanie zostało przypisane oraz co w sytuacji, kiedy Komisja, mimo podjętych działań, nie stworzy takiej piaskownicy. Powyższe wymaga analizy w kontekście brzmienia art. 57 rozporządzenia 2024/1689;	Uwaga uwzględniona Dodano rozdział 8 (środki wspierające innowacyjność), w którym zawarto przepisy regulujące kwestie piaskownic regulacyjnych.
70.	Art. 11 ust. 1	MS	Rozważenie rozszerzenia zadań Komisji o szerszą kategorię działań zmierzających do wspierania innowacji, o których mowa w rozdziale VI rozporządzenia 2024/1689. Rekomenduje się dodanie pkt 14 w następującym brzmieniu: „14) działanie na rzecz rozwoju innowacji w obszarze systemów sztucznej inteligencji.”.	Uwaga uwzględniona Dodano rozdział 8 (środki wspierające innowacyjność), w którym zawarto przepisy regulujące kwestie piaskownic regulacyjnych.
71.	Art. 11 ust. 1 pkt 6	MRiT	błąd w odmianie, powinno być: „wydawanie postanowień i decyzji (...)”	Uwaga uwzględniona

				Dokonano modyfikacji art. 9 pkt 6.
72.	Art. 11 ust. 1 pkt 6	MRPiPS	W art. 11 ust. 1 pkt 6 projektu ustawy wyrażenie „wydawanie postanowienia i decyzje” należy zastąpić wyrażeniem „wydawanie postanowień i decyzji”	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 9 pkt 6.
73.	Art. 11 ust. 1 pkt 9	RCL	Proponuje się przeredagować, gdyż w obecnym brzmieniu może budzić wątpliwości w zakresie zgodności z przepisem art. 12a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, zgodnie z którym do zakresu działu administracji rządowej „informatyzacja” należy „realizacja zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie informatyzacji i telekomunikacji”. W związku z tym wskazane w przywołanym przepisie projektu zadanie Komisji „realizowanie zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie współpracy i wymiany informacji w sprawach nadzoru nad systemami sztucznej inteligencji w zakresie właściwości organu nadzoru rynku” wymaga doprecyzowania. Proponuje się jednoznacznie określić jakie działania ma w tym zakresie wykonywać Komisja.	Uwaga uwzględniona Przepisowi nadano nowe brzmienie (art. 9 pkt 9).
74.	Art. 11 ust. 1 pkt 10	MF	W art. 11 ust. 1 pkt 10 wymaga wyjaśnienia, czy „gromadzenie i upowszechnianie orzecznictwa w sprawach z zakresu nadzoru nad sztuczną inteligencją” oznacza, że powstanie odrębna w stosunku do portali orzeczeń sądowych baza orzeczeń dotyczących spraw z zakresu sztucznej inteligencji. Jeżeli tak, należy wskazać, gdzie baza taka będzie zamieszczona i w jakiej formie;	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 9 pkt 10. Nie przewiduje się tworzenia dedykowanej bazy.
75.	Art. 11 ust. 3	MF	W art. 11 ust. 3 jest mowa o upoważnieniu, o którym mowa w ust. 1 – odwołanie powinno dotyczyć ust. 2;	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.
76.	Art. 11 ust. 3	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 11 ust. 3 projektu błędnie odniesiono się do ust. 1 zamiast do ust. 2.	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.
77.	Art. 11 ust. 3	MRiT	Błąd odniesienia, powinno być: „w ust. 2”	Uwaga wyjaśniona Uwaga bezprzedmiotowa, odstąpiono od tej regulacji.
78.	Art. 11 ust. 1 pkt 13, Art. 13	MF	Rozwiązania nie są spójne i budzą wątpliwości.	Uwaga uwzględniona

	ust. 1, Art. 14 ust. 1, Art. 15 , Interpretacje		Przepisy dotyczące interpretacji są zawarte także w Prawie przedsiębiorców (Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.). Zgodnie z art. 34 ust. 17 tej ustawy – zasady i tryb udzielania interpretacji przepisów prawa podatkowego reguluje Ordynacja podatkowa, co wyraźnie odróżnia interpretacje wydawane na potrzeby tej ustawy od interpretacji przepisów prawa podatkowego. Zasadne wydaje się zatem wprowadzenie analogicznego przepisu w projektowanych regulacjach.	Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych
79.	Art. 12 ust. 2	MN	W art. 12 ust. 2 projektu, wskazując jako cel działań Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji wspieranie rozwoju badań, proponuję doprecyzować, że chodzi o badania naukowe.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 10 ust. 2.
80.	Art. 12 ust. 2 pkt 4	MF	W art. 12 ust. 2 pkt 4 wymaga wyjaśnienia, gdzie i w jakiej formie publikowana będzie coroczna informacja zawierająca przykłady dobrych praktyk w zakresie wdrażania i stosowania systemów sztucznej inteligencji w przedsiębiorstwach. Ponadto przepis wskazuje jednostki administracji publicznej, o których mowa w ustawie o działach administracji rządowej – ustawa ta nie posługuje się jednak pojęciem „jednostki administracji publicznej”.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 10 ust. 2 pkt 4.
81.	Art. 12 ust. 2 pkt 4	MRiT	Powyższy przepis nawiązuje do pojęcia przedsiębiorstwa w znaczeniu nadanym w ustawie – Prawo przedsiębiorców („PP”). Należy zaznaczyć, że PP nie zawiera odrębnej definicji przedsiębiorstwa. W przepisie można posłużyć się innym sformułowaniem, np. „przez przedsiębiorców” zamiast „w przedsiębiorstwach”	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 10 ust. 2 pkt 4.
82.	Art. 13	MF	Nie jest jasne, czy wskazane w art. 13 wyjaśnienia, opinie i interpretacje stanowią inny rodzaj interpretacji niż interpretacje indywidualne i generalne, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 13 oraz w art. 14–16; jeżeli jest to inny rodzaj interpretacji – wymaga wyjaśnienia, jakie są różnice (granice, skutki), np. pomiędzy interpretacją wydaną na podstawie art. 13 ust. 1 a interpretacją generalną, o której mowa w art. 15.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych
83.	Art. 13 ust. 1		Niejasny oraz zbyt wąski zakres przedmiotowy wyjaśnień, opinii oraz interpretacji. Rekomenduje się doprecyzowanie, że przedmiotem wyjaśnień, opinii oraz interpretacji jest nie tylko stosowanie przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy, ale również aktów i dokumentów towarzyszących, jak kodeksów dobrych praktyk, norm	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych

			standaryzacyjnych, do których wydawania upoważnione są podmioty, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689.	
84.	Art. 13 ust. 1	MF	Ogólne brzmienie art. 13 ust. 1 może sugerować, że Komisja mogłaby wyjaśniać lub interpretować np. przepisy prawa podatkowego, jeżeli miałyby istotne znaczenie dla stosowania przepisów w sprawach objętych zakresem działania Komisji. Stałoby to w kolizji z obowiązującymi regulacjami dotyczącymi interpretacji przepisów prawa podatkowego na gruncie Ordynacji podatkowej. Przepis ten wymaga zatem doprecyzowania w zakresie celu wydawania interpretacji (wskazanie, czemu mają one służyć).	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych
85.	Art. 13 ust. 1	RCL	Regulacja wymaga rozbudowania i uzupełnienia – z obecnego brzmienia projektowanych przepisów nie wynika jaka jest rola przewidzianych w nim „wyjaśnień, opinii i interpretacji”, a przede wszystkim jaka jest ich ranga prawna i skutki prawne. W przedstawionym brzmieniu regulacja ta nie wypełnia funkcji gwarancyjnej dla obywatela, co wymaga zmiany.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych
86.	Art. 13 ust. 1	MRPiPS	<p>Zgodnie z art. 13 ust. 1 projektu ustawy Komisja może opracowywać wyjaśnienia, opinie i interpretacje mające istotne znaczenie dla stosowania przepisów w sprawach objętych zakresem działania Komisji. Zgodnie zaś z art. 11 ust. 1 pkt 13 projektu ustawy do zadań Komisji należy dokonywanie interpretacji generalnych i indywidualnych. Interpretacje te zostały uregulowane odpowiednio w art. 14 i art. 15 projektu ustawy. Pojawia się zatem wątpliwość, czy interpretacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 projektu ustawy to dodatkowa kategoria interpretacji.</p> <p>Zauważyć należy, że w przypadku interpretacji indywidualnych są one dokonywane na wniosek, zaś interpretacje generalne – z urzędu i na wniosek. W przypadku wniosku o taką interpretację, Komisja zobowiązana jest taki wniosek rozpatrzyć i wydać interpretację, a nie jedynie ją opracować.</p> <p>Uzupełnienia wymaga termin na wydanie interpretacji indywidualnej oraz generalnej w przypadku złożenia wniosku o jej wydanie. Projekt ustawy określa jedynie termin na wniesienie sprzeciwu od interpretacji indywidualnej. Odesłanie, przewidziane w projekcie ustawy, do Ordynacji podatkowej odnosi się jedynie do opłaty za interpretację (art. 14f § 2 i 3 Ordynacji podatkowej). Uregulowania wymagają kwestie dotyczące braków formalnych i możliwości ich uzupełniania oraz rozstrzygnięcia Komisji w przypadku ich</p>	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych

			nieuzupełnienia itd., albo przez zamieszczenie odpowiedniej regulacji albo odesłanie do stosowania odpowiednich przepisów.	
87.	Art. 13 ust. 2	RCL	Proponuje się uzupełnić o obowiązek anonimizacji danych podmiotów objętych zakresem decyzji, a także zachowania tajemnicy prawnie chronionej, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, tak aby wyeliminować ewentualne wątpliwości w zakresie oceny, czy przepis ten stanowi lex specialis wobec przepisów rangi ustawowej, odnoszących się do tych tajemnic.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnień i opinii indywidualnych.
88.	Art. 14 i 15	Minister ds. UE	Artykuł 14 oraz 15 projektu przewidują możliwość wydawania przez Komisję interpretacji indywidualnych i generalnych przepisów rozporządzenia 2024/1689. Pragnę jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE organy państw członkowskich nie mogą wydawać prawnie wiążących reguł wykładni rozporządzeń unijnych (wyrok w sprawie 94/77 Fratelli Zerbone Snc, pkt 27). Co prawda, zgodnie z art. 70 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 właściwe organy krajowe mogą udzielać wskazówek i porad w zakresie wdrażania niniejszego rozporządzenia, przy uwzględnieniu, w stosownych przypadkach, wskazówek i porad Rady ds. AI i KE, jednakże wydawanie takich instrukcji odnoszących się do stosowania rozporządzenia nie oznacza, że organy krajowe mogą dokonywać wiążącej interpretacji przepisów rozporządzenia. Tym samym projektowane art. 14 oraz 15 należy zmienić tak, aby odnosiły się one do wydawania przez Komisję wskazówek i porad w zakresie wdrażania przepisów rozporządzenia 2024/1689.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnień i opinii indywidualnych.
89.	Art. 14	MS	W art. 14 projektu nie jest natomiast sprecyzowane, kto jest zainteresowanym. Przepisy nie przewidują też sytuacji, co dzieje się z wnioskiem o interpretację, jeżeli nie spełnia wymogów z art. 14. Ustawa nie określa też kwestii odpłatności wniosku o wydanie interpelacji indywidualnej, w sytuacji gdy wydano interpretację generalną i wydanie interpretacji indywidualnej stało się np. bezprzedmiotowe. Ponadto nie wiadomo, co będzie w sytuacji, gdy wnioskodawca nie zastosowuje się do interpretacji. Wydaje się, że regulacja dotycząca wydania interpretacji indywidualnych i generalnych jest nazbyt ogólna. Nie wynikają z niej bowiem m.in. takie kwestie, jak skutki dla wnioskodawcy wywierane przez wydaną interpretację indywidualną, w jakiej formie zostanie wydane rozstrzygnięcie od złożonego sprzeciwu, czy od tego rozstrzygnięcia	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnień i opinii indywidualnych.

			będzie przysługiwała skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.	
90.	Art. 14	MS	<p>Brak informacji odnośnie skutków interpretacji indywidualnej, w szczególności braku możliwości nałożenia na wnioskodawcę kar administracyjnych w przypadku zastosowania się do interpretacji lub innego równoważnego skutku. W przepisie brak obowiązku wskazania ważnych informacji, jak dane identyfikujące wnioskodawcę.</p> <p>Uzupełnienie art. 14 o wyraźne skutki zastosowania się do interpretacji przez wnioskodawcę. Przykład rozwiązania art. 11b ust. 8 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.</p> <p>8. Interpretacja Komisji nie jest wiążąca dla podmiotu, o którym mowa w ust. 1, i Komisji, z zastrzeżeniem że działania tego podmiotu w zakresie, w jakim zastosował się do interpretacji Komisji, nie mogą stanowić podstawy do nałożenia przez Komisję sankcji administracyjnej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.</p>
91.	Art. 14	MF	<p>W art. 14 nie wskazano, czy chodzi w nim o interpretację indywidualną (por. np. art. 14b § 1 Ordynacji podatkowej, w którym zdefiniowano interpretację indywidualną).</p> <p>W zależności od celów, które ma realizować interpretacja indywidualna, i jej charakteru do rozważenia wskazuję – jako przykład – następujące kwestie wymagające rozstrzygnięcia:</p> <p>a) określenie charakteru interpretacji (w szczególności, czy jest ona wiążąca dla wnioskodawcy), a także czy zapewnia ona wnioskodawcy ochronę w przypadku zastosowania się do niej; istotne jest także, czy wydana interpretacja jest ważna bez ograniczeń czasowych,</p> <p>b) określenie przepisów postępowania – np. nie jest jasne, jaki jest charakter terminów określonych w art. 14, jak postępować w przypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych albo nie jest wystarczająco precyzyjny,</p> <p>c) doprecyzowanie zakresu interpretacji – czy jest potrzeba wyłączenia niektórych zagadnień z zakresu możliwych interpretacji, np. przepisów regulujących właściwość, uprawnienia i obowiązki organów, o których mowa w ustawie i rozporządzeniu 2024/1689, a także w jakich granicach można dokonywać interpretacji tego rozporządzenia,</p> <p>d) ustalenie, czy powinna być wyłączona możliwość uzyskania interpretacji w zakresie tych elementów stanu faktycznego, które w</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.</p>

			<p>dniu złożenia wniosku o interpretację do Komisji są przedmiotem toczącego się postępowania przed Komisją lub przed innymi organami (por. w tym zakresie rozwiązania zawarte w art. 14b § 5 Ordynacji podatkowej lub art. 11b ust. 10 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym),</p> <p>e) określenie zakresu kontroli interpretacji indywidualnej – czy jest potrzeba uregulowania typów rozstrzygnięć, które może podjąć Komisja rozpatrując sprzeciw (np. czy Komisja może zmienić interpretację w całości lub części, czy jest związana zakresem sprzeciwu),</p> <p>f) ustalenie, czy od rozstrzygnięcia Komisji wydanego na skutek rozpatrzenia sprzeciwu ma przysługiwać skarga do sądu; jeżeli ma być wprowadzona kontrola sądowa tego rozstrzygnięcia – należy przesądzić, w jakim trybie będzie ona prowadzona i przez jaki sąd, np. sąd administracyjny (art. 3 § 2 pkt 4 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi) czy sąd ochrony konkurencji i konsumentów (por. np. art. 57 ust. 1 projektu dotyczący decyzji Komisji),</p> <p>g) ustalenie, czy jest potrzeba wprowadzenia specjalnego trybu, np. gdyby interpretacja okazała się nieprawidłowa albo w przypadku zmiany interpretowanych przepisów,</p> <p>h) ustalenie, czy minister właściwy do spraw informatyzacji (lub Prezes Rady Ministrów sprawujący nadzór nad Biurem) powinien mieć uprawnienia nadzorcze w zakresie interpretacji, w tym możliwość jej zmiany (por. art. 14da i art. 14e Ordynacji podatkowej),</p> <p>i) wyjaśnienie, czy jest potrzeba uregulowania oświadczenia wnioskodawcy składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczenia (por. rozwiązania zawarte w art. 14b § 4 Ordynacji podatkowej lub art. 11b ust. 11–13 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym),</p> <p>j) wyjaśnienie kwestii odwołania do stosowania przepisów art. 14f § 2–3 Ordynacji podatkowej w zakresie opłaty za wnioski – odwołanie powinno dotyczyć „odpowiedniego” stosowania tych przepisów,</p> <p>k) w przypadku rozbudowania przepisów regulujących interpretację do rozważenia pozostaje także kwestia, czy opłaty nie należałoby uregulować w całości w projektowanej ustawie, bez („szczętkowego”) odwoływania się do Ordynacji podatkowej.</p>	
--	--	--	--	--

			Przepis art. 14 nie zawiera rozwiązania na wypadek wniesienia sprzeciwu przez podmiot nieuprawniony	
92.	Art. 14	MRiT	Art. 14 projektowanej ustawy określa zasady wydawania interpretacji indywidualnych, które w pewnych aspektach są podobne do zasad wydawania interpretacji indywidualnych w art. 34 PP. W ocenie MRiT celowe byłoby dalsze zbliżenie treści projektowanej regulacji do standardu zawartego w art. 34 PP, w szczególności poprzez zmniejszenie wysokości opłaty od wniosku ze 150 zł do 40 zł, ujednolicenie terminu jej wydania (niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia wpływu do organu kompletnego i opłaconego wniosku) oraz wprowadzenie możliwości tzw. milczącego załatwienia sprawy w razie niewydania interpretacji indywidualnej w terminie.	Uwaga nieuwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
93.	Art. 14 ust. 1	MF	W art. 14 ust. 1 jest mowa o „zainteresowanym”, w ust. 3 – o „składającym wniosek”, w ust. 6 – o „wnioskodawcy” – niezbędne jest ujednolicenie stosowanej terminologii;	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów.
94.	Art. 14 ust. 1	RCL	Regulacja wymaga rozbudowania i uzupełnienia – z obecnego brzmienia projektowanych przepisów nie wynika jaka jest rola przewidzianych w nim interpretacji w indywidualnej sprawie, a przede wszystkim jakie są ich skutki prawne. W przedstawionym brzmieniu regulacja ta nie wypełnia funkcji gwarancyjnej dla obywatela, co wymaga zmiany	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
95.	Art. 14 ust. 2	MF	W art. 14 w ust. 2: – w pkt 1 jest mowa o „systemie maszynowym” bez wyjaśnienia tego pojęcia, – w pkt 4 proponuję należy rozważyć określenie kategorii/rodzajów i poziomów ryzyka (np. małe, duże albo w skali), ponieważ sam fakt określenia istnienia ryzyka nie jest wystarczający do dalszego zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do systemów wysokiego ryzyka, które są co do zasady traktowane w sposób szczególny.	Uwaga nieuwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
96.	Art. 14 ust. 4	MF	Zgodnie z art. 14 ust. 4 wniosek o wydanie interpretacji podlega opłacie w wysokości 150 zł. W celu uniknięcia konieczności rozpatrzenia wniosku w przypadku nieuiszczenia tej opłaty oraz konieczności egzekucji takiej opłaty należy wprowadzić przepis, który pozwoli pozostawić bez rozpatrzenia nieopłacony wniosek;	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
97.	Art. 14 ust. 6 i 7	RCL	Przepis wymaga uzupełnienia przez wskazanie formy prawnej podejmowanego przez Komisję rozstrzygnięcia oraz uregulowanie instytucji skargi do sądu w celu jego zaskarżenia. Takie uzupełnienie	Uwaga uwzględniona

			regulacji zmierzałoby do zapewnienia pełnej ochrony dla podmiotu zgłaszającego sprzeciw.	Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
98.	Art. 14 ust. 7	MF	Zgodnie z ust. 7 Komisja rozpatruje sprzeciw, o którym mowa w ust. 6, w terminie 3 miesięcy od dnia wyrażenia sprzeciwu przez wnioskodawcę – termin powinien być jednak liczony od dnia doręczenia sprzeciwu Komisji, co zapewni jej rzeczywisty okres 3 miesięcy na rozpatrzenie sprzeciwu,	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
99.	Art. 14 ust. 7	MRPiPS	W art. 14 ust. 7 projektu ustawy wskazano, że „Komisja rozpatruje sprzeciw, o którym mowa w ust. 6, w terminie 3 miesięcy od dnia wyrażenia sprzeciwu przez wnioskodawcę”. Jednocześnie w projekcie ustawy nie wskazano, co należy rozumieć pod pojęciem „wyrażenia sprzeciwu” — a mianowicie, czy jest to data zamieszczona na dokumencie zawierającym sprzeciw, wskazująca na jego formalne sporządzenie, czy nadania w placówce pocztowej czy też data doręczenia sprzeciwu Komisji. Określając początek biegu terminu na rozpatrzenie sprzeciwu należałoby się odwołać do instytucji „doręczenia”, a mianowicie od daty doręczenia sprzeciwu Komisji. Połączenie biegu terminu na dokonanie czynności np. wniesienie sprzeciwu/odwołania/zażalenia z doręczeniem interpretacji/decyzji/postanowienia stronie czy terminu na ich rozpatrzenie z doręczeniem organowi/komisji/kolegium, jest podstawową zasadą i fundamentem postępowania administracyjnego czy podatkowego. Jednocześnie, poddaje się pod rozwałę zastąpienie zwrotu „wyrażenie sprzeciwu” zwrotem „wniesienie sprzeciwu”.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
100.	Art. 15	MF	W zakresie interpretacji generalnej nie określono jej charakteru (tak jak w przypadku interpretacji indywidualnych), zasad postępowania przy jej wydawaniu, podmiotów uprawnionych do występowania z wnioskiem o jej wydanie, terminów oraz ewentualnych opłat itp. Nie wyjaśniono także relacji pomiędzy interpretacją generalną a interpretacją indywidualną – np. czy wydaje się interpretacje indywidualne w przypadku gdy w danym zakresie jest wydana interpretacja generalna.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.
101.	Art. 15	MS	Brak skutków wydania interpretacji generalnych, w szczególności konsekwencji dla podmiotu, który zastosuje się do nich. Uzupełnienie przepisu o skutki zastosowania się do interpretacji lub wyraźne wskazanie, że interpretacja nie ma charakteru wiążącego dla adresatów ustawy lub rozporządzenia 2024/1689.	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od koncepcji wydawania interpretacji na rzecz wydawania wyjaśnienia i opinii indywidualnych.

102.	Art. 16	MF	W art. 16 jest mowa o danych identyfikujących wnioskodawcę – pominięto dane umożliwiające taką identyfikację. W art. 16 jest mowa o „zamieszczaniu” w Biuletynie Informacji Publicznej, natomiast w innych przepisach mowa jest o „publikowaniu” (np. art. 13 ust. 1 i 2 lub art. 30 ust. 2) – niezbędne jest ujednolicenie stosowanej terminologii;	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 14.
103.	Art.16	RCL	Proponuje się uzupełnić o regulację zapewniającą zachowanie tajemnicy prawnie chronionej, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, tak aby wyeliminować ewentualne wątpliwości w zakresie oceny, czy przepis ten stanowi lex specialis wobec przepisów rangi ustawowej, odnoszących się do tych tajemnic.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 14.
104.	Art. 17 ust. 1	KPRM	W odniesieniu do art. 17 ust. 1. projektu ustawy: W przypadku utrzymania nadzoru Prezesa Rady Ministrów nad Biurem Komisji roczne sprawozdanie z działalności Komisji przed przekazaniem Prezesowi Rady Ministrów powinno być zaopiniowane przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Ponadto przepisy dotyczące zakresu sprawozdania powinny być poddane dodatkowej analizie. Przykładowo: - zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 projektu sprawozdanie powinno zawierać informacje o realizacji zadań Komisji i ich efektach, w podziale na poszczególne obszary jej działalności. Tymczasem art. 11 projektu odnosi się do zadań Komisji bez podziału na obszary. Wydaje się, że sprawozdanie również powinno dotyczyć zadań wykonywanych przez Komisję; - zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 projektu sprawozdanie powinno zawierać informacje o zbiorczych wynikach przeprowadzonych kontroli, w tym informacje na temat ogólnego poziomu kompetencji w zakresie sztucznej inteligencji w podmiotach kontrolowanych. Wydaje się, że sprawozdanie powinno odnosić się do nieprawidłowości i ryzyk, stwierdzonych w trakcie kontroli. Nie oznacza to przywoływania ustaleń w zestawieniu z konkretnym podmiotem. Dodatkowo sprawozdanie powinno podsumowywać działalność Urzędu Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji.	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis otrzymał nowe brzmienie w związku ze zmianą sposobu powoływania przewodniczącego Komisji.
105.	Art. 17 ust. 1 pkt 1	RCL	Posługuje się określeniem „obszary” działalności Komisji, które nie znajduje odzwierciedlenia w pozostałych przepisach ustawy. Proponuje się precyzyjnie wskazać, jaki podział informacji o realizacji działań Komisji i ich efektach ma zostać wprowadzony w rocznym sprawozdaniu z działalność Komisji.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów (art. 15).

106.	Art. 17 ust. 1 pkt 2	MF	<p>Art. 17 ust. 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w pkt 2 należy doprecyzować pojęcie „informacje na temat ogólnego poziomu kompetencji w zakresie sztucznej inteligencji”, tj. wskazać, co wchodzi w zakres takiej informacji i na jakiej podstawie weryfikuje się „poziom kompetencji w zakresie sztucznej inteligencji”, 	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Wprowadzono upoważnienie do określania sposobu oraz metod oceny kompetencji przez Przewodniczącego w formie zarządzenia (art. 15 ust. 2 pkt 2).</p>
107.	Art. 17 ust. 1 pkt 4	MF	<p>Art. 17 ust. 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w pkt 4 nie jest jasne, czym jest roczny plan finansowy, którym Komisja „dysponowała” w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie sprawozdania – czy chodzi o roczny plan stanowiący podstawę gospodarki finansowej Komisji (por. uwaga wyżej w pkt 2 ppkt 2); 	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przez doprecyzowanie przepisu.</p>
108.	Art. 18 ust. 2 pkt 6	MS	<p>Minister Sprawiedliwości wskazuje uwagę, że art. 18 ust. 2 pkt 6 projektu ustawy jest niespójny z projektowanym art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy. Należy wyjaśnić, że pojęcia „nie bycia karanym” i „nie bycia skazanym” nie są tożsame. Pojęcie „nie karany” nie obejmuje bowiem prawomocnego orzeczenia sądu o odstąpieniu od wymierzenia kary. Sąd może odstąpić od wymierzenia kary w przypadkach określonych w ustawie (art. 61 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny). Wyrok, w którym odstępuje się od wymierzenia kary jest jednak wyrokiem skazującym, który stwierdza winę sprawcy. Osoba skazana takim wyrokiem nie jest jednak osobą karaną.</p> <p>Wobec powyższego MS proponuje następujące brzmienie art. 18 ust. 2 pkt 6:</p> <p>„6) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;”</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, że projektodawca w projektowanym art. 18 ust. 2 pkt 6 wskazuje na „umyślne przestępstwa skarbowe”, a z kolei w projektowanym art. 19 ust. 1 pkt 1 na „przestępstwa skarbowe”. Projekt wymaga uspoźnienia pod tym kątem.</p> <p>Należy ponadto zauważyć, że wskazany w art. 19 ust. 1 pkt 2 zakaz zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa nie stanowi wymogu stawianemu Przewodniczącemu Komisji zgodnie z art. 18 ust. 2 projektu. Należy zatem uzupełnić projekt również w tym zakresie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji art. 16 ust. 2. Zrezygnowano również w projekcie z wymogu niezajmowania stanowisk kierowniczych.</p>

109.	Art. 18 ust. 2 pkt 7	MRPiPS	Wśród wymogów, które musi spełnić osoba powołana na Przewodniczącego Komisji wskazano nieposzlakowaną opinię i rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań (art. 18 ust. 2 pkt 7 projektu ustawy). Jednocześnie wśród okoliczności uzasadniających odwołanie Przewodniczącego przed upływem kadencji nie przewidziano np. utraty nieposzlakowanej opinii, co powoduje niespójność wymagań dla pełnienia funkcji Przewodniczącego Komisji z sytuacjami stanowiącymi podstawę odwołania z funkcji i tym samym zasadność stawiania takich wymogów. Wydaje się, że Przewodniczący Komisji powinien legitymować się nieposzlakowaną opinią nie tylko na etapie ubiegania się o taką funkcję, ale również przez cały okres jej sprawowania/pełnienia.	Uwaga nieuwzględniona Kwestia podniesiona w treści uwagi została częściowo zaadresowana poprzez stworzenie mechanizmu umożliwiającego odwołanie Przewodniczącego przez Sejm za zgodą Senatu.
110.	Art. 18 ust. 4	MN	W art. 18 ust. 4 projektodawca użył określenia „praca naukowa”, tymczasem ustawa PSWiN posługuje się pojęciem „działalność naukowa”, zatem projektowany przepis w tym zakresie proponuję skorygować.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów: (aktualna treść: wyróżnia się wiedzą i posiada znaczący dorobek w zakresie sztucznej inteligencji jak również doświadczenie zawodowe uzyskane w trakcie działalności naukowej lub pracy w podmiotach wykonujących działalność w obszarach cyfryzacji).
111.	Art. 18 ust. 4	MON	Proponuje się nadać nowe brzmienie ust. 4 w art. 18 projektu ustawy: „Art. 18. 1. Przewodniczącego Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. 2. Przewodniczącym Komisji może zostać osoba, która: 1) posiada obywatelstwo polskie; 2) korzysta z pełni praw publicznych; 3) posiada co najmniej wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera lub tytuł równorzędny; 4) wyróżnia się wiedzą i posiada znaczący dorobek w zakresie sztucznej inteligencji lub prawa oraz doświadczenie zawodowe uzyskane w trakcie pracy naukowej, pracy w podmiotach wykonujących działalność w obszarach cyfryzacji, cyberbezpieczeństwa lub technologii informacyjnych;	Uwaga uwzględniona Nadano nowe brzmienie art. 16.

			<p>5) posiada co najmniej trzyletni staż pracy na stanowiskach kierowniczych;</p> <p>6) nie była karana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;</p> <p>7) cieszy się nieposzlakowaną opinią i daje rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań.</p> <p>3. Ta sama osoba nie może być Przewodniczącym Komisji dłużej niż przez dwie kadencje.</p> <p>4. Przewodniczący Komisji pełni obowiązki do czasu powołania następcy, z wyjątkiem sytuacji, o których mowa w art. 19. ust. 1 i ust. 2.”.</p> <p>Należy zauważyć, że Przewodniczący Komisji będzie pełnił swoje obowiązki do czasu powołania następcy tylko gdy zakończy się jego kadencja, z wyjątkiem sytuacji jego śmierci bądź odwołania, bowiem obowiązki te wtedy będzie pełnił jego zastępca.</p>	
112.	Art. 19 ust. 1	KPRM	<p>W odniesieniu do art. 19 ust. 1 projektu ustawy, pod rozwałę poddaję uzupełnienie katalogu przesłanek odwołania Przewodniczącego Komisji o kryterium „rażącego naruszenia prawa”. Odwołanie Przewodniczącego powinno być możliwe w przypadkach naruszenia zakazów określonych w art. 23 i art. 24 projektu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Przepisowi nadano nowe brzmienie, jako przesłankę odwołania Przewodniczącego wskazano naruszenie naruszenia przez Przewodniczącego Komisji przepisów art. 20- 22 ustawy (zmiana numeracji przepisów);</p>

113.	Art. 20	MRPiPS	<p>Wydaje się, że w przypadku informacji o naborze na Przewodniczącego, o której mowa w art. 20 projektu ustawy, jej ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji i na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów jest wystarczające. Umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Biura Komisji wydaje się, w szczególności w obecnej dobie świata cyfrowego, niecelowe.</p> <p>Ponadto, zgodnie z art. 20 ust. 5 projektu ustawy „ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3, może być dokonana na zlecenie komisji kwalifikacyjnej przez osobę niebędącą członkiem komisji, która posiada wiedzę, doświadczenie i kwalifikacje dające rękojmię dokonania tej oceny w sposób zapewniający wyłonienie najlepszych kandydatów”. Jednocześnie stosownie do ust. 4 powołanego przepisu komisja kwalifikacyjna składa się z osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów.</p> <p>W świetle powyższego, w sytuacji gdy komisja kwalifikacyjna składa się z osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów, wątpliwości może budzić propozycja rozwiązania umożliwiająca zlecenie dokonania oceny i wiedzy kompetencji kierowniczych osobie niebędącej członkiem komisji kwalifikacyjnej, ale posiadającej te same cechy (wiedza i doświadczenie).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów o trybie powołania na funkcję Przewodniczącego., w wyniku czego uwaga nie jest możliwa do uwzględnienia.</p>
114.	Art. 20 ust. 1	KPRM	<p>Proponuję nadanie art. 20 ust. 1 projektu ustawy następującej treści: „Informację o naborze na Przewodniczącego Komisji ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Biura Komisji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Biura Komisji i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów o trybie powołania na funkcję Przewodniczącego, w wyniku czego uwaga nie jest możliwa do uwzględnienia.</p>
115.	Art. 20 ust. 4	KPRM	<p>W odniesieniu do art. 20 ust. 4 projektu ustawy należy zauważyć, że w przypadku urzędów nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów, nabór na stanowisko prezesa/ Przewodniczącego Komisji przeprowadza zespół, a nie „komisja kwalifikacyjna”, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów o trybie powołania na funkcję Przewodniczącego., w wyniku czego uwaga nie jest możliwa do uwzględnienia. Uwaga została</p>

			kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.	uwzględniona w zakresie, który dotyczy naboru na stanowisko wiceprzewodniczącego Komisji.
116.	Art. 20 ust. 4 i 5	RCL	Uregulowania wymaga kwestia kosztów funkcjonowania komisji kwalifikacyjnej oraz zasięgania przez tę komisję opinii osoby niebędącej jej członkiem. W obecnym brzmieniu projekt nie odnosi się do tych kwestii	Uwaga nieuwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów o trybie powołania na funkcję Przewodniczącego.
117.	Art. 20 ust. 4	RCL	Proponuje się uzupełnić o wskazanie kwalifikacji, które powinni posiadać członkowie komisji kwalifikacyjnej, przeprowadzającej nabór na stanowisko Przewodniczącego Komisji. Obecne brzmienie przepisu, zgodnie z którym mają oni posiadać „wiedzę i doświadczenie dające rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów” jest ogólne i nieostre, co skutkuje pozostawieniem de facto szerokiej uznaniowości w wyborze członków komisji kwalifikacyjnej.	Uwaga nieuwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów o trybie powołania na funkcję Przewodniczącego.
118.	Art. 20 ust. 4	MRiT	błąd w odmianie, powinno być: „licząca”, podwójny przecinek	Uwaga uwzględniona
119.	Art. 20 ust. 5	RCL	Wątpliwości budzi celowość tej regulacji – zgodnie z ust. 4 tego przepisu to komisja kwalifikacyjna powinna posiadać kwalifikacje, które dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. Jeżeli jednak w ocenie Wnioskodawcy nie będzie możliwe powołanie komisji kwalifikacyjnej zapewniającej takie gwarancje, proponuje się przeredagować art. 20 ust. 5 projektu, tak aby wynikała z niego możliwość zasięgnięcia przez komisję kwalifikacyjną opinii osoby niebędącej członkiem komisji, która posiada wiedzę, doświadczenie i kwalifikacje dające rękojmię dokonania tej oceny w sposób zapewniający wyłonienie najlepszych kandydatów. Z obecnego brzmienia wynika natomiast, że komisją kwalifikacyjną deleguje tę ocenę na osobę niebędącą jej członkiem.	Uwaga nieuwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów o trybie powołania na funkcję Przewodniczącego.
120.	Art. 20 ust. 5	MRiT	błąd odniesienia, powinno być: „w ust. 4”	Uwaga uwzględniona
121.	Art. 20 ust. 8 pkt 5	MRiT	Proponuje się dodać do wyrazie „kandydata” treść po przecinku w brzmieniu: „uzasadniające konieczność wznowienia naboru”;	Uwaga uwzględniona
122.	Art. 21 ust. 1	KPRM	Proponuję nadanie art. 21 ust. 1 projektu ustawy następującej treści: „Zastępców Przewodniczącego Komisji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek Przewodniczącego Komisji.”.	Uwaga uwzględniona

123.	Art. 22 ust. 2	KPRM	W odniesieniu do art. 22 ust. 2 należy rozważyć, czy nie umożliwić składania oświadczenia o stanie majątkowym również w innej formie niż w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym.	Uwaga nieuwzględniona Ze względu na charakter działalności zasadne jest wprowadzenie wyłącznie elektronicznych oświadczeń.
124.	Art. 23 ust. 1	MN	Art. 23 ust. 1 projektu przewiduje, że przewodniczący ww. Komisji oraz jego zastępcy nie mogą zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska, o którym mowa art. 7 ust. 1 ustawy PSWiN. Należy zwrócić uwagę, że przepis ustawy – PSWiN, do którego odsyła komentowany artykuł, wskazując podmioty wchodzące w skład systemu szkolnictwa wyższego i nauki, nie określa stanowisk. Nie jest więc jasne, czy projektodawcy chodziło o zatrudnienie w podmiotach wskazanych w przepisie, do którego odsyła, czy też jakieś (konkretne) stanowiska w tych podmiotach.	Uwaga uwzględniona Dokonano zmiany sposobu opisanie kategorii stanowisk wyłączonych z ogólnego zakazu poprzez zmianę odesłania (art. 20 ust. 1 aktualnej wersji)
125.	Art. 23 ust.1	MRiT	art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce określa podmioty wchodzące w skład systemu szkolnictwa wyższego, a nie określa samych stanowisk, stąd proponujemy przeredagować (jest też brak przyimka „w” przed wyr. art.): jest: „Przewodniczący Komisji oraz Zastępcy Przewodniczącego Komisji nie mogą zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska, o którym mowa art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (...) - patrz podejście do art. 7 ust. 1 tej ustawy w art. 28 ust. 3 pkt 6 projektowanej ustawy (mowa o podmiotach)” propozycja: „Przewodniczący Komisji oraz Zastępcy Przewodniczącego Komisji nie mogą zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowisk zajmowanych w podmiotach, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (...)”;	Uwaga uwzględniona Dokonano zmiany sposobu opisanie kategorii stanowisk wyłączonych z ogólnego zakazu poprzez zmianę odesłania (art. 20 ust. 1 aktualnej wersji).
126.	Art. 23 ust. 2	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 23 ust. 2 projektu, wskazującym, że Przewodniczący Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji oraz Zastępcy Przewodniczącego Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji nie mogą należeć do partii politycznej, związku zawodowego, prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością ich funkcji oraz działań, które mogłyby skutkować konfliktem interesów. Proponuję rozszerzenie wskazanego przepisu o obowiązek składania oświadczenia o braku konfliktu interesów oraz składania oświadczenia o swoim stanie	Uwaga uwzględniona Modyfikacja przepisów art. 19 ust. 1-3. oraz 20 ust. 3.

			<p>majątkowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090), w trybie określonym w tych przepisach. Powyższe obowiązki stanowiłyby gwarancję bezstronnego podejścia członków organu publicznego w wykonywaniu ustawowych zadań tego organu, w szczególności sprawowania kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy oraz wykonywania zadań i kompetencji organu nadzoru rynku, określonych w rozporządzeniu 2024/1689.</p>	
127.	Art. 25	MF	<p>W art. 25 zawarto regulację dotyczące udostępniania danych – przepisy te nie obejmują osób zapraszanych do prac Komisji (art. 7 ust. 4 i 5) ani członków Społecznej Rady do Spraw Sztucznej Inteligencji (art. 28 ust. 1);</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisu art. 23.</p>
128.	Art. 25	MSWiA	<p>w art. 25 w ust. 3 projektu proponuję wśród wymienionych służb uwzględnić również Straż Graniczną – biorąc pod uwagę zakres czynów zabronionych, których ściganie należy do kompetencji Straży Granicznej, w tym takich, które mają wyjątkowo dużą szkodliwość społeczną czynu, np. handel ludźmi, zasadne jest przyznanie uprawnień, o których mowa w tym przepisie, również Straży Granicznej. Ponadto należy podkreślić, że w związku z nieustannym postępem technologicznym oraz szybkimi zmianami w zakresie sfery cyfrowej czy sztucznej inteligencji, pominięcie Straży Granicznej w katalogu podmiotów uprawnionych, będzie miało negatywny wpływ zarówno na możliwości nie tylko zapobiegania, ale również wykrywania czynów zabronionych.</p> <p>Dodatkowo należy wskazać, że zgodnie z brzmieniem art. 25 ust. 1 projektowanej ustawy Przewodniczący Komisji, Zastępcy Przewodniczącego Komisji, członkowie Komisji, Dyrektor Biura Komisji, pracownicy Biura Komisji i osoby zatrudnione w Biurze Komisji na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów o podobnym charakterze są obowiązani do nieujawniania osobom nieupoważnionym tajemnicy prawnie chronionej. Obowiązek ten trwa również po ustaniu pełnienia funkcji, rozwiązaniu stosunku pracy lub rozwiązaniu umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów o podobnym charakterze. W myśl art. 25 ust. 3 projektu członkowie Komisji mogą udostępniać informacje uzyskane w związku z ich uczestnictwem w pracach Komisji, w tym tajemnice prawnie chronione, uprawnionym pracownikom podmiotu,</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji zgodnych z treścią uwagi w art. 22 ust. 5 (zakres podmiotowy), a także art. 24.</p>

		<p>o którym mowa w art. 64 ust. 3 tej ustawy (Polskiego Centrum Akredytacji), a także funkcjonariuszom, żołnierzom i pracownikom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji, Prokuratury, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w ramach obowiązków służbowych oraz w zakresie niezbędnym dla przygotowania opinii lub stanowisk pozostających w bezpośrednim związku z pracami Komisji. Art. 25 ust. 4 projektowanej ustawy stanowi natomiast, że uprawnieni pracownicy instytucji, o których mowa w ust. 3, są obowiązani do nieujawniania informacji udostępnionych przez członków Komisji. Obowiązek ten trwa również po rozwiązaniu stosunku pracy. Podkreślenia wymaga, że projektowane przepisy nie przewidują wyłączenia obowiązku zachowania tajemnicy prawnie chronionej w przypadku złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz przekazywania dalszych informacji w uzupełnieniu tego zawiadomienia. W tym kontekście warto zauważyć, że art. 25 projektowanej ustawy wydaje się być wzorowany na art. 16 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, dotyczącym ochrony informacji stanowiących tajemnicę zawodową przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego i inne podmioty wskazane w tym przepisie. Należy jednak wskazać, że art. 16 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym zawiera również regulację, zgodnie z którą cyt. „5. Nie narusza obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 4, w tym obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej w zakresie informacji stanowiących tajemnicę bankową, złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w przepisach ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2, lub przestępstwa dotyczącego czynów skierowanych przeciwko interesom uczestników rynku finansowego, pozostających w związku z działalnością podmiotów wykonujących działalność na tym rynku, a także przekazywanie dalszych informacji w uzupełnieniu tego zawiadomienia.”. W związku z powyższym proponuję dodanie w projektowanym art. 25 nowego ust. 5 w następującym brzmieniu:</p> <p>„5. Nie narusza obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 4, w tym obowiązku nieujawniania tajemnicy prawnie chronionej, złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a także</p>	
--	--	--	--

			przekazywanie dalszych informacji w uzupełnieniu tego zawiadomienia.”;	
129.	Art. 25 ust. 2	MS	Art. 25 ust. 2 stanowiący, że: „Przewodniczący Komisji, Zastępcy Przewodniczącego Komisji oraz członkowie Komisji mogą dokonywać wzajemnej wymiany informacji, w tym tajemnicy prawnie chronionej, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji zadań organu nadzoru rynku, o którym mowa w rozporządzeniu 2024/1689”, może budzić zastrzeżenia pod kątem jego interpretacji, dlatego też wydaje się, że zachodzi potrzeba jego doprecyzowania.	Uwaga uwzględniona Zmiana w ramach uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.
130.	Art. 25 ust. 2 i 3	MRiT	Proponujemy przeredagować, w kierunku informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione, analogicznie jak jest to przyjęte w art. 27 ust. 1; jest: „(...) mogą dokonywać wzajemnej wymiany informacji, w tym tajemnicy prawnie chronionej (...)”; propozycja: (...) mogą dokonywać wzajemnej wymiany informacji, w tym informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione,(...) - analogiczna zmiana do ust. 3	Uwaga uwzględniona Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.
131.	Art. 25 ust. 3	MON	Proponuje się nadać nowe brzmienie ust. 3 w art. 25 projektu ustawy: „3. Członkowie Komisji mogą udostępniać informacje uzyskane w związku z ich uczestnictwem w pracach Komisji, w tym tajemnice prawnie chronione, uprawnionym pracownikom podmiotu, o którym mowa w art. 64 ust. 3 ustawy, a także funkcjonariuszom, żołnierzom i pracownikom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji, Prokuratury, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej, w ramach obowiązków służbowych oraz w zakresie niezbędnym dla przygotowania opinii lub stanowisk pozostających w bezpośrednim związku z pracami Komisji.”. Zmiana brzmienia ust. 3 w art. 25 w zakresie dodania Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej jako podmiotu uprawnionego do uzyskiwania informacji związanych z pracami wskazanej w projekcie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji wynika z potencjalnej konieczności przygotowania opinii lub stanowiska pozostającego w bezpośrednim związku z pracami wyżej wymienionej Komisji.	Uwaga uwzględniona Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.
132.	Art. 25 ust. 3	MS	Wyjaśnienia wymaga zaprojektowana treść art. 25 ust. 3 w zakresie, w jakim członkowie Komisji mogą udostępniać informacje, w tym	Uwaga uwzględniona

			<p>tajemnice prawnie chronione uprawnionym pracownikom wskazanych w nim instytucji. Redakcja artykułu budzi wątpliwości co do określenia podmiotu, który ma przygotować opinię lub stanowisko pozostające w związku z pracami Komisji – czy opinie te mają przygotowywać pracownicy wskazanych podmiotów, czy też członkowie Komisji. Niezależnie od konieczności preredagowania tego ustępu wskazać należy, że ewentualne przekazywanie danych powinno następować prokuratorom, a nie Prokuraturze. Niemniej należy poddać pod rozagę rozszerzenie kręgu podmiotów, którym można udostępnić przedmiotowe informacje – o sądy powszechne, co ma in concreto związek z koniecznością zapewnienia przepływu informacji dla realizacji dyspozycji art. 5 ust. 3 rozporządzenia 2024/1689.</p>	<p>Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.</p>
133.	Art. 26	MSWiA	<p>W zakresie art. 26 projektu ustawy zasadne wydaje się bardziej szczegółowe określenie zakresu przetwarzanych danych (w obecnym brzmieniu zakres danych nie jest ograniczony do danych przetwarzanych przez systemy teleinformatyczne), a także temporalny zakres zobowiązania podmiotów wymienionych w ust. 3 do przechowywania danych (mając także na uwadze to, że część danych gromadzonych przez podmioty publiczne ma bardzo długie okresy przechowywania danych). Należy podkreślić, że brak zdefiniowania ww. kwestii uniemożliwia określenie ewentualnych kosztów stosowania ustawy po stronie ww. podmiotów. Wątpliwości budzi również w art. 26 ust. 4 projektu dowolność decydowania o tym, czy dane zostaną zanonimizowane czy usunięte. Jeśli dane, które nie są niezbędne do realizacji zadań Komisji mają być anonimizowane, a nie usuwane, to wydaje się, że przepisy ustawy powinny określać kryteria decyzyjne;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.</p>
134.	Art. 26	MS	<p>Sposób przyznania tak szerokich uprawnień wymaga ponownej analizy.</p> <p>Zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 5 Komisja uprawniona została do przetwarzania danych osobowych gromadzonych przez podmioty publiczne w związku z realizacją zadań publicznych. Jednocześnie art. 26 ust. 3 pkt 4 wskazuje na uprawnienie do przetwarzania danych osobowych gromadzonych przez podmioty kluczowe i ważne w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Tymczasem projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (UC32) wprowadza nową definicję podmiotu kluczowego, którym będą wszystkie</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.</p>

			<p>podmioty publiczne, co oznacza, że pkt 5 będzie się mieścić zakresowo w pkt 4, tym bardziej, że pkt 4 dotyczy wszystkich danych osobowych gromadzonych przez podmioty publiczne, a pkt 5 ogranicza zakres danych do danych związanych z realizacją zadań publicznych (o ile tego rodzaju ograniczenie jest uprawnione, albowiem podmiot publiczny może przetwarzać dane związane z realizacją zadań publicznych, do przetwarzania innych danych nie ma podstawy prawnej).</p> <p>Również art. 26 ust. 6 budzi wątpliwości w zakresie upoważnienia pracowników podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy do przekazywania sobie wzajemnie danych przetwarzanych przez Komisję. Z pewnością tak szerokie uprawnienie do przekazywania danych przez wszystkich pracowników wskazanych w nim podmiotów jest za szerokie, a wymiana danych powinna dotyczyć Komisji i określonych podmiotów, a nie pracowników pomiędzy sobą.</p>	
135.	Art. 26 ust. 1	Minister ds. UE	<p>Przepis art. 26 ust. 1 projektu wskazuje, jakie dane osobowe mogą być przetwarzane przez Komisję. Z kolei projektowany art. 26 ust. 3 stanowi, że Komisja przetwarza dane osobowe pozyskane w związku z nadzorem nad systemami sztucznej inteligencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dotyczące użytkowników systemów informacyjnych oraz użytkowników telekomunikacyjnych urządzeń końcowych w rozumieniu ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. 2024 poz. 1221); 2) dotyczące telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, o których mowa w art. 2 pkt 71 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej; 3) gromadzone przez operatorów usług kluczowych w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa i dostawców usług cyfrowych w związku ze świadczeniem usług; 4) gromadzone przez podmioty kluczowe i ważne w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa; 5) gromadzone przez podmioty publiczne w związku z realizacją zadań publicznych. <p>Nie jest przy tym jasne, jaka jest relacja pomiędzy tymi przepisami – czy projektowany art. 26 ust. 3 rozszerza możliwość przetwarzania danych osobowych pozyskanych od podmiotów wskazanych w tym</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.</p>

			<p>przepisie ponad to co jest niezbędne, zgodnie z ust. 1 projektu, do realizacji zadań Komisji, czy przepis ten stanowi jedynie konkretyzację art. 26 ust. 1 ustawy i określa, że Komisja będzie pozyskiwać w zakresie swojej działalności jedynie dane pochodzące od tych określonych podmiotów.</p> <p>W takim wypadku nie wiadomo również, czy ustanowione w projektowanym art. 26 ust. 2 zasady bezpieczeństwa będą miały zastosowanie do ust. 3 tego przepisu. Jednocześnie projektowany art. 26 ust. 4-6 ustawy w zakresie terminów usuwania pozyskanych danych osobowych odnosi się wyłącznie do art. 26 ust. 3 projektu, pomijając główną podstawę prawną przetwarzania danych przez Komisję określoną w art. 26 ust. 1 projektu ustawy.</p> <p>Tymczasem zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą („zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość”), od tego zależy również poprawność spełnienia pozostałych wymagań wskazanych w tym przepisie rozporządzenia, m.in. zasady minimalizacji, zgodnie z którą dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane (art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679). W związku z tym projektowane przepisy należy doprecyzować zgodnie z tymi wytycznymi, tak aby konkretnie wynikało z nich jaki zakres danych i w jakich celach może być przez Komisję przetwarzany.</p>	
136.	Art. 26 ust. 2	MRiT	<p>przepisy RODO nie zwalniają administratorów z dokonywania analizy ryzyka w odniesieniu do danych innych niż wskazane w art. 9 ust. 1 RODO. Obowiązek ten powinien być wykonywany również w sytuacji przetwarzania tzw. zwykłych danych osobowych, stąd zawężenie tych obowiązków tylko do sytuacji przetwarzania danych szczególnych jest niezasadne.</p> <p>propozycja: „Komisja, przetwarzając dane osobowe, w tym dane określone w art. 9 ust. 1 (...)” lub „Komisja przetwarzając dane osobowe, prowadzi analizę ryzyka (...)”</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.</p>

137.	Art. 26 ust. 2	MS	Art. 26 ust. 2 wymagać może doprecyzowania o jaką analizę ryzyka chodzi i co dzięki niej ustawodawca chce osiągnąć. Analiza ryzyka (ocena) wykorzystuje metody oceny jakościowej i ilościowej, by oszacować zagrożenia i szanse dotyczące jakiegoś projektu. Identyfikuje ryzyka, dla których należy wprowadzić działania zapobiegawcze skutkom ich wystąpienia. Indywidualnie ocenia się każde zidentyfikowane ryzyko na podstawie doświadczeń oraz dobrych praktyk, hierarchizacji i kategoryzacji ryzyka pod względem prawdopodobieństwa wystąpienia i siły oddziaływania. Informacje te muszą być precyzyjnie przygotowane. Bardzo ważny jest również wybór metody szacowania ryzyka.	Uwaga uwzględniona Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.
138.	Art. 26 ust. 3	MRiT	Brak przyimka „w”, powinno być: „w rozumieniu”	Uwaga uwzględniona
139.	Art. 26 ust. 4 i 5	MF	W art. 26 ust. 4 i 5 należy wyjaśnić, jakie jest uzasadnienie dalszego przechowywania/anonimizacji danych, jeżeli nie są one niezbędne do realizacji zadań, w szczególności na podstawie jakich kryteriów będzie podejmowana decyzja o anonimizacji lub usunięciu danych oraz kto i w jakiej formie będzie o tym decydował;	Uwaga nieuwzględniona Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.
140.	Art. 26 ust. 5	Minister ds. UE	Wyjaśnienia wymaga, dlaczego projektodawca uznał, że ustanowiony w art. 26 ust. 5 projektu ustawy 5-letni okres gromadzenia przez Komisję danych osobowych jest niezbędny ze względu na zakładany cel. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 2016/679 dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane („ograniczenie przechowywania”). Wyjaśnienie to powinno znaleźć się również w uzasadnieniu do projektu. Ta sama uwaga dotyczy projektowanego art. 60 ustawy, zgodnie z którym akta prowadzonego przed Komisją w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 przechowuje się przez okres 10 lat. Ponadto, mając na uwadze wspomnianą zasadę ograniczenia przechowywania, zasadne jest wskazanie konkretnego terminu usunięcia danych osobowych również w projektowanym art. 26 ust. 4 ustawy – przepis ten w obecnej formie stanowi bowiem, że dane, o których mowa w ust. 3, są usuwane lub anonimizowane przez Komisję niezwłocznie po stwierdzeniu, że nie są niezbędne do realizacji zadań Komisji.	Uwaga nieuwzględniona Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25. 5 lat od zakończenia postępowania (wynikający z konieczności sprawowania nadzoru nad rynkiem i ułatwiająca m.in. prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących tych samych operatorów) to maksymalny okres, w którym dane są gromadzone przez Komisję. Co do zasady dane mają być usuwane niezwłocznie po ustaleniu, że nie spełniają wymogu niezbędności.
141.	Art. 26 ust. 6	Minister ds. UE	Art. 26 ust. 6 projektu określa, że w celu realizacji zadań określonych w rozporządzeniu 2024/1989 i ustawie Komisja i pracownicy	Uwaga uwzględniona

			<p>podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 2 projektu, mogą przekazywać sobie wzajemnie dane, o których mowa w ust. 3, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań i współpracować z organem właściwym do spraw ochrony danych osobowych.</p> <p>Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. f) rozporządzenia 2016/679 dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych („integralność i poufność”).</p> <p>W związku z tym poddaję pod rozwałę zasadność wskazania w projektowanym art. 26 ustawy zasad bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych podczas przekazywania ich pomiędzy tymi podmiotami w celu realizacji zadań z rozporządzenia 2024/1989.</p>	Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.
142.	Art. 26 ust. 7	Minister ds. UE	<p>Na podstawie projektowanego art. 26 ust. 7 ustawy przetwarzanie przez Komisję i podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy, danych, o których mowa w ust. 3, nie wymaga realizacji obowiązków wynikających z art. 15, art. 16, art. 18 ust. 1 lit. a i d oraz art. 19 zdanie drugie rozporządzenia 2016/679, jeżeli uniemożliwiłoby to realizację zadań Komisji.</p> <p>Zwracam zatem uwagę na to, że na podstawie art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu podlegają administrator danych lub podmiot przetwarzający, może aktem prawnym ograniczyć zakres obowiązków i praw przewidzianych w art. 12–22 i w art. 34, a także w art. 5 – o ile jego przepisy odpowiadają prawom i obowiązkom przewidzianym w art. 12–22 – jeżeli ograniczenie takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym określonym w tym ustępie celom. Można zatem wprowadzić ograniczenie w powyższym zakresie, które ma służyć np. celowi zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania lub ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochronie przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganiu takim zagrożeniom (lit. d)), czy innym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu Unii lub</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana uwzględniona w ramach nadania nowego brzmienia przepisom art. 23-25.</p>

			państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu (lit. e)). Zasadne jest jednak przy wprowadzeniu tego typu regulacji przedstawienie uzasadnienia, wskazującego, że projektowane środki są niezbędne i proporcjonalne do takich celów, zgodnie z treścią wspomnianego art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2016/679. Uzasadnienie do projektu nie odnosi się natomiast do tej kwestii, konieczne jest zatem jego uzupełnienie pod tym kątem.	
143.	Art. 26 ust. 6 i 7	MRiT	Analogicznie do propozycji brzemienia art. 9 ust. 1 i 2 powinno być: „(...) i pracownicy urzędu obsługującego organy, o których mowa w art. 7 ust. 2 (...)” Uwaga do zastosowania w ust. 7	Uwaga uwzględniona
144.	Art. 26 ust. 8 pkt 1	MRiT	proponuje się używać definicji wynikających z przepisów RODO: jest: „administrator danych osobowych”, powinno być: „administrator” jest: „inspektor ochrony danych osobowych”, powinno być: „inspektor ochrony danych”;	Uwaga nieuwzględniona Zmiana nieaktualna w związku z całościową zmianą przepisów art. 23-25.
145.	Art. 26 ust. 8 pkt 3,6 i 8	MRiT	odniesienie do kategorii przetwarzanych danych oraz do źródła pochodzenia danych wskazuje, że chodzi o realizację obowiązku informacyjnego z art. 14 RODO. Czy intencją ustawodawcy jest wyłączenie realizacji obowiązku informacyjnego z art.13 RODO? Dodatkowo (ust. 6) zamieszczana ma być informacja jedynie o ograniczeniach obowiązków i praw, a nie o przysługujących prawach dla podmiotu, co wynika wprost z katalogu informacji określonych w obowiązku informacyjnym.	Uwaga nieuwzględniona Zmiana nieaktualna w związku z całościową zmianą przepisów art. 23-25.
146.	Art. 27	MSWiA	Na podstawie art. 27 projektu Komisja, pracownicy Biura Komisji, oraz osoby prowadzące czynności kontrolne zgodnie z przepisami ustawy przetwarzają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione, w tym stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, gdy jest to konieczne dla realizacji zadań, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689 i ustawie. Komisja przekazuje te informacje organom ścigania w związku ze zdarzeniem wyczerpującym znamiona przestępstwa. W tym zakresie wskazać należy, że wyrażenie „w związku ze zdarzeniem wyczerpującym znamiona przestępstwa” wskazuje na to, że Komisja przekazując informacje organom ścigania będzie dokonywać oceny czy dany czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa (musi stwierdzić, że popełniono przestępstwo). Tymczasem na gruncie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego przypisanie	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 23 ust. 5.

			<p>znamion przestępstwa i stwierdzenie jego popełnienia następuje w toku postępowania karnego i uprawnione są do tego organy prowadzące to postępowanie. Tym samym tak określony zakres przepisu art. 27 ust. 2 nakłada na Komisję obowiązki przypisane organom prowadzącym postępowanie karne, co w praktyce może stwarzać trudności w jego stosowaniu. Wydaje się, że lepszym rozwiązaniem w tym zakresie będzie uzupełnienie projektu o zaproponowany w pkt 4 przedmiotowego pisma art. 25 ust. 5. Należy jednak wskazać, że rozwiązanie to nie daje możliwości uzyskania przez Policję (czy Straż Graniczną – co proponuje MSWiA) informacji przetwarzanych przez Komisję, pracowników Biura Komisji oraz osoby prowadzące czynności kontrolne, w tym tajemnic prawnie chronionych, w celu realizacji zadań ustawowych tych służb. Zauważyć także należy, że taka norma znajduje się w art. 17ca ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. Przepis ten stanowi, że cyt. „Przewodniczący Komisji (Nadzoru Finansowego) przekazuje Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Komendantowi Głównemu Policji, Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz Prokuratorowi Krajowemu dokumenty i informacje, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Krajowej Administracji Skarbowej, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Policji, Straży Granicznej, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz Prokuratury.”.</p> <p>W związku z powyższym proponuję art. 27 ust. 2 projektowanej ustawy nadać następujące brzmienie:</p> <p>„2. Komisja przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, organom ścigania <u>w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.</u>”.</p>	
147.	Art. 27 ust. 2	RCL	<p>Proponuje się zrezygnować ze stosowania określenia „organy ścigania”, gdyż jest ono niezdefiniowane w polskim systemie prawa. Zwraca się uwagę, że w obowiązujących przepisach następuje wskazanie „organów ścigania państwa członkowskich Unii</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji art. 23 ust. 5.</p>

			Europejskiej” – np. w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi, jednak określenie to zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 4 tej ustawy. Analogiczna uwaga odnosi się do art. 67 ust. 2 projektu.	
148.	Art. 27 ust. 2	MS	Redakcja projektowanego uprawnienia Komisji do przekazywania informacji organom ścigania „w związku ze zdarzeniem wyczerpującym znamiona przestępstwa” (art. 27 ust. 2) jest o tyle niefortunna, że w praktyce mogłoby doprowadzić do odmów przekazania informacji, którym dysponuje Komisja, w sytuacji przeprowadzania przez organy ścigania czynności mających na celu ustalenie, czy doszło do popełnienia przestępstwa, a jest to jeden z celów postępowania przygotowawczego. Podstawą wszczęcia śledztwa jest już uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, a nie stwierdzenie, że zdarzenie wyczerpało znamiona przestępstwa, do którego to ustalenia często niezbędne będą właśnie informacje, którymi dysponować będzie Komisja.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 24. ust 2.
149.	Art. 27 ust. 2 i art. 67 ust 2	MRiT	Proponujemy dookreślić: „właściwym organom ścigania”, projektowany zapis może sugerować, że informacja kierowana jest zarówno do Policji jak i do Prokuratury - analogicznie w art. 67 ust. 2;	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 24. ust 2.
150.	Art. 28	RCL	Proponuje się uzupełnić o instytucję odwołania członka Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji (dalej „Rada”), działającej przy Komisji wraz ze wskazaniem szczegółowych przesłanek, dopuszczających jej zastosowanie. W obecnym brzmieniu projektu naruszenie przez członka Rady zakazów określonych w art. 29 ust. 5 projektu nie jest obarczone żadną sankcją.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 26
151.	Art. 28	MSZ	Ponadto, mając na uwadze synergię działań podejmowanych przez środowiska eksperckie i partnerów społecznych, Społeczna Rada ds. Sztucznej Inteligencji, powoływana na mocy art. 28 ustawy, mogłaby współpracować z analogicznymi krajowymi lub zagranicznymi organami doradczymi, w tym z Radą Konsultacyjną do spraw Odporności na Dezinformację Międzynarodową przy Ministrze Spraw Zagranicznych.	Uwaga uwzględniona Dodano art. 27 ust. 5.
152.	Art. 28	MRPiPS	Odnosząc się do regulacji zawartej w art. 28 projektu ustawy rozważenia wymaga uzupełnienie: a) podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów na członków Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji o ministra	Uwaga nieuwzględniona Dokonano modyfikacji w art. 25 ust. 3 pkt 6.

			właściwego do spraw pracy i/lub Państwową Inspekcję Pracy (art. 28 ust. 3 projektu); b) przesłanek, jakie muszą spełnić osoby, które mogą zostać członkami Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji o nieposzlakowaną opinię (art. 28 ust. 4 projektu) – analogicznie, jak ma to miejsce w odniesieniu do osób ubiegających się o stanowisko Przewodniczącego Komisji (art. 18 ust. 2 pkt 7 projektu)	
153.	Art. 28 ust. 4	RCL	Projektowaną regulację proponuje się doprecyzować i wskazać, w jakim zakresie Rada może zwolnić jej członka z obowiązku zachowania tajemnicy. W obecnym brzmieniu, zgodnie z którym zwolnienie to może nastąpić „w zakresie określonym przez Radę” przepis budzi wątpliwości w zakresie dostatecznego zapewnienia funkcji gwarancyjnych. Kwestia ta jest szczególnie istotna w kontekście sposobu określenia w projekcie zadań Rady – zgodnie z przepisem art. 30 ust. 1 projektu do zadań Rady należy „wyrażanie opinii i stanowisk w zakresie przekazanym jej przez Komisję”. Z przepisów nie wynika na czym ma polegać „przekazanie” przez Komisję oraz czy wiąże się ono z przekazywaniem dokumentów, danych i informacji, co mogłoby skutkować naruszeniem interesów podmiotów, których one dotyczą.	Uwaga częściowo uwzględniona Zmiana wprowadzona poprzez delegację
154.	Art. 29 ust. 1	MON	Proponuje się nadać nowe brzmienie ust. 1 w art. 29 projektu ustawy: „Art. 29. 1. Komisja powołuje i odwołuje Przewodniczącego Rady i Zastępcę Przewodniczącego Rady spośród jej członków. Rada wskazuje co najmniej po dwóch kandydatów na Przewodniczącego Rady i Zastępcę Przewodniczącego Rady.”. Proponowana zmiana brzmienia pozwoli na nieograniczanie liczby wskazywanych kandydatów na Przewodniczącego i Zastępcę Przewodniczącego Rady wyłącznie do dwóch.	Uwaga nieuwzględniona Według projektodawcy ograniczenie liczby osób jest korzystne z punktu widzenia nadania większej rangi.
155.	Art. 29 ust. 3	MRPiPS	Wątpliwości budzi przewidziana w art. 29 ust. 3 projektu, możliwość zapraszania przez Komisję do udziału w posiedzeniu Społecznej Rady do Spraw Sztucznej Inteligencji innych osób, o ile jest to uzasadnione zadaniami Rady. Rada jest organem opinio-doradczym Komisji, wyrażającym opinię i stanowiska w zakresie przekazanym jej przez Komisję. Przewodniczący Rady lub sama Rada powinna decydować o konieczności czy też zasadności udziału w jej posiedzeniach innych osób, a nie Komisja.	Uwaga nieuwzględniona Przepis daje możliwość aby np. w sprawach przekazanych przez Komisję wypowiedzieć mogły się osoby których opinia może być ważna z punktu widzenia Komisji.

156.	Art. 29 ust. 6	MS	Brak wynagradzania członków Rady może spowodować, że organ może okazać się nieefektywny. Rekomenduje się zatem wprowadzenie – stosownego do rangi realizowanych zadań – wynagrodzenia dla członków Rady. Rekomenduje się dokonanie stosownej korekty.	Uwaga nieuwzględniona Przyjęcie wymagałoby zmiany wysokości finansowania z budżetu państwa.
157.	Art. 29 ust. 7	MF	W art. 29 ust. 7 wyraz "ustanawiany" należy zastąpić wyrazem „uchwalany” w odniesieniu do regulaminu określające tryb działania Społecznej Rady do Spraw Sztucznej Inteligencji;	Uwaga uwzględniona
158.	Art. 33 ust. 1	RCL	Regulacja zgodnie z którą „Do pracowników Biura Komisji stosuje się ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy” budzi wątpliwości systemowe. Komisja jest organem administracji publicznej, w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia – Kodeks postępowania administracyjnego, jako podmiot powołany z mocy prawa do załatwiania spraw indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych. W kontekście zadań pracowników Biura Komisji należy stwierdzić, że są one analogiczne do zadań pracowników urzędów obsługujących organy administracji publicznej. Tak więc uregulowanie statusu prawnego pracowników Biura Komisji w sposób odmienny od statusu pracowników urzędów obsługujących inne organy administracji publicznej, dla których kwestie pracownicze zostały określone spójnie w systemie prawa, wymaga szczegółowego wyjaśnienia. W celu zapewnienia prawidłowości projektowanych rozwiązań proponuje się uzupełnić uzasadnienie projektu o szczegółowe omówienie istotnej cechy relewantnej, wyróżniającej pracowników Biura Komisji spośród pracowników innych urzędów obsługujących organy administracji publicznej. Podkreślić przy tym należy, że przywołanie wyłącznie argumentu, zgodnie z którym projektowane rozwiązania są wzorowane na rozwiązaniach dotyczących Komisji Nadzoru Finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym nie będzie wystarczające.	Uwaga wyjaśniona Według projektodawcy argumentem przeważającym w kwestii określenia statusu pracowników Biura Komisji jest specyfika rynku pracy w obszarze będącym przedmiotem prac Komisji i Biura. Zapewnienie kompetencji wymagać będzie prowadzenia naborów również spośród osób reprezentujących sektor nowych technologii, sztucznej inteligencji, czy cyberbezpieczeństwa. W związku z powyższym model, w którym pracownicy podlegają reżimowi przewidzianemu dla pracowników organów administracji publicznej mogłoby utrudnić, a w niektórych przypadkach faktycznie uniemożliwić przeprowadzenie naboru m.in. na stanowiska wymagające wiedzy inżynierskiej, technicznej. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że sektor innowacji cyfrowych charakteryzuje się brakiem bezwzględnego wymagania posiadania przez pracowników wykształcenia wyższego, co mogłoby eliminowałoby ekspertów i ekspertki z zajmowania niektórych stanowisk.
159.	Art. 33 ust. 2	RCL	Zwraca się uwagę na potrzebę preredagowania wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego. W obecnym brzmieniu wskazują one konieczność uwzględnienia „organizacji Biura	Uwaga uwzględniona w części

			<p>Komisji”. Zgodnie ze wskazanym upoważnieniem Prezes Rady Ministrów ma jednak określić w rozporządzeniu „sposób ustalania wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego Komisji i Zastępców Przewodniczącego Komisji oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń i nagród oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń”. Należy podkreślić brak związku organizacji Biura Komisji ze sposobem ustalania wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego Komisji i Zastępców Przewodniczącego Komisji oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń i nagród. Jednocześnie należy zauważyć, że z ustawy nie wynikają żadne rozstrzygnięcia związane z „organizacją Biura Komisji”, nie jest więc możliwe ich uwzględnienie przy formułowaniu przedmiotowego aktu wykonawczego. Kwestia ta wymaga ponownej analizy. Ponadto z treści zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu proponuje się skreślić zbędne powtórzenie „oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń”.</p>	<p>Zmiana art. 31 ust. 3, w którym sprawy te, w drodze zarządzenia, określić ma minister właściwy do spraw informatyzacji. Według projektodawcy fragment dot. uwzględnienia organizacji nie wymaga usunięcia.</p>
160.	Art. 33 ust. 3	MRiT	<p>Powtórzenie, więc proponujemy usunąć: „oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń”;</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
161.	Art. 33 ust. 3	KPRM	<p>Upoważnienie dla Prezesa Rady Ministrów zawarte w art. 33 ust. 3 projektu ustawy do określenia w drodze rozporządzenia, sposobu ustalania wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego Komisji i Zastępców Przewodniczącego Komisji oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń i nagród oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń, uwzględniając organizację Biura Komisji i Komisji, konieczność zapewnienia właściwej realizacji zadań Biura Komisji i Komisji w zakresie sprawowanego nadzoru oraz poziomu płac w instytucjach nadzorowanych, może zostać uznane za przepis blankietowy z uwagi na zbyt ogólne, znikome wytyczne. Należy podkreślić, iż analogicznie brzmiące upoważnienie zawarte w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym budzi wątpliwości co do jego poprawności legislacyjnej, powoduje też problemy interpretacyjne co do sposobu kształtowania wynagrodzeń Przewodniczącego oraz Zastępców Przewodniczącego KNF.</p> <p>Ponadto, w przypadku pozostawienia Komisji jako organu nadzoru wraz z obecnie projektowanym szerokim katalogiem kompetencji i obowiązków należy również rozważyć ustalenie wynagrodzenia dla członków Komisji wymienionych w art. 7 ust. 2 projektu ustawy.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Zmiana art. 31 ust. 3, w którym sprawy te, w drodze zarządzenia, określić ma minister właściwy do spraw informatyzacji. Według projektodawcy część dot. uwzględnienia organizacji nie wymaga usunięcia.</p>

162.	Art. 33 ust. 3	MRPiPS	<p>Należy rozważyć zmianę projektowanego art. 33 ust. 3 ustawy o systemach sztucznej inteligencji, który jest wzorowany na art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 135). Zgodnie z tym przepisem, Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego Komisji i jego Zastępców oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń i nagród, a także sposób ustalania wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia dla członków Komisji, o których mowa w art. 5 ust. 2 tej ustawy, oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń, uwzględniając organizację Urzędu Komisji i Komisji, konieczność zapewnienia właściwej realizacji zadań Urzędu Komisji i Komisji w zakresie sprawowanego nadzoru oraz poziom płac w instytucjach nadzorowanych.</p> <p>Natomiast zgodnie z projektowanym art. 33 ust. 3 Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego Komisji i Zastępców Przewodniczącego Komisji oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń i nagród oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń, uwzględniając organizację Biura Komisji i Komisji, konieczność zapewnienia właściwej realizacji zadań Biura Komisji i Komisji w zakresie sprawowanego nadzoru oraz poziomu płac w instytucjach nadzorowanych. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na powtórzenie w tym przepisie sformułowania „oraz ustalania wysokości tych wynagrodzeń”, co wymaga usunięcia. Po drugie, sformułowanie „w zakresie sprawowanego nadzoru oraz poziomu płac w instytucjach nadzorowanych” jest odwzorowaniem z przywoływanego art. 20 ust. 2 o nadzorze nad rynkiem finansowym. W przypadku tej ustawy, konieczność uwzględnienia tego czynnika wynika ze specyfiki i charakteru zadań Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Natomiast w przypadku projektowanej ustawy o systemach sztucznej inteligencji wydaje się to niezasadne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Według projektodawcy proponowane brzmienie odpowiada wymogom związanym z nadzorem nad systemami sztucznej inteligencji, w szczególności ze względu na poziom wynagrodzeń w sektorze prywatnym.</p>
163.	Art. 34	MF	<p>W art. 34 ust. 1 wskazano, że Biuro prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków, przy czym określono wyłącznie jego przychody. Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej państwowej osoby prawnej jest roczny plan finansowy ustalony na</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Modyfikacja przepisów art. 33-35. W odniesieniu do uwagi dot. sprawozdania budżetowego, projektodawca wzorował</p>

			<p>okres roku obrotowego, którym jest rok kalendarzowy. Roczny plan finansowy obejmuje w szczególności przychody z prowadzonej działalności, dotacje z budżetu państwa oraz koszty, w tym m.in. uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz składki, jak również środki na wydatki majątkowe. W związku z powyższym art. 34 należy dostosować do wymogów określonych w ustawie o finansach publicznych.</p> <p>Proponuję jednocześnie doprecyzowanie art. 34 przez wyraźne wskazanie, że Biuro prowadzi samodzielną gospodarkę finansową oraz pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty finansowania zadań określonych w przepisach ustawy i koszty działalności, a także wskazanie, że podstawą gospodarki finansowej Biura Komisji jest roczny plan finansowy, który obejmuje składniki, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.¹ Należy dodatkowo zauważyć, że poza sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w projektowanym art. 36, Biuro – jako państwowa osoba prawna – będzie zobowiązane sporządzać także sprawozdanie budżetowe, zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt 1 lit. k ustawy o finansach publicznych. Należy dodatkowo zauważyć, że poza sprawozdaniem finansowym, o którym mowa w projektowanym art. 36, Biuro – jako państwowa osoba prawna – będzie zobowiązane sporządzać także sprawozdanie budżetowe, zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt 1 lit. k ustawy o finansach publicznych.</p>	<p>się na rozwiązaniu przyjętym w ustawie regulującej działanie Komisji Nadzoru Finansowego.</p>
164.	Art. 34 ust. 1	KPRM	<p>Art. 34 ust. 1 projektu ustawy proponuję nadać brzmienie: „Biuro Komisji prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
165.	Art. 34 ust. 2 pkt 1	KPRM	<p>W art. 34 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy wskazano, że przychodami Biura Komisji są dotacje z budżetu państwa. Proponowana redakcja przepisu jest bardzo ogólna. Proponuję doprecyzowanie jej poprzez wskazanie rodzaju i celu dotacji. Przykładowo państwowe osoby prawne otrzymują dotacje podmiotowe z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów działalności oraz dotacje celowe na określone cele/zadania lub na inwestycje/zakupy inwestycyjne.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W art. 32 ust. 2 wprowadzono zmianę dokonującą rozróżnienia na typy dotacji.</p>
166.	Art. 34 ust. 2 pkt 2	MRiT	<p>Właściwy publikator: (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530);</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
167.	Art. 34 ust. 2 pkt 4	KPRM	<p>W art. 34 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy wskazano, że przychodami Biura Komisji są przychody z działalności wydawniczej i edukacyjnej. W projekcie ustawy brak jest przepisów określających</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

			<p>jednoznacznie, w jakim zakresie Biuro może prowadzić działalność gospodarczą. Należy rozważyć, czy określone w art. 11 ust. 1 pkt 8 opracowywanie i wydawanie publikacji, realizacja programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o sztucznej inteligencji oraz prowadzenie działań informacyjnych będą realizowane w formie działalności gospodarczej. Należy nadmienić, iż co do zasady jednostki sektora finansów publicznych nie mogą finansować działalności gospodarczej środkami z dotacji a działalność ta podlega wyodrębnieniu pod względem finansowym i rachunkowym. W związku z powyższym wyżej wskazane zagadnienie wymaga doprecyzowania.</p>	<p>Z projektu usunięto prowadzenie działalności gospodarczej z zadań Komisji.</p>
168.	Art. 34 ust. 2 pkt 5	MS	<p>Wprowadzenie w art. 34 ust. 2 pkt 5 możliwości przychodów Biura Komisji w postaci darowizn wydaje się nieuzasadnione, o ile Biuro jak i Komisja mają zachować walor bezstronności. W przypadku braku akceptacji przez projektodawcę powyższej uwagi, MS postuluje o uzupełnienie przepisu poprzez explicite wskazanie, że darowizny nie mogą pochodzić od podmiotów, które mogłyby podlegać nadzorowi Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Usunięto darowiznę z katalogu przychodów Biura.</p>
169.	Art. 35	KPRM	<p>1.Art. 35 projektu ustawy dotyczący rocznego planu finansowego wymaga doprecyzowania poprzez wskazanie przez kogo jest opracowywany, np. dyrektora Biura Komisji. Jednocześnie należy zauważyć, że w ustawowych zadaniach Komisji nie wskazano na jej udział w opiniowaniu projektu planu finansowego, planu i zmian planu finansowego.</p> <p>2.W art. 35 projektu ustawy (w przypadku pozostawienia nadzoru Prezesa Rady Ministrów nad Biurem Komisji) wątpliwości budzi zasadność przekazywania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji rocznego planu finansowego Biura Komisji. Powstaje pytanie, w jakim celu gromadzone są powyższe dane. Analogicznie wątpliwe jest wskazanie ministra do spraw informatyzacji w art. 87 ust. 5 jako podmiotu uprawnionego do otrzymywania informacji w zakresie limitu wydatków.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano zmiany w art. 9 uwzględniającej treść uwagi.</p>
170.	Art. 35	MF	<p>Przepis art. 35 ust. 1 należy uzupełnić o wskazanie, że projekt rocznego planu finansowego Biura przekazywany jest Ministrowi Finansów w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej. Należy także uwzględnić w tym przepisie brzmienie art. 30 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym sporządzanie planów</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano zmiany w art. 33 ust. 1.</p>

			finansowych państwowych osób prawnych oraz dokonywanie zmian w tych planach odbywa się zgodnie z ustawami o ich utworzeniu, z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych;	
171.	Art. 36 ust. 2	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 36 ust. 2 projektu, dotyczącym wyboru przez Prezesa Rady Ministrów firmy audytorskiej, która przeprowadzi badanie rocznego sprawozdania finansowego Biura Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, dla celu zachowania transparentności postępowania zakup usługi, należy rozważyć uszczegółowienie warunków wyboru firmy audytorskiej (np. rozpisanie przetargu co 2 lub 3 lata, co może przełożyć się na obniżenie cen związanych z obsługą firmy audytorskiej w porównaniu do corocznego zakupu takiej usługi).	Uwaga wyjaśniona Propozycja będąca przedmiotem uwagi może zostać zrealizowana przez Dyrektora Biura na podstawie obecnej treści przepisu.
172.	Art. 36 ust. 3	KPRM	Zgodnie z art. 36 ust. 3 projektu ustawy Komisja sporządza roczne sprawozdanie finansowe Biura Komisji. Wydaje się, że Komisja nie jest w stanie sporządzić sprawozdania finansowego Biura, które ją obsługuje. Zwykle to dyrektor jednostki obsługującej przedstawia Prezesowi Rady Ministrów do zatwierdzenia, zaopiniowane przez Komisję roczne sprawozdanie finansowe Biura wraz ze sprawozdaniem z badania. Dzieje się to w sytuacji gdy zadaniem komisji jest opiniowanie sprawozdania finansowego jak w przypadku planów. Należy jednoznacznie rozstrzygnąć kwestię, kto jest kierownikiem jednostki czy Dyrektor Biura czy Komisja (jako organ wieloosobowy). Należy zauważyć, że ze sprawozdaniem finansowym jest przekazywane sprawozdanie z działalności oceniane pod względem merytorycznym. Projekt nie reguluje tej kwestii. Ponadto należy określić, kto będzie oceniał sprawozdania z działalności czy również Prezes Rady Ministrów, czy może ma je przekazywać do zaopiniowania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.	Uwaga uwzględniona Określenie Dyrektora Biura jako osoby odpowiedzialnej za przygotowanie projektu sprawozdania finansowego.
173.	Art. 36 ust. 4	KPRM	Zgodnie z projektowanym art. 36 ust. 4 projektu ustawy zatwierdzone sprawozdanie finansowe Biura Komisji jest przekazywane ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wskazany przepis ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie dotyczy sprawozdań finansowych i ich przekazywania. Na podstawie art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydane jest rozporządzenie	Uwaga nieuwzględniona Przepis otrzymał nowe brzmienie. art. 34 ust. 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji zatwierdza sprawozdanie finansowe Biura Komisji, a następnie przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie rozdziału 3

			Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.	ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.
174.	Art. 37 ust. 2	KPRM	Zgodnie z art. 37 ust. 2 projektu ustawy fundusz podstawowy Biura Komisji odzwierciedla równowartość mienia Biura Komisji. Należy zauważyć, że nie zawsze taka sytuacja może mieć miejsce. Przykładowo mogą pojawić się darowizny. Jeżeli intencją projektodawcy było uregulowanie sytuacji nie pokrywania straty z funduszu podstawowego, to należy odpowiednio przeredagować przepis.	Uwaga nieuwzględniona Zmiana niezasadna ze względu na zmianę katalogu przychodów Biura.
175.	Art. 38	MF	Przepis art. 38 przewiduje możliwość powierzania zadań Komisji, w formie porozumienia pomiędzy ministrem właściwym oraz Komisją, w odniesieniu do spraw w zakresie właściwości danego ministra. Powierając zadania, minister właściwy będzie zapewniał środki na ich realizację. Należy jednak wyjaśnić i doprecyzować kwestię sposobu finansowania tego zadania. W uzasadnieniu brak jest informacji, jak będą przekazywane środki pomiędzy częścią, której dysponentem jest „minister właściwy”, a Komisją. W OSR należy dodatkowo potwierdzić, że ewentualne finansowanie będzie odbywać się w ramach limitu wydatków odpowiedniej części budżetu państwa bez możliwości ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel (w tym zakresie por. uwaga 3 dot. pkt 6 OSR poniżej);	Uwaga wyjaśniona Przepisowi nadano nowe brzmienie. W odniesieniu do spraw w zakresie swojej właściwości, minister właściwy do spraw informatyzacji, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz minister właściwy do spraw gospodarki może powierzyć Komisji realizację zadań, o których mowa w art. 9 pkt. 3, 8, 11 i 14 ustawy. Powierzenie zadań następuje w drodze porozumienia zawartego pomiędzy ministrem właściwym oraz Komisją. Właściwy minister zapewnia środki normalizację tych zadań z własnej części budżetowych. Przepis ten nie stanowi podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki.
176.	Art. 38 ust. 1	MF	Art. 38 ust. 1 – zgodnie z tym przepisem „Minister właściwy, w odniesieniu do spraw w zakresie jego właściwości, może powierzyć Komisji realizację zadań, o których mowa w art. 11 ust. 3, 8 i 10 ustawy.”. Jednak w art. 11 nie ma ust. 8 i 10, a ust. 3 nie jest adekwatny do treści art. 38 ust. 1;	Uwaga uwzględniono Poprawiono redakcję wymienionych przepisów.
177.	Art. 38 ust. 1	RCL	Zwraca się uwagę, że przepis umożliwia właściwemu ministrowi powierzenie Komisji realizacji zadań, o których mowa w art. 11 ust.	Uwaga uwzględniona

			3, 8 i 10 projektu. Przepis ten zawiera błędne odesłanie – art. 11 projektu został podzielony jedynie na trzy ustępy. Kwestia ta wymaga wyjaśnienia. Ponadto należy wskazać, że możliwość powierzenia Komisji przez właściwego ministra jego zadań musi być związana z posiadaniem tych zadań przez tego ministra. Przedmiotowy projekt nie nakłada jednak zadań na „właściwych ministrów”, tak więc ratio legis art. 38 projektu jest niezrozumiałe.	Poprawiono redakcję wymienionych przepisów.
178.	Art. 38 ust. 1	MSWiA	w art. 38 ust. 1 projektu zastosowano błędne odesłania do art. 11 ust. 3, 8 i 10 – wydaje się, że chodzi o art. 11 ust. 1 pkt 3, 8 i 10;	Uwaga uwzględniona Dokonano poprawienia redakcji wymienionych przepisów.
179.	Art. 38 ust. 1	MS	w art. 38 ust. 1 projektu ustawy znalazło się odesłanie do błędnych oraz nieistniejących przepisów, tj. art. 11 ust. 3, 8 i 10. Prawdopodobnie intencją projektodawcy było wskazania odesłanie do art. 11 ust. 1 pkt 3,8 i 10;	Uwaga uwzględniona Dokonano poprawienia redakcji wymienionych przepisów.
180.	Art. 38 ust. 2	MRiT	Odmiana, powinno być: „których”	Uwaga uwzględniona
181.	Art. 39	MRiT	Dla zapewnienia większej przejrzystości kontroli i właściwych relacji między kontrolującymi a kontrolowanymi sugeruje się uzupełnienie projektu o regulację analogiczną do zawartej w art. 44a ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy. Istotą tej regulacji jest ciążący na pracowniku nadzorującym lub wykonującym czynności kontrolne obowiązek złożenia pisemnego oświadczenia o wykonywaniu przez osobę najbliższą: 1) działalności gospodarczej lub 2) czynności na podstawie stosunku pracy lub innej podstawie prawnej - które mogą być przedmiotem kontroli prowadzonych przez organ kontroli. Zasadne jest dążenie do ograniczania konfliktów interesów i zapobiegania sytuacji, w której pracownik Biura Komisji wykonuje czynności kontrolne w placówce należącej do osoby najbliższej lub w której osoba najbliższa pracuje. Obecnie art. 39 projektowanej ustawy stawia pracownikom Biura Komisji wykonującym czynności kontrolne jedynie wymóg posiadania legitymacji służbowej.	Uwaga uwzględniona Zmiana została wprowadzona w zmodyfikowanym art. 40 ust. 4.

182.	Art. 39 ust. 1	MRPiPS	<p>W ust. 1 zdanie pierwsze wskazano, że „Pracownikom Biura Komisji wykonującym czynności kontrolne, wymagające posiadania legitymacji służbowej, Biuro Komisji wydaje legitymacje służbowe w postaci elektronicznej”.</p> <p>Należy zauważyć, że w projekcie ustawy nie zdefiniowano/wyjaśniono pojęcia „wymagające posiadania legitymacji służbowej”. Ponadto, w przypadku czynności kontrolnych, co do zasady kontrolujący działają w oparciu o udzielone upoważnienie i legitymację służbową lub w oparciu tylko o legitymację służbową, którą okazują w chwili rozpoczęcia kontroli lub na żądanie podmiotu kontrolowanego;</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji art. 41, precyzującej zakres wydawanych legitymacji (czynności kontrolne).</p>
183.	Art. 39 ust. 2	MRPiPS	Brak ust. 2 w powołanym przepisie;	Uwaga uwzględniona
184.	Art. 39 ust. 5	MRPiPS	W ust. 5 projektu wyrażenie „legitymacją służbową” należy zastąpić wyrażeniem „legitymacją służbową”;	Uwaga uwzględniona
185.	Art. 39 ust. 5	MS	Uzupełnienia wymagają zasady postępowania z legitymacjami służbowymi pracowników Biura Komisji. Zgodnie z art. 39 ust. 5 w przypadku utraty kontroli nad legitymacją służbową pracownikowi wydaje się nową legitymację, ale jednocześnie sytuacja ta nie jest przesłanką do unieważnienia legitymacji (art. 39 ust. 4 wskazuje jedynie rozwiązanie stosunku pracy lub zaprzestanie wykonywania czynności wymagających posiadania legitymacji).	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Modyfikacja przepisów dot. legitymacji służbowych (art. 41).</p>
186.	Art. 39 ust. 6	MRPiPS	W ust. 6 – z uwagi na fakt, że legitymacja służbowa będzie miała postać elektroniczną, wydaje się istotne określenie sposobu jej przechowywania i okazywania podmiotom kontrolowanym.	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Ze względu na popularność korzystania z legitymacji w formie dokumentu elektronicznego w aplikacji mObywatel, nie wydaje się zasadne doprecyzowanie sposobu okazywania takiej legitymacji, zwłaszcza, że nie ma to miejsca w innych przepisach dot. mLegitymacji.</p> <p>Sposób okazywania legitymacji podmiotom kontrolowanym będzie określał regulamin kontroli.</p>

187.	Art. 40 ust. 2	MRiT	<p>Proponuje się przeredagować, gdyż w ust. 1 nie ma mowy o stanie zasobów i nie wynika to też z kontekstu, przez co treść nie jest czytelna:</p> <p>jest: „W przypadku stwierdzenia, że stan zasobów, o którym mowa w ust. 1, nie jest odpowiedni, (...)”</p> <p>propozycja: „W przypadku stwierdzenia, że stan zasobów przeznaczonych do realizacji zadań określonych w rozdziale 2 ustawy nie jest odpowiedni, (...)”;</p>	Uwaga uwzględniona
188.	Art. 40 ust. 3	RCL	<p>Przepis ust. 3 stanowi upoważnienie dla Przewodniczącego Komisji do przekazywania sprawozdania, o którym mowa w art. 70 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689, Komisji Europejskiej. Proponuje się rozważyć zasadność uzupełnienia projektowanego przepisu o regulację przewidującą instytucję zatwierdzania przez Radę Ministrów sprawozdania sporządzanego przez Przewodniczącego Komisji przed przekazaniem tego sprawozdania zgodnie z art. 70 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689.</p> <p>Kwestia ta jest szczególnie uzasadniona tym, że przedmiotowe sprawozdanie będzie odnosić się do kwestii oceny zapewnianego finansowania i zasobów niezbędnych do skutecznego wykonywania powierzonych zadań, a więc do rozwiązań wynikających z przyjętej polityki Rady Ministrów. Zwraca się uwagę, że Przewodniczącego Komisji nie wiążą obowiązki wynikające z ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów, a więc m.in. obowiązek realizowania polityki ustalonej przez Radę Ministrów, o którym mowa w art. 7 ust. 3 tej ustawy. Propozycja uzupełnienia regulacji odnosi się odpowiednio do także art. 69 projektu – w celu zapewnienia spójności przepisów.</p>	Uwaga bezprzedmiotowa <p>Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów projektu w zakresie sprawowania nadzoru nad działalnością Komisji.</p>
Rozdział 3 Kontrola przestrzegania przepisów o sztucznej inteligencji (art. 41 – art. 48)				
189.	Ogólna	MS	Odnosząc się do przyjętych w projekcie rozwiązań dotyczących sposobu przeprowadzania kontroli przez Komisję stwierdzić należy, że stanowią one wypadkową regulacji dotyczących kontroli podatkowej oraz kontroli przewidzianej w ustawie o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, które nie zawsze przystają do materii regulowanej niniejszym projektem.	Uwaga uwzględniona <p>Modyfikacja istotnej części przepisów o kontroli.</p>
190.	Art. 41 ust. 1	MS	Art. 41 ust. 1, odnoszący się do kwestii kontroli przestrzegania przepisów o sztucznej inteligencji, nie precyzuje, czy kontrolę przeprowadza Komisja, czy jej poszczególni członkowie, czy też inne wyznaczone osoby.	Uwaga nieuwzględniona <p>Podniesiona kwestia została uregulowana w art. 43.</p>

191.	Art. 41 ust. 3	MS	<p>Zgodnie z art. 41 ust. 3 kontrola może być prowadzona na podstawie uzyskanych przez Komisję informacji lub w ramach monitorowania przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689. Tego rodzaju ogólny zapis powoduje niepewność prawa po stronie podmiotów, które mogą podlegać kontroli. Nie jest bowiem jasne, jakiego rodzaju informacja może stanowić podstawę do wszczęcia kontroli przez Komisję. Obowiązujące dotychczas w krajowym prawodawstwie regulacje odnoszące się do kontroli sprawowanej przez uprawnione organy kontroli przewidują, co do zasady, prowadzenie kontroli planowych na podstawie planu kontroli lub kontroli o charakterze doraźnym, na podstawie informacji uzyskanych przez organ kontroli bądź prowadzenie kontroli po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa lub w przypadku powzięcia przez organ kontroli uzasadnionego podejrzenia naruszenia prawa. Z tych względów wskazane zapisy również winny zostać doprecyzowane.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów rozdziału o kontroli.</p>
192.	Art. 43	MF	<p>Art. 43 ust. 11 wprowadza uprawnienie Komisji do wydania postanowienia o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji lub informatycznych nośników danych, urządzeń, o których mowa w ust. 4 pkt 3, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni. Natomiast ust. 12 przewiduje, że kontrolujący wzywa osobę posiadającą przedmioty, o których mowa w ust. 9 (dowody zebrane w toku kontroli, w szczególności dokumenty, przedmioty, pisemne wyjaśnienia i oświadczenia oraz inne nośniki informacji) do wydania ich dobrowolnie, a w razie odmowy można przeprowadzić ich odebranie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Należy jednak zauważyć, że procedura odebrania rzeczy ruchomej uregulowana jest w art. 136–140 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (u.p.e.a.). Obowiązek, który podlega egzekucji administracyjnej, musi wynikać z decyzji lub postanowienia właściwego organu albo – w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa (art. 3 § 1 u.p.e.a.). Wszczęcie postępowania egzekucyjnego wymaga przesłania zobowiązanemu przez wierzyciela upomnienia zawierającego wezwanie do wykonania obowiązku. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W przepisach rozdziału o kontroli zrezygnowano z przepisów umożliwiających dokonanie zajęcia rzeczy.</p>

			<p>tego upomnienia (art. 15 § 1 u.p.e.a.). Wierzyciel jest zobowiązany również do wystawienia tytułu wykonawczego (art. 26 § 1 u.p.e.a.). Egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, ma obowiązek doręczyć zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32 u.p.e.a. oraz postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wydania rzeczy określonej w tytule wykonawczym, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku zostanie zastosowany środek egzekucyjny w celu odebrania tej rzeczy (art. 139 § 1 u.p.e.a.). Dodatkowo zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i art. 34 u.p.e.a) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o zastosowaniu środka egzekucyjnego odebrania rzeczy (art. 139 § 2 u.p.e.a). Zarzuty wnosi się do wierzyciela, który wydaje postanowienie w sprawie zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, na które to postanowienie przysługuje zażalenie.</p> <p>Projektowane przepisy art. 43 ust. 11–19 idą zatem w kierunku odmiennym niż regulacje u.p.e.a., co nie zostało wyjaśnione w uzasadnieniu. Wydają się one również nadmiarowe w świetle projektowanego art. 44, zgodnie z którym Komisja może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej i ochrony prawa o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Ponadto w uzasadnieniu przepisów wskazano, że ustanawiając zasady prowadzenia kontroli posłużono się m.in. rozwiązaniami z ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz projektu nowelizacji wskazanej ustawy. Jednak w powołanej ustawie , a także w projekcie ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) , nie ma rozwiązań podobnych do projektowanych w art. 43 ust. 11–19;</p>	
193.	Art. 43 ust. 1 pkt 2	MRiT	<p>Proponujemy przeredagowanie: jest: „(...) jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości”; propozycja: „(...) adekwatną do potrzeb wynikających z przedmiotu kontroli.”</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana treści przepisów art. 40 ust. 2.</p>
194.	Art. 43 ust. 1 pkt 2	MRPiPS	<p>W ust. 1 pkt 2 projektu zostało wskazane, że Przewodniczący Komisji może upoważnić do przeprowadzenia kontroli, oprócz pracownika Biura Komisji (pkt 1), również osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Mając na uwadze szybki i nie do końca przewidywalny rozwój AI należy</p>

			<p>tego rodzaju wiadomości. Powyższe sugeruje, że do prowadzenia czynności kontrolnych mogą być upoważnione osoby niebędące pracownikami Biura. Wydaje się, że pracownicy Biura Komisji powinni posiadać wiedzę, doświadczenie i kwalifikacje umożliwiające realizację zadań dotyczących nadzoru i kontroli nad rynkiem w zakresie systemów sztucznej inteligencji. Zgodnie z art. 39 ust. 1 projektu pracownikom Biura Komisji wykonującym czynności kontrolne, wymagające posiadania legitymacji, Biuro Komisji wydaje legitymacje służbowe w postaci elektronicznej. W uzasadnionym przypadku legitymacja służbowa może być wydana także pracownikowi Biura Komisji niewykonującemu czynności, o których mowa w zdaniu pierwszym. Osoba, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2 nie jest pracownikiem Biura, a zatem nie może uzyskać legitymacji służbowej, która jest niezbędna przy wykonywaniu czynności kontrolnych (aktualna pozostaje uwaga do art. 39 ust. 1 projektu). Nie wydaje się zasadna propozycja, w której prowadzenie kontroli zostanie powierzone osobom niebędącym pracownikami Biura, w szczególności w kontekście przewidzianych uprawnień kontrolujących.</p> <p>Jeżeli, z jakichś względów udział takich osób byłby niezbędny na danym etapie czynności kontrolnych, należałoby rozważyć możliwość skorzystania przez kontrolujących z ich pomocy – wiedzy i doświadczenia;</p>	<p>niezbędne jest zabezpieczenie Komisji w osoby o odpowiedniej/ specjalistycznej wiedzy także w trakcie wykonywania czynności kontrolnych.</p>
195.	Art. 42 ust. 1 pkt 2	MS	<p>Z uwagi na wprowadzoną możliwość upoważnienia do przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 2 osoby posiadającej wiedzę specjalistyczną, projekt wymaga uzupełnienia poprzez określenie przypadków wyłączających od możliwości prowadzenia kontroli jeżeli wyniki kontroli mogłyby oddziaływać na osoby najbliższe kontrolującemu lub zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano zmiany art. 40 uwzględniającej konieczność złożenia oświadczenia przez osobę najbliższą.</p>
196.	Art. 42 i art. 43	MS	<p>Wątpliwości budzą także zapisy przyznające kontrolującym prawa m. in. do żądania sporządzenia przez podmiot kontrolowany kopii lub wydruków materiałów związanych z przedmiotem kontroli: akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urządzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Przepisy dotyczące kontroli uległy znacznej zmianie i uproszeniu. Uwaga uwzględniona w części przez odstąpienie od regulacji a częściowo nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów projektu</p>

			systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane podmiotu kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim podmiot kontrolowany ma do nich dostęp (art. 42 ust. 3 pkt 3 i 5 projektu), jak również prawa do opieczutowania lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli (art. 43 ust. 3 pkt 9 projektu), możliwości zabezpieczenia dowodów poprzez ich pozostawienie w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczutowanym pomieszczeniu u podmiotu kontrolowanego (art. 43 ust. 10 pkt 1 projektu), a także przyznanie Komisji w toku kontroli możliwości wydania postanowienia o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji lub informatycznych nośników danych, urządzeń, o których mowa w ust. 4 pkt 3, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni (art. 43 ust. 11 projektu). Wskazane uprawnienia wydają się nieadekwatne (żądanie sporządzenia wydruków materiałów) do przedmiotu kontroli, który co do zasady związany będzie z systemami sztucznej inteligencji, a także mogące powodować nadmierne obciążenie wobec podmiotów kontrolowanych (zajęcie informatycznych nośników danych, urządzeń)	
197.	Art. 43 ust. 2	MRiT	Właściwy publikator: (Dz.U. z 2024 r. poz. 1513)	Uwaga uwzględniona
198.	Art. 43 ust 2	MRiT	Należałoby rozważyć dostosowanie art. 43 ust. 2 projektowanej ustawy do art. 51 ust. 3a PP, który określa zasady przeprowadzania kontroli zdalnej. Na gruncie PP można przeprowadzić kontrolę zdalną przede wszystkim za zgodą przedsiębiorcy i pod warunkiem, że może to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej. Z kolei w ust. 5 w art. 43 zabrakło obowiązku doręczenia (nieokazania) upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Natomiast w ust. 7 warto doprecyzować, że zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli dokonuje się na zasadach określonych w art. 48 PP. Znaczenie przepisu ust. 20 nie jest jasne. Prawo do sprzeciwu wynika z art. 59 PP. Nie trzeba powtarzać tej regulacji w ust. 20. Być może jednak warto byłoby dopisać, że sprzeciw może dotyczyć podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem nie tylko przepisów	Uwaga częściowo uwzględniona Uwaga niemożliwa do uwzględnienia w całości ze względu na zmianę przepisów projektu ze względu na przyjęcie formy zdalnej jako domyślnej formy kontroli.

			określonych w art. 59 ust. 1 PP, ale również z naruszeniem niektórych przepisów projektowanej ustawy.	
199.	Art. 43 ust. 4	MS	<p>Przepis zawiera bardzo szerokie uprawnienia kontrolne, które mogą naruszać w sposób istotny swobodę działalności gospodarczej. Istotne jest wskazanie konieczności zastosowania zasady proporcjonalności oraz testu równowagi lub innego testu zapewniającego poszanowanie praw kontrolowanych przedsiębiorców.</p> <p>Modyfikacja przepisów poprzez wyrażne odniesienie do zasady proporcjonalności, risk-based approach i testu równowagi praw oraz interesów.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W ramach zmian w rozdziale poświęconym kontroli projektodawca dokonał zmniejszenia szczególnie uciążliwych obowiązków kontrolowanego.</p>
200.	Art. 43 ust. 4	MRiT	<p>Dotyczący praw kontrolującego w trakcie kontroli nie reguluje, w dostatecznym stopniu, kwestii sporządzenia zestawień różnych danych, w szczególności z elektronicznych baz danych, które będą konieczne do prawidłowego wykazania w wystąpieniu pokontrolnym przyczyn i skutków ewentualnych nieprawidłowości lub opisywanych zjawisk. W projektowanych przepisach jest mowa jedynie o prawie kontrolerów do otrzymywania odpisów lub wyciągów (art. 43 ust. 4 pkt 3) lub o możliwości sporządzania przez kontrolerów z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 3, notatek;(art. 43 ust. 4 pkt 4) lub żądaniu kopii i wydruków (art. 43 ust. 4 pkt 5). Jednak wobec skomplikowania i wielości danych dotyczących sztucznej inteligencji może być konieczne dokonywanie różnorodnych zestawień i obliczeń np. w zakresie elektronicznych baz danych. Kontrolerzy muszą być jednocześnie całkowicie pewni takich zestawień i obliczeń (aby były dowodami w kontroli), co oznacza konieczność sporządzania ich i potwierdzania przez kontrolowanych.</p> <p>W ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. ze zm.; dalej ustawa o NIK) przewidziano możliwość taką możliwość w art 37. ust 1. „Kontroler może sporządzać, a w razie potrzeby może zażądać od kierownika jednostki kontrolowanej sporządzenia w terminie wyznaczonym przez kontrolera, niezbędne dla kontroli kopie lub wyciągi z dokumentów, jak również zestawienia i obliczenia na podstawie dokumentów lub elektronicznych baz danych”. Ponadto (art. 37 ust. 2). Zgodność kopii i wyciągów oraz zestawień i obliczeń z oryginalnymi dokumentami lub danymi z elektronicznych baz danych potwierdza kierownik komórki organizacyjnej, w której dokumenty się znajdują, lub osoba do tego upoważniona.”</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano zmiany art. 42 uwzględniającej możliwość sporządzenia lub wezwania do przedstawienia danych, o której mowa w uwadze.</p>

			Bez takiego jasnego upoważnienia dla kontrolerów, kontrola AI może w praktyce, w przypadku dużej świadomości kontrolowanego co do swoich praw, być iluzoryczna. Jeśli kontrolowany, zgodnie z przepisami będzie wymagać od kontrolującego sporządzenia zestawień i obliczeń i jednocześnie nie potwierdzi ich zgodności ze stanem faktycznym jest prawdopodobne, że kontrolujący mogą nie posiadać wiedzy i umiejętności do prawidłowego sporządzenia takich zestawień lub taka czynności będzie wymagać nieproporcjonalnego wkładu pracy i wiedzy u kontrolujących (będzie w praktyce niemożliwa do poprawnego wykonania) i w związku z tym wartość dowodowa takich zestawień będzie wątpliwa.	
201.	Art. 43 ust. 4 pkt 2	MF	W art. 43 ust. 4 pkt 2 proponuję rozważenie dodania przepisu, który przewidywałby, że kontrolowane (udostępniane) pomieszczenia i lokale także muszą być bezpośrednio powiązane z zakresem przedmiotowym kontroli wskazanym w upoważnieniu do jej przeprowadzenia,	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Ze zmodyfikowanego art. 41 wynika, że (ograniczono względem poprzedniej wersji) prawo uzyskania dostępu do lokalu związane jest z miejscem wykonywania działalności będącej przedmiotem kontroli.</p>
202.	Art. 43 ust. 4 pkt 2	MRPiPS	ust. 4 pkt 2 projektu wyrażenie „prowadzenia działalności” należy zastąpić wyrażeniem „prowadzenia działalności”;	<p>Uwaga uwzględniona</p>
203.	Art. 43 ust. 4 pkt 3	MF	W art. 43 ust. 4 w pkt 3 proponuję dodanie zastrzeżenia obowiązku tłumaczenia na język polski dokumentacji sporządzonej w języku obcym, przekazywanej kontrolującemu,	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na wysoki poziom specjalizacji oraz specyfikę obszaru nauk informatycznych wymóg tłumaczenia mógłby okazać się w praktyce czasochłonny lub, w przypadku terminów technicznych, niemożliwy.</p>
204.	Art. 43 ust. 4 pkt 8	Minister Koordynator Służb Specjalnych	W art. 43 ust. 4 pkt 8 projektu odniesiono się do nieistniejącego art. 7 pkt 2a ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zmiana treści przepisu poprzez korektę przepisu w odesłaniu.</p>
205.	Art. 43 ust. 4 pkt 8	MRiT	Art. 7 przywołanej ustawy traktuje o stosowaniu przepisów KPA do postępowań administracyjnych przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, nie jest prawidłowa ani jednostka redakcyjna ani ustawa regulująca ten obszar	<p>Uwaga bezprzedmiotowa</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. kontroli.</p>

206.	Art. 43 ust. 3 pkt 9 i ust. 10 pkt 1 i ust. 14	MRiT	<p>Art. mówi o opieczętowaniu lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli. W uzasadnieniu nie ma wyjaśnienia po co takie przepisy wprowadzono. Nie jest równie jasne co takie „opieczętowanie” oznacza dla przedsiębiorcy. Z treści przepisów wynika, że takie „opieczętowanie” można przeprowadzić w zasadzie bezterminowo (do czasu zakończenia kontroli) i na dowolnym pomieszczeniu, lokalu lub przedmiocie. Z logiki przepisu wynika, że wówczas właściciel przedmiotu lub lokalu nie może go używać, gdyż wówczas naruszyłby „pieczęć”. Takie sformułowanie przepisu uniemożliwia przedsiębiorcy prowadzenia działalności w oparciu o „opieczętowane” pomieszczenia lub przedmioty. W związku z tymjeśli projektodawca uważa takie przepisy za konieczne powinien ich wprowadzenie jasno wyjaśnić i uzasadnić. Należy zauważyć, że termin „opieczętowanie” występuje w ustawie o NIK w art. 36 ust. 1 pkt 2 w kontekście zabezpieczenia dowodów zebranych w trakcie kontroli w jednostce kontrolowanej, w razie takiej potrzeby. W ustawie KSC takie przepisy nie występują.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów dot. kontroli.</p>
207.	Art. 43 ust. 4 pkt 7 i ust. 8	MRPiPS	<p>ust. 4 pkt 7 oraz ust. 8 projektu — występuje niespójność w zakresie osób zobowiązanych do udzielania wyjaśnień/informacji kontrolującym (ust. 4 pkt 7 – podmiot kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona, zaś w ust. 8 wskazano kierownika podmiotu kontrolowanego, osobę upoważnioną lub innego pracownika podmiotu kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy – Kodeks cywilny oraz kontrolowaną osobę fizyczną);</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W zmienionym brzmieniu przepisów o kontroli uspołniono terminologię.</p>
208.	Art. 43 ust. 5	MS	<p>Wobec faktu, że kontrola co do zasady ma być przeprowadzona w formie zdalnej, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron powstaje pytanie o sposób realizacji art. 43 ust. 5 w zakresie okazania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz dokumentu tożsamości, które to czynności poprzedzają przeprowadzenie czynności kontrolnych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Kwestie te zostaną uregulowane w akcie na poziomie regulaminu</p>
209.	Art. 43 ust. 5 i 6	MRPiPS	<p>W ust. 5 i 6 projektu zostało wskazane, że kontrolujący przeprowadza czynności po okazaniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz dokumentu tożsamości wskazanego w tym upoważnieniu albo legitymacji służbowej. W przypadku upoważnienia do udziału w kontroli osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 zawiera ono imiona i nazwiska tych osób oraz numer i serię</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Uwaga wyjaśniona łącznie z uwagami do art. 39 ust. 1 i art. 43 ust. 1 pkt 2 projektu.</p>

			dokumentu tożsamości. Aktualna pozostaje uwaga do art. 39 ust. 1 i art. 43 ust. 1 pkt 2 projektu;	
210.	Art. 43 ust. 5 i 6	MRPiPS	Ust. 6 i 7 projektu – proponuje się jednoznaczne wskazanie formy sporządzenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 6, i zawiadomienia, o którym mowa w ust. 7. W przypadku gdyby była to forma elektroniczna — sposobu okazania upoważnienia oraz sposobu doręczenia zawiadomienia;	Uwaga częściowo uwzględniona Organizację, szczegółowy sposób, tryb i zakres prowadzenia kontroli określa regulamin Komisji.
211.	Art. 43 ust. 7	MS	Wskazany w art. 43 ust. 7 obowiązek powiadomienia podmiotu kontrolowanego o planowanej kontroli bez jednoczesnego określenia terminu, w jakim powinno to nastąpić nie zmienia sytuacji kontrolowanego, albowiem tego rodzaju powiadomienie może nastąpić w praktyce tuż przed rozpoczęciem kontroli.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 39 ust. 2.
212.	Art. 43 ust. 13	RCL	Przepis należy uzupełnić o wskazanie jaki podmiot jest właściwy do rozpatrzenia wniesionego zażalenia. W obecnym brzmieniu przepisy nie rozstrzygają tej kwestii, co wymaga zmiany. Analogiczna uwaga odnosi się do art. 43 ust. 20 projektu.	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
213.	Art. 43 ust. 13	MS	Natomiast w odniesieniu do postanowienia Komisji o zajęciu m. in. Informatycznych nośników danych i urządzeń, na które przysługuje zażalenie, w sytuacji, gdy wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia (art. 43 ust. 13 projektu), a podmiotem właściwym do rozpoznania zażalenia będzie Sąd Okręgowy w Warszawie – sąd ochrony konkurencji i konsumentów, dla zapewnienia skuteczności tego środka zaskarżenia, wskazany sąd musiałby tego rodzaju zażalenie rozpoznawać niezwłocznie (np. w ciągu 1 dnia), co w obecnych realiach pracy sądów wydaje się niemożliwe. W przeciwnym razie możliwość skorzystania z tego środka zaskarżenia i uchylenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów będzie iluzoryczna.	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
214.	Art. 43 ust. 15	MF	W art. 43 ust. 15 należy wyjaśnić, kim jest „osoba godna zaufania”, w szczególności jej powiązanie z kontrolującym lub kontrolowanym, a także kto i na jakiej podstawie będzie tę cechę stwierdzać,	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
215.	Art. 43 ust. 15	MRiT	Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w ust. 11, należy po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zajęcia zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na żądanie organu prowadzącego	Uwaga wyjaśniona

			postępowanie. Brak definicji określenia „osoba godna zaufania”. Z przepisu pośrednio wynika, że o tym, czy ktoś jest osobą godną zaufania będzie decydował kontroler. Należy zauważyć, że zajmowane przedmioty mogą mieć dużą wartość, stanowić tajemnicę handlową lub zawierać poufne dane. Przekazywanie takich przedmiotów na przechowanie osobie trzeciej może prowadzić do utraty kontroli nad dowodem w sprawie, utracenia, uszkodzenia dowodu lub wycieku tajemnicy handlowej w wyniku prowadzonej kontroli.	Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
216.	Art. 43 ust. 16	MF	W art. 43 w ust. 16 nie jest jasne, czym jest „postanowienie właściwe o zajęciu”. Ponadto w protokole pominięto dane takie jak lista osób uczestniczących w zajęciu, adnotacja o ewentualnym braku podpisu na protokole oraz wzmianka o odczytaniu protokołu w przypadku gdy jego sporządzenie to umożliwia, jak również ewentualnie inne informacje, np. o stwierdzonych nieprawidłowościach lub wnioskach kontrolowanego,	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
217.	Art. 43 ust. 16	MRPiPS	Ust. 16 – wydaje się, zachowując konsekwencję na gruncie projektu, że protokół, o którym mowa w tym przepisie powinien zawierać – oznaczenie Biura, dane kontrolujących, dokonujących zajęcia wraz z podaniem numeru legitymacji służbowej oraz pole „adnotacje” czy „uwagi”;	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
218.	Art. 43 ust. 17	MRPiPS	Ust. 17 wskazano, że protokół zajęcia podpisywany jest przez „przedstawiciela podmiotu kontrolowanego”. W projekcie ustawy nie wskazano, kogo należy rozumieć pod tym pojęciem, co może rodzić wątpliwości kto powinien taki protokół – ze strony podmiotu kontrolowanego podpisać. Poza tym protokół może być podpisany przez sam podmiot kontrolowany. Taką opcję również należałoby uwzględnić;	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
219.	Art. 43 ust. 18	MF	W art. 43 w ust. 18 należy wyjaśnić, kim jest „osoba zainteresowana”,	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
220.	Art. 43 ust. 18	MRPiPS	Ust. 18 — pokwitowanie, o którym mowa w tym przepisie, powinno również zawierać numer i serię go identyfikujące, numer sprawy do której nastąpiło zajęcie. W powołanym ust. wskazano również o konieczności powiadomienia przedsiębiorcy, którego przedmioty zostały zajęte, wskazując, że powinno to nastąpić „niezwłocznie”.	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.

			Jest to pojęcie nieprecyzyjne - z tego względu wydaje się zasadne doprecyzowanie terminu na powiadomienie, albo przez jego konkretne wskazanie np. w terminie 2 dni lub „niezwłocznie, nie później niż dnia następnego po dokonaniu zajęcia” itd.	
221.	Art. 43 ust. 19	MF	W art. 43 ust. 19 proponuję zmienić wyrażenie „są zbędne” na „nie są niezbędne”;	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
222.	Art. 43 ust. 20	MF	W art. 43 w ust. 20 należy doprecyzować, w jakim trybie będzie rozpatrywany sprzeciw	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
223.	Art. 43 ust. 20	RCL	Regulację należy uzupełnić o wskazanie do kogo może zostać wniesiony sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania kontroli z naruszeniem przepisów i jakie będą skutki skorzystania z tej instytucji.	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.
224.	Art. 44 ust. 1 i ust. 2 pkt 1	MSWiA	zgodnie z brzmieniem art. 44 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 projektu ustawy Komisja może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej i ochrony prawa, a także do jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Policja lub organ kontroli państwowej i ochrony prawa zapewniają pomoc w przeprowadzeniu kontroli. Pomoc udzielana przez Policję polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli i osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w tym miejscu, a także na ustaleniu tożsamości osób. Proponowane rozwiązanie budzi wątpliwości w zakresie ustalania przez Policję tożsamości osób. Należy wskazać, że uprawnienie do ustalania tożsamości osób w drodze legitymowania wynika z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o Policji, zgodnie z którym policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14 (czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe) mają prawo legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości. Policjanci mają również prawo legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości podczas wykonywanych czynności w zakresie, w jakim ten obowiązek został określony w odrębnych	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu.

			<p>przepisach. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że przepis w projektowanym brzmieniu może rodzić wątpliwości interpretacyjne w zakresie celu ustalania tożsamości osób. Niejasne jest również czy ustalenie tożsamości osoby ma być dokonywane obligatoryjnie, a także czy decyzję w zakresie legitymowania podejmuje funkcjonariusz, czy też następuje ono na żądanie przedstawiciela Komisji. Wyjaśnienia w tym zakresie (w szczególności odnoszącego się do potrzeby ustalania tożsamości osób w trakcie kontroli) nie zawiera też uzasadnienie do projektowanej ustawy. Należy przy tym zwrócić uwagę, że kwestia udzielania przez Policję pomocy w przeprowadzaniu kontroli przez uprawnione do tego organy została uregulowana w przepisach różnych ustaw stanowiących podstawę do prowadzenia tych kontroli. Tytułem przykładu można tu wskazać na art. 85 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, zgodnie z którymi udzielenie pomocy Policji przy wykonywaniu czynności kontrolnych polega na zapewnieniu kontrolującemu bezpieczeństwa osobistego oraz dostępu do miejsca wykonywania kontroli i porządku w tym miejscu. Policja, udzielając pomocy kontrolującemu przy wykonywaniu czynności kontrolnych, zapewnia bezpieczeństwo również innym osobom uczestniczącym przy wykonywaniu czynności kontrolnych, mając w szczególności na względzie poszanowanie godności osób biorących udział w kontroli. Podobne rozwiązanie zastosowano w art. 31 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zgodnie z którym sposób udzielenia pomocy Policji lub straży gminnej (miejskiej) polega na umożliwieniu organom Inspekcji przeprowadzenia kontroli przez zapewnienie w miejscu jej przeprowadzania porządku oraz bezpieczeństwa osobistego i poszanowania godności osób obecnych w tym miejscu. Analogiczne rozwiązanie zastosowano również w art. 37a ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne. W związku z powyższym, w celu zachowania spójności regulacji dotyczących udzielenia pomocy przez Policję organom uprawnionym do prowadzenia czynności kontrolnych proponuję nadanie art. 44 ust. 2 pkt 1 projektu następującego brzmienia:</p> <p>„1) Policję polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli oraz osobistego bezpieczeństwa i poszanowania godności osób obecnych w miejscu jej przeprowadzania.”.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>Dodatkowo proponuję uzupełnienie projektowanego art. 44 ust. 3 o wskazanie, że Komisja może wystąpić o udzielenie pomocy również do Komendanta Stołecznego Policji. W konsekwencji proponuję nadanie temu przepisowi następującego brzmienia:</p> <p>„3. Komisja występuje na piśmie o udzielenie pomocy do komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji właściwego ze względu na miejsce kontroli, organu kontroli państwowej i ochrony prawa, o którym mowa w ust. 1, lub jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji co najmniej 7 dni przed planowanym dniem wszczęcia kontroli. W przypadkach niecierpiących zwłoki Komisja występuje z wnioskiem, co najmniej 3 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia kontroli.”;</p>	
225.	Art. 44 ust. 1	MF	<p>W art. 44 w ust. 1 wyrażenie „lub organu kontroli państwowej” należy zastąpić wyrażeniem „lub innego organu kontroli”,</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę treści przepisów rozdziału o kontroli.</p>
226.	Art. 44 ust. 1 i 2 pkt 2	RCL	<p>Proponuje się precyzyjnie wskazać, do których „podmiotów kontroli państwowej i ochrony prawa” regulacja ta się odnosi, gdyż w obecnym brzmieniu nie jest to jasne. Ponadto należy określić, na czym ma polegać udzielanie pomocy przez te organy. Zgodnie z regulacją art. 44 ust. 2 pkt 2 projektu pomoc w przeprowadzeniu kontroli udzielana przez organ kontroli państwowej i ochrony prawa polega na „ustaleniu naruszenia przez podmiot kontrolowany przepisów rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy”. Jest to nieprecyzyjne określenie tak zakresu zadań jak i związanych z nim kompetencji tych organów. Należy wskazać, że ze względu na charakter kontroli, która polega m.in. na ingerencji w sprawy podmiotu kontrolowanego, w tym jego prawnie chronione tajemnice, a ponadto stanowi dla niego uciążliwość, z przepisów prawa powinny szczegółowo wynikać wszelkie dopuszczalne działania uczestniczących w kontroli podmiotów.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Zmiana treści przepisu art. 45, w którym wskazuje się Policję oraz podmioty nadzorowane przez ministra właściwego ds. informatyzacji.</p>
227.	Art. 44 ust. 2	MF	<p>W ust. 2 wyrażenie „Policja lub organ kontroli” należy zastąpić wyrażeniem „Policja lub inny organ kontroli”;</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Zmiana treści przepisu art. 45, w którym wskazuje się Policję oraz podmioty nadzorowane przez ministra właściwego ds. informatyzacji.</p>

228.	Art. 44 ust. 2 pkt 2	MS	Wyjaśnienia wymaga wprowadzony w art. 44 ust. 2 pkt 2 obowiązek organów kontroli państwowej i ochrony prawa zapewnienia pomocy w przeprowadzeniu kontroli poprzez ustalenie naruszenia przez podmiot kontrolowany przepisów rozporządzenia 2024.1698 lub ustawy. Zadanie to bowiem powinno być przedmiotem zarządzanej kontroli i osób, które do kontroli zostały oddelegowane. Wprowadzenie takiego obowiązku oznaczałoby de facto, że podmiot zobowiązany realizowałby cele kontroli Komisji.	Uwaga wyjaśniona Zmiana treści przepisu art. 45, w którym wskazuje się Policję oraz podmioty nadzorowane przez ministra właściwego ds. informatyzacji.
229.	Art. 44 pkt 2 pkt 3	RCL	Przepis należy doprecyzować, wskazując na czym ma polegać „wsparcie” podmiotu kontrolującego w ustaleniu stanu faktycznego w zakresie bezpieczeństwa systemu sztucznej inteligencji i jego zgodności z przepisami rozporządzenia 2024/1689 przez jednostki podległe i nadzorowane przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Obecne brzmienie projektu jest niejasne, co jest niewłaściwe przy określaniu uprawnień władczych podmiotów publicznych wykonujących czynności kontrolne	Uwaga nieuwzględniona Dokładne określenie terminu „wsparcie” nie wydaje się zasadne z uwagi na nieprzewidywalny rozwój systemów sztucznej inteligencji. Doprecyzowanie terminu mogłoby doprowadzać do zakłócenia przeprowadzenia czynności.
230.	Art. 44 ust. 4	MSWiA	zgodnie z treścią art. 44 ust. 4 projektowanej ustawy koszty poniesione przez Policję lub organ kontroli państwowej i ochrony prawa, o którym mowa w ust. 1, oraz jednostki podległe i nadzorowane przez ministra właściwego do spraw informatyzacji z tytułu udzielonej pomocy w przeprowadzeniu kontroli pokrywa Komisja. Koszty te ustala się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy. Przepis ten nie wskazuje jednak formy przekazania przez Komisję stawki zryczałtowanej za każdy przypadek udzielenia pomocy oraz możliwości wykorzystania tych środków przez Policję. Na podstawie obowiązujących przepisów przedmiotowy zwrot kosztów będzie traktowany jako dochody budżetu państwa, z czym będzie wiązała się konieczność odprowadzenia go do budżetu państwa. Zaproponowane rozwiązanie nie przyczyni się więc do zrekompensowania zwiększonych wydatków Policji z tytułu dodatkowych zadań wynikających z przepisów projektowanej ustawy. W ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji właściwszym rozwiązaniem byłoby wzięcie pod uwagę rozwiązania już istniejącego jak np. dot. ustawy - Prawo farmaceutyczne, gdzie w art. 37a ust. 10 ustawy jest upoważnienie do wydania	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisu

			rozporządzenia, które określa szczegółowo tryb rozliczenia kosztów pomocy udzielonej przez Policję przy inspekcji – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie kosztów udzielonej przez Policję lub Straż Graniczną pomocy w umożliwieniu dokonania inspekcji lub kontroli organowi wydającemu zezwolenie lub osobie upoważnionej do dokonywania tej inspekcji lub kontroli. Należy również zauważyć, że wskazana w art. 44 ust. 4 projektu wysokość ryczałtu naliczanego za udzielenie pomocy przez Policję (1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego) nie pozwala na uzależnienie tej kwoty od realnego nakładu pracy funkcjonariuszy Policji (np. liczby funkcjonariuszy skierowanych do realizacji działań lub czasu trwania udzielanej przez nich pomocy);	
231.	Art. 45 ust 1 i 5	MS	konieczne jest wyeliminowanie błędów językowych w postaci pleonazmów (określeń typu „pisma zawierające pismną komunikację” – art. 45 ust. 1 oraz ust. 5)	Uwaga uwzględniona
232.	Art. 45 ust. 2	RCL	Wyjaśnienia w uzasadnieniu wymaga wprowadzenie przewidywanej w przedmiotowym przepisie instytucji zapoznania się przez kontrolującego pobieżnie ze szczególnego rodzajami pismami lub dokumentami podczas kontroli. Jakkolwiek analogiczne rozwiązanie przewidywane jest w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616, z późn. zm.) to w przypadku omawianego projektu brak jest wskazania konieczności jego wprowadzenia.	Uwaga uwzględniona Nadano nowe brzmienie art. 44.
233.	Art. 45 ust. 2 pkt 2	MF	W art. 45 ust. 2 pkt 2 proponuję usunąć określenie „pobieżnie”, które nie posiada waloru normatywnego.	Uwaga wyjaśniona Uwaga nieaktualna ze względu na zmianę przepisów.
234.	Art. 45 ust. 3	MS	w art. 45 ust. 3 zwrot „kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli przekazuje pismo lub dokument” jest logicznie sprzeczny (nie da się określić daty granicznej wskazującej na moment, od którego należy oceniać niezwłoczność działania); należy zatem zrezygnować ze zwrotu „nie później”, albo dookreślić (np. nie później niż w dniu zakończenia kontroli lub innym określonym dniu lub okresie po zakończeniu kontroli)	Uwaga nieuwzględniona Zakończeniem kontroli jest dzień sporządzenia protokołu z kontroli.

235.	Art. 46	MS	<p>Ponownego rozważenia wymaga art. 46 przewidujący przekazywanie do kontrolowanego projektu wystąpienia pokontrolnego. W przypadku złożenia zastrzeżeń i jego uwzględnienia dokumentacja odzwierciedlająca ten etap powinna stanowić element dokumentacji kontrolnej, nie powinno się natomiast usuwać z protokołu zapisów, do których uwagi wniósł kontrolowany, co przewiduje projekt w obecnym kształcie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów.</p>
236.	Art. 46 ust. 1	MRiT	<p>1. „Z przeprowadzonej kontroli sporządza się projekt wystąpienia pokontrolnego. Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazuje się podmiotowi kontrolowanemu” oraz Art. 46 ust. 6 projektu ustawy „Wystąpienie pokontrolne podpisują kontrolujący oraz osoba reprezentująca podmiot kontrolowany. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli stanowi załącznik do wystąpienia pokontrolnego.”.</p> <p>Używanie pojęcia „wystąpienie pokontrolne” (tym bardziej projekt) jako dokumentu wynikowego kontroli w projekcie ustawy wydaje się nieuzasadnione. Zasadnym jest użycie pojęcia protokołu kontroli, gdyż projektodawca odwołuje się w projektowanych przepisach wprost do ustawy prawo przedsiębiorców (art. 41 ust. 1) oraz do ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (uzasadnienie str. 13). W obu tych ustawach dokumentem wynikowym z kontroli jest protokół kontroli, a nie wystąpienie pokontrolne. W efekcie może dojść do problemów interpretacyjnych, gdyż projekt ustawy odwołuje się do przepisów, gdzie istnieją inne dokumenty wynikowe kontroli.</p> <p>2. „Z przeprowadzonej kontroli sporządza się projekt wystąpienia pokontrolnego. Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazuje się podmiotowi kontrolowanemu”. I następnie w Art. 46 ust. 3 projektu ustawy: „Od otrzymanego projektu wystąpienia pokontrolnego podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo wniesienia do właściwego organu zastrzeżeń, w terminie 14 dni od dnia doręczenia projektu wystąpienia pokontrolnego”.</p> <p>Przekazywanie niepodpisanego projektu wystąpienia kontrolowanemu, celem formalnego odniesienia się do niego kontrolowanego, budzi wątpliwości proceduralne. W każdej procedurze kontrolnej i audytowej podstawą odniesienia się kontrolowanego do pytań, nieprawidłowości, złożenia wyjaśnień, są dokumenty, czyli oznaczone i podpisane pisma kierowane do kontrolowanego.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów.</p>

			<p>Przepis ten jest również niespójny z uzasadnieniem do ustawy, gdzie napisano (str. 13):</p> <p>„Zasadą jest, że wystąpienie pokontrolne podpisują osoba przeprowadzająca kontrolę oraz osoba reprezentująca podmiot kontrolowany. Podmiot kontrolowany może zgłosić do wystąpienia pokontrolnego pisemne zastrzeżenia, które osoba przeprowadzająca czynności kontrolne jest obowiązana przeanalizować i w razie potrzeby podjąć dodatkowe czynności kontrolne”.</p> <p>3. Uzasadnienie do Art. 46 ust. 1 projektu ustawy (str. 13) zawiera niespójne z przepisami treści: „Przebieg przeprowadzonej kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę ma przedstawić w protokole kontroli. W sposób szczegółowy opisano także treść wystąpienia pokontrolnego.” Wyjaśnienie to jest niespójne z treścią przepisów projektowanej ustawy, gdzie o protokole kontroli nie ma mowy w ogóle. W projektowanej ustawie dokumentami kończącymi kontrolę jest projekt wystąpienia pokontrolnego i wystąpienie pokontrolne.</p>	
237.	Art. 46 ust. 2 pkt 4	MF	W art. 46 ust. 2 pkt 4 powinien uwzględniać numer legitymacji służbowej kontrolującego (por. 43 ust. 6 pkt 4)	Uwaga uwzględniona
238.	Art. 46 ust. 6	MRPiPS	w ust. 6 zostało wskazane, że wystąpienie pokontrolne może podpisać osoba reprezentująca podmiot kontrolowany. Natomiast w ust. 7 jest mowa o odmowie podpisu przez podmiot kontrolowany. Użyto zwrotu „osoba reprezentująca podmiot kontrolowany” nie definiując tego pojęcia. Ponadto, należy zwrócić uwagę na niespójność instytucji/pojęć używanych na gruncie projektu – przedstawiciel podmiotu kontrolowanego, osoba reprezentująca podmiot kontrolowany;	Uwaga uwzględniona Nadano nowe brzmienie przepisom o kontroli.
239.	Art. 46 ust. 7	MRPiPS	ust. 7 — proponuje się uzupełnienie o odmowę podpisu także przez osobę reprezentującą podmiot kontrolowany, która w świetle ust. 6 może podpisać wystąpienie pokontrolne;	Uwaga uwzględniona Nadano nowe brzmienie przepisom o kontroli i uspołniono terminologię.
240.	Art. 46 ust. 8	MRiT	„Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze”. Zgodnie z art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji, a wyjątki od tej zasady oraz tryb zaskarzania określa ustawa. W związku z tym należałoby wskazać, dlaczego akurat w tym przypadku, środki takie nie przysługują. Uzasadnienie do ustawy nie zawiera takiego wyjaśnienia. Procedury kontrolne, na	Uwaga częściowo uwzględniona Wprowadzono możliwość złożenia pisemnych zastrzeżeń do projektu protokołu.

			które powołuje się w ustawie i uzasadnieniu projektodawca przewidują odpowiednią procedurę, podobnie jak ustawa o NIK	
241.	Art. 46 ust. 9	MRPiPS	Ust. 9 — zgodnie z ust. 6 i 7 wystąpienie pokontrolne podpisuje, oprócz kontrolujących, podmiot kontrolowany lub osoba reprezentująca podmiot kontrolowany. Mając na uwadze formę sporządzenia wystąpienia pokontrolnego – forma elektroniczna oraz wskazane sposoby podpisu wystąpienia pokontrolnego, pojawia się wątpliwość, czy zawsze podmiot kontrolowany lub osoba go reprezentująca będzie dysponować jedną z tych form podpisu by móc wystąpienie pokontrolne podpisać. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że kontrolą mogą być objęte również osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców. Ponadto, wskazano, że wystąpienie pokontrolne doręcza się kontrolowanemu. Wydaje się, że należałoby doprecyzować sposób i termin doręczenia wystąpienia pokontrolnego.	Uwaga częściowo uwzględniona Uwaga uwzględniona zakresie sposobu złożenia podpisu przez kontrolowanego.
242.	Art. 47	MS	Krytycznie należy odnieść się do braku środka odwoławczego od zaleceń pokontrolnych. Takie rozwiązania funkcjonują np. w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym. Wprowadzenie mechanizmu składania zastrzeżeń do zaleceń i uzupełnienie przepisu o stosowną procedurę.	Uwaga nieuwzględniona Zdaniem projektodawcy nie ma konieczności wprowadzania środka odwoławczego w przypadku zaleceń pokontrolnych.
243.	Art. 47 ust. 1 pkt 3	MF	W art. 47 ust. 1 pkt 3 należy wyjaśnić, co się stanie w przypadku gdy podmiot kontrolowany nie zastosuje się do zaleceń Komisji	Uwaga uwzględniona Zmodyfikowano art. 47 ust. 4.
Rozdział 4 Postępowanie przed organem nadzoru (art. 49 – art. 60)				
244.	Art. 49 ust. 1	MS	Dodatkowo wskazać należy, że postępowanie Komisji, o którym mowa w art. 49 ust. 1 powinno dotyczyć nie tylko naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1698, ale również opiniowanej ustawy.	Uwaga uwzględniona
245.	Art. 49 ust. 2 pkt 2	MRiT	Proponuje się uwzględnić też urzędy obsługujące organy: propozycja: „na wniosek urzędu obsługującego organ lub podmiot, o których mowa w art. 7 ust. 2 i 3 ustawy (...)”;	Uwaga nieuwzględniona
246.	Art. 50	Minister ds. UE	Projektowany art. 50 odnosi się do możliwości składania skarg na naruszenie przepisów rozporządzenia 2024/1689. Służy on wykonaniu art. 85 rozporządzenia ustanawiającego prawo do wniesienia skargi do organu nadzoru rynku. W projektowanym art. 50 ust. 2 pkt 2 określono wymóg zawarcia w skardze istotnych faktów oraz powodów, dla których skarżący uważa że dostawca	Uwaga uwzględniona Przepis otrzymał brzmienie: „2) opis istotnych faktów oraz powody, dla których skarżący uważa, że doszło do

			systemu sztucznej inteligencji naruszył rozporządzenie 2024/1689. Z powyższego wynika, że przedmiotem skargi może być jedynie działalność dostawców, co jest sprzeczne z art. 85 rozporządzenia 2024/1689. Przepis ten stanowi, że skargę można wnieść w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689. Takie naruszenie może zatem dotyczyć również innych podmiotów niż dostawcy, na których ciążyą obowiązki wynikające z rozporządzenia 2024/1689.	naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy;”.
247.	Art. 50	MS	Przepis art. 85 rozporządzenia 2024/1689 nie różnicuje podmiotów wobec których może zostać złożona skarga, natomiast ust. 2 sugeruje, że skarga może być złożona wyłącznie na działanie dostawcy systemu AI. Rekomenduje się doprecyzowanie, np. odniesienie do operatora systemu sztucznej inteligencji.	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji art. 50.
248.	Art. 51 ust. 1	MRPiPS	W art. 51 w ust. 1 wskazano, że „stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie”. Zgodnie zaś z ust. 2 „Komisja wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania”. A zatem, stroną postępowania jest podmiot wskazany w postanowieniu. Wyjaśnienia wymaga, czy stroną postępowania jest tylko dostawca systemu, czy też stroną postępowania może być wnoszący skargę, na podstawie której Komisja wszczyna postępowanie. Czy osobie takiej przysługuje udział na prawach strony w postępowaniu. Rozstrzygnięcia wymaga również czy w postępowaniu przed Komisją ma zastosowanie art. 31 Kpa (dopuszczenie do udziału w postępowaniu organizacji społecznej). Stosowanie tej regulacji nie zostało jednoznacznie wyłączone.	Uwaga wyjaśniona Na podstawie skargi złożonej przez skarżącego organ nadzoru wszczyna postępowanie z urzędu. Skarżący nie jest zatem stroną postępowania.
249.	Art. 51 ust. 3	MSWiA	W art. 51 ust. 3 projektu określono, że bieg 12-miesięcznego terminu prowadzenia postępowania kontrolnego rozpoczyna się od dnia wydania postanowienia o wszczęciu postępowania - rozważenia wymaga, czy nie właściwsze byłoby wskazanie jako początek biegu ww. terminu doręczenie postanowienia o wszczęciu kontroli stronie. Samo wydanie postanowienia nie decyduje o wejściu tego postanowienia do obiegu prawnego, potrzebne jest jeszcze skuteczne doręczenie stronie takiego postanowienia;	Uwaga uwzględniona
250.	Art. 50 ust. 3	MS	Brak możliwości złożenia skargi w biurze podawczym Biura Komisji, co może ograniczyć obywatelom możliwość realizacji ich praw. Rekomenduje się wskazanie explicite uprawnienia do złożenia skargi w Biurze Komisji.	Uwaga uwzględniona

251.	Art. 52 ust. 2	MRPiPS	Regulacja zawarta w art. 52 ust. 2 projektu wydaje się zbędna, dubluje bowiem regulację zawartą w art. 35 § 5 kpa, zgodnie z którym „Do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów doręczania z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285, 1860 i 2699), okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu.”. Prowadzenie postępowania dowodowego w celu wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy stanowiących podstawę podjęcia rozstrzygnięcia, stanowi niewątpliwie przyczynę niedotrzymania terminów określonych w art. 35 kpa niezależne od organu.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca nadał nowe brzmienie przepisowi wskazując, że okresu prowadzenia postępowania dowodowego nie wlicza się do terminu trwania postępowania aby podkreślić wyraźnie że termin 6 miesięcy może z tego tytułu ulec wydłużeniu</p>
252.	Art. 53	MS	Niepełna procedura związana z ostrzeżeniami powodująca, że podmiot wobec którego wydano takie ostrzeżenie może je zignorować. Należy uzupełnić przepis o procedurę związaną z niewywiązaniem się przez adresata ostrzeżenia ze wskazanymi tam zaleceniami lub doprecyzować przepis o skutki wydania ostrzeżenia. Ewentualne powiązanie z art. 70 ust. 4 projektu.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów (art. 53).</p>
253.	Art. 53 ust. 1	MS	Art. 53 ust. 1 wymaga rozważenia kwestii dodania w przepisie informacji, czym takie ostrzeżenie jest i na czym może ono polegać.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów (art. 53).</p>
254.	Art. 55	MSZ	W naszej ocenie, projektowana regulacja powinna także uwzględniać związek, jaki istnieje między rozwojem sztucznej inteligencji, a zagrożeniami dotyczącymi rozprzestrzeniania celowej dezinformacji, szczególnie w sieci internetowej. Rozwój technologii i sztucznej inteligencji powinien stać się przede wszystkim narzędziem do walki z dezinformacją, a nie narzędziem jej rozprzestrzeniania. W tym kontekście MSZ sugeruje rozważenie, czy manipulacja informacją, szczególnie w zaplanowanej i ukierunkowanej formie, mająca wywierać określony wpływ na opinie i nastroje społeczne, nie stanowi jednego z ryzyk, o których mowa w art. 55 ustawy. Jednocześnie pozwalam sobie zapowiedzieć zamiar uwzględnienia przedstawiciela Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Uwaga częściowo uwzględniona w art. 55 ust. 2.</p>

			Inteligencji powoływanej ustawą w Międzyresortowym Zespole ds. Koordynacji Działań na rzecz Przeciwdziałania Dezinformacji Międzynarodowej, którego powołanie, w drodze zarządzenia Prezesa Rady Ministrów, MSZ zamierza w najbliższym czasie zaproponować.	
255.	Art. 55 ust. 1	Minister ds. UE	Z projektowanego art. 55 ust. 1 wynika obowiązek poinformowania organów lub podmiotów określonych w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2022/1689 w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko praw podstawowych. Przepis ten stanowi powtórzenie art. 79 ust. 2 rozporządzenia 2022/1689, zgodnie z którym w przypadku gdy zostanie stwierdzone ryzyko dla praw podstawowych, organ nadzoru rynku informuje o tym również odpowiednie krajowe organy lub podmioty publiczne, o których mowa w art. 77 ust. 1, i współpracuje z nimi w pełnym zakresie. W tym kontekście chciałbym zwrócić uwagę, że rozporządzenie 2022/1689 nakazuje poinformowanie krajowych organów lub podmiotów. Tymczasem z projektowanego przepisu wynika, że poinformowane mają zostać wszystkie organy lub podmioty wskazane przez państwa członkowskie. Ponadto przepis rozporządzenia wskazuje dodatkowo na wymóg współpracy organu nadzorczego z organami lub podmiotami, które zostaną przez niego poinformowane o ryzyku, które stwarza system sztucznej inteligencji. Takiego wymogu brakuje w przepisach krajowych.	Uwaga uwzględniona
256.	Art. 55 ust. 2	MRiT	brak przyminka „w”, powinno być: „w toku”	Uwaga uwzględniona
257.	Art. 55 ust. 3	Minister ds. UE	Z projektowanego art. 55 ust. 3 wynika, że w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że system sztucznej inteligencji nie jest zgodny z przepisami rozporządzenia 2024/1689, wydaje ona decyzję nakazującą operatorowi tego systemu podjęcie działań naprawczych lub wycofanie systemu. Przepis ten służy wykonaniu art. 79 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689. Jak wynika z jego akapitu trzeciego do decyzji Komisji stosuje się art. 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 określający prawa proceduralne podmiotów gospodarczych. Jednym z takich praw jest możliwość przedstawienia swojego stanowiska po przyjęciu przez organ nadzorczy decyzji (w przypadku gdy została ona wydana w trybie	Uwaga uwzględniona Doprecyzowano przepis w celu podkreślenia, że wydanie decyzji jest poprzedzone postępowaniem przed organem. Dodatkowo zmieniono przepisy dotyczące postępowania.

			<p>pilnym bez umożliwienia przedstawienia swojego stanowiska). W takiej sytuacji na organie ciąży obowiązek niezwłocznego poddania przeglądowi swojej decyzji. Z projektowanych przepisów nie wynika, w jaki sposób operator systemu, mógłby skorzystać z takiego uprawnienia. Analogiczne wątpliwości dotyczą projektowanego art. 55 ust. 4.</p>	
258.	Art. 55 ust. 4	MF	<p>W art. 55 ust. 4 należy rozważyć dodanie przypadku gdy system sztucznej inteligencji może stwarzać określone ryzyko;</p>	Uwaga uwzględniona
259.	Art. 55 ust. 4	MRiT	<p>wyda się, że kontekst odwołania do ust. 3 dotyczy trybu wycofania z rynku lub użytku a nie samego systemu, stąd propozycja uzupełnienia: „(...) wydaje decyzję nakazującą operatorowi tego systemu w trybie, o którym mowa w ust. 3 (...)”;</p>	Uwaga uwzględniona
260.	Art. 55 ust. 4	MZ	<p>W art. 55 ust. 4 projektowanej ustawy jest wprowadzona wyłącznie przesłanka dotycząca „zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa lub ochrony praw podstawowych obywateli” natomiast brak jest przesłanki dotyczącej „zagrożenia życia”. Zatem proponuje się wyrazy „zagrożenia dla zdrowia” zastąpić wyrazami „zagrożenia dla życia lub zdrowia”.</p>	Uwaga uwzględniona
261.	Art. 55 ust. 4	MS	<p>Art. 55 ust. 4 wymaga wyjaśnienia, czy w związku z zagrożeniem zdrowia i bezpieczeństwa nie powinno być obowiązku nadania rygoru natychmiastowej wykonalności, a nie tylko przewidywania takiej możliwości.</p>	Uwaga uwzględniona Dodano rygor natychmiastowej wykonalności.
262.	Art. 55 ust. 4	MRPiPS	<p>Mając na uwadze regulację zawartą w art. 55 ust. 4 projektu zasadne byłoby doprecyzowanie terminu, w którym powinno nastąpić wycofanie z rynku systemu sztucznej inteligencji analogicznie jak ma to miejsce w ust. 3, w przypadku gdy decyzji nie zostanie nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Jeżeli zaś intencją projektodawcy byłoby to, aby decyzji takiej zawsze nadawany był rygor natychmiastowej wykonalności, należy dać temu wyraz w projektowanym przepisie.</p>	Uwaga uwzględniona Przepis w nowym brzmieniu zawiera termin
263.	Art. 56	MRiT	<p>Literówka, powinno być: „nieuregulowanym”</p>	Uwaga uwzględniona
264.	Art. 57	MS	<p>Należy ponadto wskazać, że uporządkowania wymagają przepisy projektu traktujące o zażaleniu od postanowienia Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, oraz odwołaniach od decyzji tej Komisji w zakresie terminu wniesienia środków odwoławczych, sądu właściwego do ich rozpoznania oraz przepisów, na podstawie których ma ono nastąpić.</p> <p>Zwrócić należy uwagę, że w projektowanym art. 43 ust. 13: „Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje</p>	Uwaga nieuwzględniona Zastosowana technika w opinii projektodawcy jest bardziej czytelna dla odbiorcy.

			<p>osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.”, nie wskazano gdzie należy złożyć zażalenie, w jakim terminie oraz według jakich przepisów toczy się postępowanie w sprawie zażalenia. Także z pozostałych przepisów projektu, w tym z projektowanego w Kodeksie postępowania cywilnego działu „IVFA. Postępowanie w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689”, nie wynika powyższe.</p> <p>Z kolei projektowany art. 57 stanowi, że od decyzji Komisji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów (dalej też jako SOKiK) (ust. 1), zaś do postępowania w sprawach odwołań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.) z zakresu postępowania w sprawach naruszeni przepisów rozporządzenia 2024/1689 (dalej również jako „Rozporządzenie”) (ust. 2). Zgodnie natomiast z projektowanym art. 75:</p> <p>„1. Od decyzji w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów.</p> <p>2. Do postępowania w sprawach odwołań, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (z zakresu postępowanie w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689.”.</p> <p>W tym zakresie jedynie ubocznie należy też wskazać na brak użycia po znaku nawiasu otwartego znaku nawiasu zamkniętego, ewentualnie na zasadność rozważenia usunięcia użytego już znaku.</p> <p>W związku z projektowanym brzmienie ww. przepisów, MS poddaje pod rozagę wprowadzenie jednego przepisu „ogólnego” regulującego przedmiotową kwestię, np. na wzór art. 30 Prawa energetycznego przy odpowiednim ukształtowaniu w Kodeksie postępowania cywilnego nowego postępowania odrębnego - postępowania w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689.</p> <p>Zgodnie z art. 30 Prawa energetycznego:</p> <p>1) Do postępowania przed Prezesem URE stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2-4, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>2) Od decyzji Prezesa URE służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.</p> <p>3) Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.</p> <p>4) Do postanowień Prezesa URE, od których służy zażalenie, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni.</p> <p>Warto zauważyć, że podobny model, tj. niejako przepis ogólny określający, że od decyzji danego podmiotu przysługuje odwołanie, zaś do postanowień tego podmiotu, od których służy zażalenie, przepisy o odwołaniu stosuje się odpowiednio, przewiduje art. 81 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>Wydaje się zatem, że projektowany art. 57 mógłby brzmieć:</p> <p>1. Od decyzji Komisji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.</p> <p>2. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Komisji toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689.</p> <p>3. Do postanowień Komisji, od których służy zażalenie, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni.</p> <p>Odnosnie do zaproponowanego ust. 1 wskazać należy, że zapewni on możliwość wnoszenia odwołań od decyzji, o których mowa w ustawie, a wymienionych w projektowanym art. 54, art. 55 oraz art. 70 ust. 1, co za tym idzie zbędny stanie się projektowany art. 75 ustawy.</p> <p>MS ponadto poddaje pod rozagę podwójne określenie terminu do wniesienia odwołania na wzór Prawa energetycznego (tj. w przepisach materialnych jak i proceduralnych). Niemniej ostateczną decyzję w tym przedmiocie pozostawia się projektodawcy.</p> <p>Podobną uwagę czyni się do określenia terminu do wniesienia zażalenia na postanowienia Komisji, z tą różnicą że projektodawca w dziale IVFA pominął tę kwestię. Ostateczną decyzję w sprawie</p>	
--	--	--	--

			<p>ewentualnego podwójnego uregulowania tej materii pozostawia się projektodawcy.</p> <p>W tym miejscu wskazać należy, że zamiast „do postępowania w sprawach odwołań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.) z zakresu postępowania w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689”, bardziej właściwe byłoby powyżej zaproponowane brzmienie: „Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Komisji toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689.”</p> <p>Zauważyć również należy, że nie jest jasne, czy zażalenie (projektowany art. 43) oraz odwołanie (projektowany art. 57) będzie podlegało opłacie. Projektodawca nie zaprojektował zmian w ustawie o kosztach w sprawach cywilnych, co oznaczać może brak ponoszenia opłat od tych pism procesowych. Okoliczność, że ww. pisma są wolne od opłaty wymagają wyraźnego stwierdzenia na poziomie ustawy i szczegółowego uzasadnienia, czego w przedmiotowym projekcie brakuje.</p>	
265.	Art. 57 ust. 2	MRiT	Właściwy publikator: (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 i 863)	Uwaga uwzględniona
266.	Art. 57 ust. 3	MRPiPS	W art. 57 ust. 3 wskazano, że „Komisja może przedstawić sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach dotyczących sztucznej inteligencji, jeżeli przemawia za tym interes publiczny”. Powyższe rozwiązanie budzi wątpliwości z uwagi na to, że Komisja jest stroną postępowania sądowego. Ponadto, wątpliwości odnoszą się do charakteru wyrażonego poglądu w toku postępowania sądowego dla sądu i tego postępowania.	Uwaga nieuwzględniona Celem przepisu jest umożliwienie przedstawienia przez Komisję poglądu także w sprawach w których nie jest stroną.
267.	Art. 58	MRiT	brak przyimka „o”, powinno być: „o której”	Uwaga uwzględniona
268.	Art. 60	MS	Wątpliwości budzi art. 60 w zakresie w jakim dopuszcza możliwość ponownego przeprowadzenia postępowania w przypadku ujawnienia nowych okoliczności, chyba, że nastąpiło przedawnienie karalności przestępstwa. Oznacza to, że w przypadku, gdy postępowanie nie dotyczyło czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa, może być ono prowadzone ponownie bez jakiegokolwiek cezury czasowej. Natomiast w sytuacji, kiedy postępowanie zakończyło się zawiadomieniem organów ścigania o popełnieniu przestępstwa, przepis umożliwia ponowne wszczęcie	Uwaga uwzględniona Odstąpiono od ponownego przeprowadzenia postępowania w wyniku ujawnienia nowych okoliczności

			postępowania przez Komisję, nawet w przypadku toczącego się postępowania karnego w sprawie.	
269.	Art. 60 ust. 1	MS	Także przewidziany w art. 60 ust. 1, 10-cioletni okres przechowywania akt nie koresponduje z art. 26 ust. 4 i 5 przewidującym okres 5 lat od zakończenia postępowania na usuwanie lub anonimizację danych.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W art. 60 zmieniono termin na 5 lat.</p>
Rozdział 5 Zgłaszanie poważnych incydentów (art. 61 – art. 63)				
270.	Art. 61	Minister ds. UE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projektowany art. 61 nakłada obowiązek zgłoszenia Komisji poważnych incydentów zaistniałych w związku z wykorzystaniem systemów sztucznej inteligencji. Obowiązek ten ciąży zgodnie z projektem na dostawcach systemu sztucznej inteligencji. Tymczasem zgodnie z art. 73 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689 zgłaszanie poważnych incydentów ciąży na dostawcach systemów inteligencji wysokiego ryzyka. Dodatkowo w określonych w art. 73 ust. 3 i 4 rozporządzenia przypadkach do raportowania poważnych incydentów zobowiązane są również podmioty stosujące, które wykorzystują system AI. Należy zatem zmienić zakres podmiotowy określonego w projektowanym art. 61 obowiązku, tak aby był on zgodny z art. 73 rozporządzenia 2024/1689. 2. Wątpliwości budzi również konieczność wskazania w zgłoszeniu poważnego incydentu opisu wpływu poważnego incydentu na systemy informacyjne lub świadczenie usług (art. 61 ust. 3 pkt 4 projektu). Zgodnie z art. 73 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689 zgłoszenia dokonuje się po ustaleniu przez dostawcę związku przyczynowego między systemem AI a poważnym incydem lub dostatecznie wysokiego prawdopodobieństwa wystąpienia takiego związku. Nie zawsze możliwe będzie zatem wskazanie wpływu, jaki poważny incydent wywrze na systemy informacyjne lub świadczenie usług. 3. Mając na względzie powyższe uwagi, pragnę również poddać rozwadze konieczność określania w projekcie obowiązku zgłaszania poważnych incydentów. Obowiązek raportowania takich incydentów wynika już bowiem z art. 73 rozporządzenia 2024/1689, który jest stosowany bezpośrednio. Ponadto do 2 sierpnia 2025 r. (a zatem do momentu rozpoczęcia stosowania obowiązku w zakresie 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W ocenie projektodawcy niezbędne jest zamieszczeniu w ustawie przepisów dotyczących zgłaszania poważnych incydentów. Ich celem nie jest nałożenie obowiązku, gdyż ten wynika bezpośrednio z rozporządzenia 2024/1689, a stworzenie jasnego mechanizmu zgłaszania tych incydentów oraz postępowania z nimi przez Komisję. Wymagane w zgłoszeniu informacje nie wydają się być nadmiarowe. Przepisy w tym zakresie zostały zmodyfikowane.</p>

			<p>zgłaszania incydentów) KE wyda wytyczne, które mają zawierać wskazówki ułatwiające spełnienie obowiązków odnoszących się do zgłaszania poważnych incydentów (art. 73 ust. 7 rozporządzenia 2024/1689).</p> <p>Taki dualizm rozwiązań w odniesieniu do obowiązku zgłaszania poważnych incydentów może również skutkować wątpliwościami w zakresie konsekwencji naruszenia obowiązków określonych w ustawie, które zostały określone w związku z koniecznością wykonania określonych przepisów rozporządzenia odnoszących się do zgłaszania incydentów. Jak wynika z art. 1 pkt 2 projektu ustawa określa jedynie postępowanie w sprawie naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689. Nie jest zatem jasne, czy i na jakich zasadach będą miały zastosowanie sankcje za naruszenie obowiązków określonych w ustawie, które doprecyzowują przepisy rozporządzenia w odniesieniu do zgłaszania poważnych incydentów.</p>	
271.	Art. 61	MS	<p>Brak terminu na zgłoszenie poważnego incydentu oraz procedury jego obsługi.</p> <p>Rekomendowane jest uzupełnienie przepisu o stosowne terminy. Jako punkt wyjścia można zastosować rozwiązania znane w obszarze zarządzania incydentów ICT lub płatniczych.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W art. 78 ust. 1 dodano termin zgłoszenia (nie później niż w ciągu 24 godzin od momentu jego wykrycia).</p>
272.	Art. 61 ust. 2 pkt 6 i 7	MS	<p>Dostawca powinien informować nie tylko o podjętych, lecz także o planowanych działaniach naprawczych oraz zapobiegawczych.</p> <p>Uzupełnienie przepisu o planowane działania.</p>	Uwaga uwzględniona
273.	Art. 63	Minister Koordynator Służb Specjalnych	<p>W art. 63 projektu, zgodnie z którym Przewodniczący Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji przekazuje do CSIRT zgłoszenia o zaistnieniu poważnego incydentu wraz z istotnymi informacjami, przewidziano, że zgłoszenie to nie obejmuje przekazywania informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione, w tym stanowiących tajemnice przedsiębiorstwa. Wskazane wyłączenie w praktyce może się okazać niezwykle problematyczne, gdyż będzie ograniczało możliwość pełnego rozpoznania okoliczności towarzyszących powstałemu incydentowi przez CSIRT GOV, co będzie miało bezpośredni negatywny wpływ na mitygację istniejących zagrożeń oraz może uniemożliwić realizację zadań przez CSIRT.</p>	Uwaga uwzględniona

274.	Art. 63	MS	Art. 63 może budzić wątpliwości interpretacyjne w zakresie tego, czy zgłoszenie oraz informacje, o których mowa w art. 61 ustawy, zawsze są przekazywane wszystkim wskazanym w przepisie podmiotom. Brak jest również uregulowania dotyczącego postępowania samej Komisji z tymi informacjami.	Uwaga uwzględniona Doprecyzowano treść przepisu (art. 80).
275.	Art. 63 pkt 1	MF	W art. 63 pkt 1 wymaga wyjaśnienia, kim jest „koordynator do spraw usług cyfrowych”;	Uwaga uwzględniona Dodano modyfikacji art. 5 ust. 3 pkt 9.
Rozdział 6 Jednostki notyfikowane i procedura notyfikacyjna (art. 64- art. 69)				
276.	Rozdział 6	Minister ds. UE	W rozdziale 6 „Jednostki notyfikowane i procedura notyfikacyjna” projektowanej ustawy zawarto przepisy odnoszące się do procedur w zakresie wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność systemów AI. Projektowany art. 65 odnosi się do składania wniosków w sprawie notyfikacji przez jednostkę oceniającą zgodność. Natomiast art. 64 ust. 4 projektu stanowi, że do akredytacji, autoryzacji i notyfikacji stosuje się przepisy rozdziału 4 i 5 ustawy o systemach oceny zgodności. W związku z tym, że wskazane wyżej przepisy odnoszą się do przeprowadzania oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność systemów AI, wyjaśnienia wymaga, w jaki sposób zrealizowany zostanie obowiązek wspólnego opracowania przez organy notyfikujące wszystkich państw członkowskich procedur koniecznych do oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność, wynikający z art. 28 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.	Uwaga uwzględniona Jako organ notyfikujący został wskazany minister właściwy do spraw informatyzacji i on będzie właściwy do podjęcia stosowanych działań w zakresie opracowania procedur. Na obecnym etapie funkcjonowania rozporządzenia 2024/1689 dokładne określenie sposobu realizacji tego zadania nie jest możliwy do określenia
277.	Art. 64 ust. 3 pkt 2	MRiT	Powtórzenie, proponuje się usunąć „do spraw”	Uwaga uwzględniona
278.	Art. 66	MN	W art. 66 ust. 3 projektu błędnie użyto nazwy „ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego”, powinno być „ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki”.	Uwaga uwzględniona
279.	Art. 66 ust. 1	MS	Art. 66 ust. 1 może budzić wątpliwości w zakresie tego, czy taki zapis powinien się znajdować w rozdziale 6 pt. Jednostki notyfikowane i procedura notyfikacyjna. W Rozporządzeniu bowiem jest to zawarte w rozdziale X pt. Kodeksy postępowania i wytyczne	Uwaga uwzględniona Wskazany przepis został przeniesiony do rozdziału 8 (w aktualnym projekcie ustawy).
280.	Art. 66 ust. 1	MF	W art. 66 w ust. 1 wymaga wyjaśnienia, w jakiej formie i kiedy wydawane są rekomendacje najlepszych praktyk	Uwaga nieuwzględniona

				Termin oraz forma rekomendacji zdaniem projektodawcy nie powinna stanowić materii ustawowej.
281.	Art. 66 ust. 2	RCL	Doprecyzowania wymaga w jaki sposób Przewodniczący Komisji ma realizować przewidziany tym przepisem obowiązek „wspierania” ministra właściwego do spraw informatyzacji w realizacji działań, o których mowa w art. 95 rozporządzenia 2024/1689 a więc w kwestii zachęcania do opracowywania kodeksów postępowania, w tym powiązanych mechanizmów zarządzania, i ułatwiania opracowywania takich kodeksów. Celem tych kodeksów ma być, zgodnie z art. 95 rozporządzenia 2024/1689, propagowanie dobrowolnego stosowania w odniesieniu do systemów AI niebędących systemami wysokiego ryzyka niektórych lub wszystkich wymogów ustanowionych dla takich systemów, przy uwzględnieniu dostępnych rozwiązań technicznych i najlepszych praktyk branżowych umożliwiających stosowanie takich wymogów. W związku z powyższym instytucję „wspierania” proponuje się zastąpić w projektowanym przepisie wyliczeniem kompetencji Przewodniczącego Komisji związanych z realizacją działań, o których mowa w art. 95 rozporządzenia 2024/1689, np. prowadzenie programów edukacyjnych lub informacyjnych w tym zakresie.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak jej przedmiotowości po dokonaniu modyfikacji przepisów w aktualnej wersji projektu ustawy.</p>
282.	Art. 66 ust. 2	MS	Przewidziany w art. 66 ust. 2 obowiązek ministra właściwego do spraw informatyzacji do przekazywania Radzie Ministrów oraz Komisji informacji na temat wymaganych zasobów obliczeniowych do dalszego rozwoju systemów sztucznej inteligencji i prognozowanego zużycia energii we wskazanym zakresie wydaje się nie być możliwy do spełnienia. Tego rodzaju obliczenia mogą dotyczyć jedynie prognozowanych działań w zakresie podmiotów publicznych. Brak jest bowiem podstaw do uzyskiwania tego rodzaju informacji przez ministra właściwego do spraw informatyzacji od podmiotów prywatnych, których planowane działania mogą znacząco przewyższać w tym zakresie wymogi podmiotów publicznych.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Według projektodawcy możliwe jest pozyskanie danych do sporządzenia przedmiotowej informacji.</p>
283.	Art. 66 ust. 3	MF	W art. 66 w ust. 3 należy wyjaśnić, czego ma dotyczyć informacja przedstawiana przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, w zakresie wymaganych zasobów obliczeniowych do dalszego rozwoju systemów sztucznej inteligencji i prognozowanego zużycia energii z tego tytułu, ma dotyczyć wszystkich systemów czy tylko	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zdaniem projektodawcy nie ma konieczności dodania wskazanego doprecyzowania.</p>

			<p>rządowych (publicznych), czy tylko użytkowników w Polsce, czy też także systemów, których dane są przechowywane w tzw. chmurze (czy chodzi o zużycie energii jest poza Polską). Nie została także wskazana metodologia wyliczania wymaganych zasobów;</p>	
284.	Art. 67(w związku z uwagą do art. 27)	MSWiA	<p>art. 67 projektu, zgodnie z którym minister właściwy do spraw informatyzacji przetwarza informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione, w tym stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, gdy jest to konieczne dla realizacji zadań, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689 i ustawie. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje te informacje organom ścigania w związku ze zdarzeniem wyczerpującym znamiona przestępstwa. W związku z tym projektowanemu art. 67 ust. 2 proponuję nadać następujące brzmienie:</p> <p>„2. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, organom ścigania w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.”;</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokonano modyfikacji przepisów.</p>
285.	Art. 67 ust. 1	MS	<p>Pracowników Biura Komisji oraz osoby prowadzące czynności kontrolne informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione, w tym stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, gdy jest to konieczne dla realizacji zadań, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689 i ustawie, a także przez ministra właściwego do spraw informatyzacji (art. 67 ust. 1 projektu).</p> <p>Powyższe uprawnienie poza tym, iż jest również nadmiarowe dla realizacji zadań przez wskazane podmioty, stanowi także zagrożenie dla tajemnic zawodów prawniczych, w tym tajemnicy adwokackiej i radcowskiej. W tym miejscu podnieść należy, że projektowane postanowienia art. 45 ust. 2 projektu uznać należy za nieakceptowalne. Wskazują one wprost, iż, kontrolujący może zapoznać się z pismem lub dokumentem, co do którego w toku kontroli podmiot kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że zawiera on pisemną komunikację między podmiotem kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823).</p> <p>Powyższe stanowić będzie ingerencję w tajemnicę adwokacką lub radcy prawnego, a przyjęte w projekcie sformułowanie o</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak jej przedmiotowości po dokonaniu modyfikacji przepisów w aktualnej wersji projektu ustawy.</p>

			„pobieżnym” zapoznaniu się z dokumentem z pewnością nie usuwa wady przyjętego rozwiązania.	
286.	Art. 69 ust. 2	MRiT	podobnie jak w art. 40 ust. 2 - nie ma w ustępie mowy o stanie zasobów i nie wynika z kontekstu o jakie zasoby chodzi, analogiczna propozycja zmiany: propozycja: „W przypadku stwierdzenia, że stan zasobów do realizacji zadań, o których mowa w rozdziale 6, nie jest odpowiedni (...)”;	Uwaga uwzględniona
Rozdział 7 Przepisy o administracyjnych karach pieniężnych i przepisy karne (art. 70 – art. 79)				
287.	Rozdział 7	MF	W zakresie rozdziału 7 należy zauważyć, że wierzycielem (w rozumieniu u.p.e.a.) należności z tytułu nałożonej przez Komisję kary pieniężnej będzie Komisja (art. 5 § 1 pkt 2 u.p.e.a.). Komisja będzie zatem również organem właściwym do rozpatrzenia zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej (art. 34 § 2 u.p.e.a.). Zgodnie z art. 34 § 3 u.p.e.a. na postanowienie wierzyciela w sprawie zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej przysługuje zażalenie, które w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżone postanowienie (art. 17 § 1 zdanie trzecie u.p.e.a.). Projekt ustawy nie przewiduje jednak dla Komisji organu odwoławczego. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z art. 3 § 2 pkt 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi kontrola działalności administracji publicznej przez sądy administracyjne obejmuje orzekanie w sprawach skarg na postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które przysługuje zażalenie. Proponuję zatem rozważyć zastosowanie rozwiązania, zgodnie z którym do postanowień, od których przysługuje zażalenie, wydanych przez Komisję jako wierzyciela na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, stronie będzie przysługiwać prawo do wniesienia wniosku do Komisji o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.	Uwaga nieuwzględniona
288.	Rozdział 7	Minister ds. UE	W odniesieniu do przepisów dotyczących nakładania sankcji, zwracam również uwagę na zobowiązanie wynikające z art. 99 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 ciążyące na państwach członkowskich do ustanowienia przepisów dotyczących określenia, w jakim zakresie na organy i podmioty publiczne ustanowione w tym państwie członkowskim można nakładać administracyjne kary pieniężne. W projekcie brakuje takich przepisów.	Uwaga nieuwzględniona Projekt przewiduje możliwość nałożenia kar na zasadach ogólnych.

289.	Rozdział 7	MS	<p>Kwestią, na którą zwraca uwagę Minister Sprawiedliwości w odniesieniu do projektowanych administracyjnych kar pieniężnych jest ponadto zrównanie wysokości kar, jakie mogą zostać nałożone na podmioty prywatne i podmioty publiczne. Tym samym projektodawca pominął przewidzianą w art. 99 ust. 8 rozporządzenia 2024/1698 możliwość ustalenia przez każde z państwo członkowskich przepisów określających, w jakim zakresie kary mogą być nakładane na organy i podmioty publiczne. Jest to o tyle niezrozumiałe, że w uzasadnieniu projektu powołano się na analogiczne regulacje wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej RODO, oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781). Tymczasem w ustawie o ochronie danych osobowych tego rodzaju rozróżnienie występuje. W przepisach przywołanej ustawy, regulujących kwestie nakładania administracyjnych kar pieniężnych, rozróżniono wysokość kar, jakie mogą być nakładane na podmioty niebędące podmiotami i organami publicznymi oraz podmioty publiczne (jednostki sektora finansów publicznych, instytuty badawcze oraz NBP). W przypadku podmiotów publicznych obniżono górną wysokość administracyjnych kar pieniężnych do 100 000 zł przy 20 000 000 euro przewidzianych dla podmiotów prywatnych, a w przypadku przedsiębiorstwa – 4% całkowitego rocznego światowego obrotu przedsiębiorstwa z poprzedniego roku obrotowego. Uzasadniając zróżnicowanie kar, obok przepisów RODO, które zawiera przesłanki nakładania i maksymalne wysokości kar wskazano, że „trzeba zauważyć, że podmioty publiczne są finansowane ze środków budżetu państwa, a środki z administracyjnych kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa. A zatem w przypadku nałożenia na podmiot publiczny administracyjnej kary pieniężnej środki z tej kary pośrednio trafiałyby z powrotem do tego podmiotu. O ile bowiem w odniesieniu do podmiotów spoza administracji publicznej administracyjna kara pieniężna jest dotkliwą sankcją, to nie można zgodzić się, iż taki sam skutek odnosiła ona będzie w stosunku do podmiotów publicznych. Zatem kara ta nie spełniałaby swego represyjnego celu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca odstąpił od możliwości różnicowania wysokości kar jakie mogą być nałożone na podmioty prywatne i publiczne zachowując równość tych podmiotów.</p>
------	------------	----	---	--

			Dodatkowo nakładanie kar na administrację publiczną w znacznych ilościach pośrednio obciąża obywateli, uwzględniając, że środki publiczne pochodzą również z obciążeń podatkowych wnoszonych przez obywateli.” (uzasadnienie projektu VIII.2410).	
290.	Art. 70	MS	Minister Sprawiedliwości podkreśla, że art. 70 może również budzić zastrzeżenia w kontekście tego, czy odpowiada wymogom art. 99 Rozporządzenia. Rozporządzenie stanowi bowiem, że państwa członkowskie ustanowią przepisy dotyczące kar i innych środków egzekwowania prawa, które mogą również obejmować ostrzeżenia i środki niepieniężne, mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia przez operatorów i podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich właściwego i skutecznego wykonywania, z uwzględnieniem wytycznych wydanych przez Komisję zgodnie z art. 96. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Dodatkowo muszą uwzględniać interesy MSP, w tym przedsiębiorstw typu start-up oraz ich sytuację ekonomiczną.	Uwaga uwzględniona
291.	Art. 70	Minister ds. UE	Projektowany art. 70 umożliwia nałożenie kary pieniężnej przez Komisję na podmiot obowiązany do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1686 na podstawie i na warunkach określonych w art. 99 rozporządzenia 2024/1689. W pierwszej kolejności pragnę zwrócić uwagę, że projektowany przepis nieprawidłowo odwołuje się do art. 99 rozporządzenia 2024/1689, który dotyczy nie tylko kar pieniężnych, ale również innych środków egzekwowania przepisów.	Uwaga uwzględniona
292.	Art. 70 ust. 1	Minister ds. UE	Ponadto nie jest jasne, na jakie podmioty Komisja będzie mogła nałożyć karę pieniężną. Projektowany art. 70 ust. 1 wskazuje, że są to podmioty obowiązane do przestrzegania przepisów rozporządzenia, tymczasem art. 99 rozporządzenia 2024/1689, do którego odwołanie zawarto w projektowanym przepisie, odnosi się jedynie do operatorów, czyli zgodnie z definicją z art. 3 pkt 8 rozporządzenia 2024/1689 dostawców, producentów produktu, podmiotów stosujących, upoważnionych przedstawicieli, importerów lub dystrybutorów systemów AI oraz jednostek notyfikowanych.	Uwaga uwzględniona
293.	Art. 70 ust. 1	MS	MS wskazuje też, że zgodnie z projektowanym art. 70 ust. 1 Komisja ma nakładać na podmiot obowiązany do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689, w drodze decyzji, administracyjną karę	Uwaga uwzględniona

			<p>pieniężną na podstawie i na warunkach określonych w art. 9 rozporządzenia 2024/1689. Przepis ten budzi wątpliwości z punktu widzenia zasady określoności przepisów sankcyjnych, gdyż nie określa przesłanek nałożenia administracyjnej kary pieniężnej ani wysokości tej kary. Nie spełnia też wszystkich wymogów zawartych w § 81a ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, w świetle którego w przepisach o karach pieniężnych określa się w sposób wyczerpujący m.in. okoliczności</p> <p>powstania odpowiedzialności oraz wysokość tej kary. Proponuje się zatem zmodyfikować projektowaną regulację, np. poprzez zastąpienie sformułowania „na podstawie i na warunkach określonych w art. 99 rozporządzenia 2024/1689” zwrotem „w przypadkach, wysokości i na warunkach określonych w art. 99 rozporządzenia 2024/1689”.</p>	
294.	Art. 70 ust. 3	MF	W art. 70 ust. 3 należy doprecyzować okres, w jakim podmiot ma wdrożyć rekomendacje.	Uwaga uwzględniona
295.	Art. 70 ust. 4	MS	Niejasna przesłanka braku szkody interesu społecznego. Należy doprecyzować komentowaną przesłankę.	Uwaga uwzględniona
296.	Art. 70 ust. 4	Minister ds. UE	Wyjaśnienia wymaga również art. 70 ust. 4 projektu, który umożliwia odstępianie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, jeżeli podmiot wykonał rekomendacje zawarte w skierowanym do niego ostrzeżeniu, a naruszenie nie spowodowało szkody dla interesu społecznego. Pragnę zwrócić uwagę, że z rozporządzenia 2024/1689 nie wynika, by taka przesłanka była brana pod uwagę w ramach podejmowania decyzji dotyczących administracyjnych kar pieniężnych (ew. należy się zastanowić, czy nie mieści się ona w ramach przesłanki określonej w art. 99 ust. 7 lit. f) odnoszącej się do współpracy z właściwymi organami krajowymi w celu usunięcia naruszenia). Ponadto nie jest jasne, dlaczego, w przypadku gdy podmiot wykonuje rekomendacje organu nadzorczego, może być na niego nałożona kara pieniężna.	Uwaga częściowo uwzględniona.
297.	Art. 72	MF	Zgodnie z art. 72 środki z administracyjnej kary pieniężnej stanowią przychód budżetu państwa. Kary pieniężne, co do zasady mogą stanowić dochód budżetu państwa, a nie przychód. Jednocześnie w OSR wskazano, że ustalenie szacunkowej wysokości kar z tytułu naruszenia przepisów, które będą stanowić przychód Skarbu Państwa, w ujęciu rocznym nie jest możliwe w oparciu o obecny stan wiedzy. Informacja ta jest niewystarczająca – tak jak w przypadku określenia wielkości wydatków należy określić także dochody	Uwaga nieuwzględniona Na tym etapie nie jest możliwe podanie prognoz dot. wysokości kar.

			budżetu państwa z tego tytułu. W związku z tym w OSR należy oszacować te dochody, w podziale na poszczególne lata;	
298.	Art. 72	RCL	W celu zachowania spójności systemowej określenie, zgodnie z którym środki z administracyjnej kary pieniężnej stanowią „przychód budżetu państwa” należy zastąpić wskazaniem, że stanowią one „dochód budżetu państwa” – analogicznie jak np. w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, czy ustawie z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej.	Uwaga uwzględniona
299.	Art. 73 ust. 8	RCL	W celu usunięcia luki prawnej regulację proponuje się uzupełnić o wskazanie organu właściwego do rozpatrzenia zażalenia na postanowienie w sprawie odroczenia terminu uiszczenia administracyjnej kary pieniężnej albo rozłożenia jej na raty. W obecnym brzmieniu projekt nie odnosi się do tej kwestii.	Uwaga uwzględniona
300.	Art. 74	RCL	Przepis wymaga uszczegółowienia. W obecnym brzmieniu przepis ten umożliwia nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji dotyczącej administracyjnej kary pieniężnej, jeżeli „wymaga tego ważny interes”. Wyjaśnienia wymaga czyj interes i w jakim zakresie ma w ocenie Wnioskodawcy stanowić podstawę nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.	Uwaga uwzględniona
301.	Art. 74	MS	Pewne zastrzeżenia budzi projektowany art. 74, zgodnie z którym Komisja będzie mogła nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes. Po pierwsze, nie wskazuje się, o jaki ważny interes chodzi, np. publiczny czy społeczny; należałoby zatem proponowany przepis w tym zakresie dookreślić. Po drugie, projektodawca powinien rozważyć, czy nie jest wystarczająca regulacja zawarta w art. 108 § 1 zd. pierwsze Kodeksu postępowania administracyjnego, stosownie do której decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. Jeżeli jest wystarczająca i może być stosowana w postępowaniu przed Komisją, projektowany przepis jest zbędny i powinien zostać wykreślony.	Uwaga uwzględniona
302.	Art. 74 ust. 8 rozporządzenia	Minister ds. UE	Zgodnie z art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 państwa członkowskie wyznaczają jako organy nadzoru rynku w odniesieniu do określonych systemów AI wysokiego ryzyka właściwe organy nadzorcze ds. ochrony danych na podstawie rozporządzenia (UE)	Uwaga wyjaśniona Celem projektu ustawy jest zapewnienie stosowania rozporządzenia 2024/1689

			<p>2016/679 lub dyrektywy (UE) 2016/680 albo inne organy wyznaczone zgodnie z tymi samymi warunkami ustanowionymi w art. 41–44 dyrektywy (UE) 2016/680. Jak wynika z art. 6 ust. 3 pkt 3 projektu w Polsce funkcję takiego organu będzie pełniła Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (zwana dalej: Komisją). Jest to zgodne z art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689 pod warunkiem, że organ ten będzie wyznaczany zgodnie z wymogami określonymi w dyrektywie 2016/680 odnoszącymi się do niezależnego statusu organu nadzorczego. Jeden z tych wymogów określony w art. 43 ust. 1 tej dyrektywy przewiduje by każdy członek organu nadzorczego był powołany w ramach przejrzystej procedury przez parlament, rząd, głowę państwa lub niezależny organ uprawniony do powoływania członków organu nadzorczego na podstawie prawa państwa członkowskiego. Poza tym zgodnie z art. 43 ust. 2 dyrektywy 2016/679 każdy członek musi posiadać kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności, w szczególności w dziedzinie ochrony danych osobowych, potrzebne do wypełniania swoich obowiązków i wykonywania swoich uprawnień. Odnosząc te wymagania do wymagań określonych dla Komisji, pragnę zauważyć, że jej członkowie nie są powoływani zgodnie z ww. zasadami, nie muszą oni też posiadać kwalifikacji w zakresie ochrony danych osobowych, tym samym Komisja nie może zostać wyznaczona jako organ nadzoru rynku w odniesieniu do systemów AI wysokiego ryzyka, o których mowa w art. 74 ust 8 rozporządzenia 2024/1689.</p>	<p>w zakresie przepisów które będą stosowane od 2 sierpnia 2025 r. Kwestie związane z systemami wysokiego ryzyka będą przedmiotem odrębnej regulacji prawnej.</p>
303.	Art. 78 ust. 2	MS	<p>Ministerstwo Sprawiedliwości zwraca uwagę na konsekwencje, jakie wiążą się z wprowadzeniem w art. 78 ust. 2 odpowiedzialności karnej za niedostarczanie danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej lub za dostarczenie danych, które uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej. Należy wziąć pod uwagę, że odpowiedzialność karną mogą ponosić wyłącznie osoby fizyczne. Nie będzie zatem podstawy prawnej do ukarania znacznej części podmiotów, tj. osób prawnych, za niedopełnienie ustawowego obowiązku. Istnieje co prawda możliwość dokonania przez projektodawcę nowelizacji ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2023 r. poz. 659, z 2024 r. poz. 1222), należy jednak wziąć przy tym pod uwagę, że zgodnie z art. 4 tej ustawy dla</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

			ukarania podmiotu zbiorowego i tak konieczne jest uzyskania prejudykatu w postaci wyroku skazującego osobę fizyczną.	
304.	Art. 79	MS	W odniesieniu do art. 79 rozważyć należy ograniczenie wprowadzania sankcji karnej za utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzania czynności wykonywanych w postępowaniu określonym w rodz. 4 ustawy do czynności określonych w art. 52 ust. 1, co doprecyzowywałoby o jakie czynności chodziło projektodawcy, a także ujednoliciło zakres odpowiedzialności karnej za utrudnianie lub udaremnianie czynności wykonywanych w ramach kontroli przestrzegania przepisów o sztucznej inteligencji, o której mowa w rozdziale 3 projektu.	Uwaga uwzględniona
305.	Art. 79 i art. 78	MS	Zgodnie z art. 2 ust. 1 projektu ustawę stosuje się do podmiotów i osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689, tj. m.in. dostawców wprowadzających do obrotu lub oddających do użytku systemy AI, niezależnie od tego, czy dostawcy ci mają siedzibę lub znajdują się w Unii czy w państwie trzecim, podmiotów stosujących systemy AI, które to podmioty mają siedzibę lub znajdują się w Unii, importerów i dystrybutorów systemów AI i producentów produktu, którzy pod własną nazwą lub znakiem towarowym oraz wraz ze swoim produktem wprowadzają do obrotu lub oddają do użytku system AI. Innymi słowy, co do zasady, ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do podmiotów sektora prywatnego – przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, w tym spółek (także zagranicznych) i szeroko rozumianych korporacji oraz podmiotów publicznych. Przy takim założeniu, mając na uwadze wewnętrzną spójność systemu prawa karnego oraz katalog osób objętych projektowanymi przepisami karnymi, niezasadnym wydaje się ograniczenie kary grzywny w projektowanych przepisach karnych do 500 000 zł (projektowane art. 78 i 79). Taka granica kary grzywny oznacza obniżenie maksymalnego wymiaru grzywny o blisko połowę w stosunku do ustawowej wysokości przewidzianej przez ogólne normy prawa karnego (art. 33 § 1 i 3 Kodeksu karnego). W obowiązującej ustawie o ochronie danych osobowych tożsame zachowania (art. 108 i 109) zagrożone są przy tym karą grzywny w pełnej kodeksowej wysokości, tj. do 1 080 000 zł. Nie wydaje się zaś, by waga i karygodność projektowanych przestępstw była niższa niż tych z ustawy o ochronie danych osobowych. Takie rozwiązanie niepotrzebnie limituje sędziowskie	Uwaga uwzględniona

			uznanie w granicach sądowego wymiaru kary z art. 53 k.k., zgodnie z który sąd zawsze baczny, by dolegliwość kary nie przekraczała stopnia winy. Jednocześnie wskazuje się, że projektodawca nie odniósł się do rodzajów kar i ich wymiarów w uzasadnieniu projektu, co uniemożliwia prawidłową weryfikację ich zasadności. Na marginesie należy zaznaczyć, że w k.k. liczbę lat kary pozbawienia wolności zapisuje się cyfrowo: do lat 2	
Rozdział 8 Zmiany w przepisach obowiązujących (art. 80 - art. 82)				
306.	Uwaga ogólna	MSWiA	W związku z wejściem w życie rozporządzenia 2024/1689 oraz projektowanej ustawy konieczna może się okazać nowelizacja przepisów ustaw pragmatycznych regulujących funkcjonowanie służb porządku publicznego, umożliwiających tym służbom wykorzystywanie systemów sztucznej inteligencji w celu realizacji ich zadań ustawowych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów rozporządzenia 2024/1689.	Uwaga wyjaśniona Uwaga zostanie uwzględniona na etapie prac nad projektem przepisów dot. systemów wysokiego ryzyka (2025-2026).
307.	Art. 80	MRiT	Właściwy publikator: (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 i 863).	Uwaga uwzględniona
308.	Art. 80	RCL	Zwraca się uwagę, że zmiany przewidziane w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego odnoszą się jedynie do rozpatrywania środków odwoławczych od decyzji Komisji, pomijając kwestię postanowień Komisji. Jak wskazano w powyższych uwagach (nr 23 i 24, odnoszących się do art. 43 ust. 13 i 20 projektu oraz uwagi nr 30 odnoszącej się do art. 73 ust. 8 projektu) brak jest rozstrzygnięcia dotyczącego organu właściwego do rozpatrywania zażaleń na postanowienia Komisji. Proponuje się także rozważenie możliwości uzupełnienia projektowanych przepisów o instytucje odnoszące się do tajemnicy prawnie chronionej, analogicznie do rozwiązań art. 47933 zmienianej ustawy. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że w projektowanym brzmieniu art. 47988e brakuje dookreślenia jaką rolę pełnią w postępowaniu podmioty wymienione w tym przepisie – uczestnika? Przepis ten wymaga ponownej analizy i odpowiedniej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona
309.	Art. 80	MS	Minister Sprawiedliwości wskazuje na wadliwą regulację zawartą w art. 17 pkt 46 Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu proponowanym w art. 80 projektu Projekt przewiduje dodanie w art. 17 KPC, określającym właściwość rzeczową sądu okręgowego, punktu 46 w brzmieniu:	Uwaga nieuwzględniona

			<p>„46) o roszczenia wynikające z naruszenia przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Dz. Urz. UE. L. z 12.07.2024), zwanego dalej: „rozporządzeniem 2024/1689”.”</p> <p>W ocenie MS przepis ten jest niejasny i zbędny. Nie wiadomo, o jakie roszczenia wynikające z naruszenia przepisów bardzo obszernego (ponad stustronicowego) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 chodzi, i z jakiej przyczyny projektodawca dostrzegł potrzebę wyodrębnienia tego rodzaju roszczeń, których zakres jest nieokreślony, jako wyjątku od zasady wynikającej z normowania z art. 16 § 1 KPC (sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych).</p> <p>Żaden przepis rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 nie stanowi o roszczeniach wynikających z naruszenia obowiązków w nim zawartych.</p> <p>Nie można nie zauważyć, że zakres spraw o naruszenia dotyczące wykorzystywania systemów AI w sposób niezgodny z rozporządzeniem 2024 (art. 5 rozporządzenia), czy obowiązków nałożonych na dostawców systemów AI wysokiego ryzyka, importerów, dystrybutorów, podmiotów stosujących systemy AI wysokiego ryzyka (art. 5, art. 16, art. 23, 26, 50, 53-56 rozporządzenia), będzie krzyżował się z zakresem spraw ujętych w katalogu spraw poddanych pod kognicję sądu okręgowego na podstawie obowiązujących aktualnie przepisów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 17 pkt 1 KPC (sprawy o prawa niemajątkowe i łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe z kilkoma wymienionymi w tym przepisie wyjątkami), - art. 17 pkt 4 KPC (sprawy o prawa majątkowe, których wartość przedmiotu sporu przewyższa sto tysięcy złotych z pewnymi wyjątkami), - art. 17 pkt 4 5 KPC (sprawy o roszczenia wynikające z naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych), 	
--	--	--	--	--

			<p>- art. 47989 KPC (sprawy o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji, sprawy o ochronę praw autorskich i pokrewnych, o ochronę praw własności przemysłowej, ochronę innych praw na dobrach niematerialnych, ochronę dóbr osobistych w związku z działalnością naukową, wynalazczą lub w zakresie, w jakim ochrona ta dotyczy wykorzystania dobra osobistego w celu indywidualizacji, reklamy lub promocji przedsiębiorcy, towarów lub usług).</p> <p>W związku z tym, nie ma potrzeby wprowadzania do art. 17 KPC wyjątku, który odnosi się do nieokreślonej kategorii spraw i krzyżuje się zakresowo z katalogiem spraw przekazanych do właściwości sądu okręgowego na podstawie już obowiązujących przepisów. Warto mieć na uwadze, że w preambule rozporządzenia 2024/1689 w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji podkreślono, że rozporządzenie ma charakter uzupełniający i powinno pozostawać bez uszczerbku dla obowiązującego prawa, w szczególności w zakresie ochrony praw podstawowych, praw konsumentów, ochrony danych, bezpieczeństwa produktów.</p> <p>W związku z tym, wszystkie prawa i środki ochrony prawnej przysługujące konsumentom i innym osobom, na które systemy AI mogą mieć negatywny wpływ, w tym w odniesieniu do odszkodowania za ewentualne szkody - zgodnie z dyrektywą Rady 85/374/EWG, a także do odpowiedzialności dostawców usług pośrednich określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2022/2065, pozostają nienaruszone i mają pełne zastosowanie (pkt 9, 10, 11, 45 Preambuły Rozporządzenia 2024/1689).</p> <p>Ponadto należy podkreślić, iż przyjęta w art. 17 KPC technika legislacyjna (przepis ten reguluje właściwość rzeczową sądu okręgowego na zasadzie pozytywnego enumeratywnego wymienienia wyjątków od unormowania z art. 16 § 1 KPC), wymaga od ustawodawcy zachowania w procesie legislacyjnym szczególnych wymogów co do precyzji unormowania, które wprowadza wyjątki przełamujące domniemanie właściwości rzeczowej sądu rejonowego. Wynika to z uniwersalnej zasady, która dotyczy redagowania przepisów prawnych, wyrażonej w § 6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283),</p>	
--	--	--	--	--

			<p>zgodnie z którą przepisy należy redagować dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm.</p> <p>Punkt 46 , którego dodanie proponuje projektodawca w art. 17 KPC (art. 80 projektu), nie spełnia tych wymogów.</p> <p>Dodatkowo warto zaakcentować, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest wyspecjalizowaną jednostką organizacyjną - wydziałem Sądu Okręgowego w Warszawie, utworzoną dla rozpoznawania spraw z zakresu ochrony konkurencji, regulacji energetyki, telekomunikacji i transportu kolejowego. Do jego właściwości należą też sprawy praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz sprawy z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego. Jest on zatem jedynym sądem w Polsce wyłącznie właściwym do rozpoznawania tego typu spraw. Natomiast art. 17 k.p.c. stanowi o właściwości wszystkich sądów okręgowych w Polsce. Z uwagi na lakoniczne uzasadnienie, nieznane są motywy, które skłoniły projektodawcę do przydzielenia spraw o roszczenia wynikające z naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 sądom okręgowym, niemniej jeżeli projektodawca chce, żeby sprawy te rozpoznawała SOKiK, to nie wydaje się to wskazane z uwagi na obecną specjalizację tego sądu oraz jego i tak już duże obciążenie.</p>	
310.	Art. 80	MRPiPS	<p>Ponadto, należy zwrócić uwagę, że na etapie postępowania sądowego (art. 80 projektu) w postępowaniu w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 pojawia się instytucja zainteresowanego, którym zgodnie z projektowanym art. 47988e ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (art. 80 projektu) „jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia procesu. Jeżeli zainteresowany nie został wezwany do udziału w sprawie, sąd ochrony konkurencji i konsumentów wezwie go na wniosek strony albo z urzędu.”.</p> <p>Zauważyć należy, że projekt ustawy nie przewiduje analogicznej instytucji na wcześniejszych etapach postępowania przed Komisją, ani też możliwości wezwania go do udziału w postępowaniu, o czym mowa w powołanym przepisie. Należałoby w tym zakresie ujednolicić proponowane rozwiązania tak, aby zachowały spójność. Niezrozumiałe jest również proponowane brzmienie projektowanego art. 47988e § 1 (art. 80 projektu), a mianowicie „W sprawach z naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 są także Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji i zainteresowany.”</p>	Uwaga nieuwzględniona

			– nie jest jasne, czy chodzi o to, że stroną postępowania przed sądem lub uczestnikiem tego postępowania jest Komisja i zainteresowany. Należałoby odpowiednio zrehabilitować brzmienie tego przepisu tak, aby jego brzmienie jednoznacznie wskazywało na zakres jego regulacji.	
311.	Art. 80 pkt 2	MI	wątpliwość legislacyjna dot. art. 80 pkt 2 projektu ustawy w zakresie dodania w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego art. 47988e § 1. Brzmienie przepisu jest nieprecyzyjne, wydaje się, że po wyrazach „W sprawach z naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689” brakuje być może wyrazu „stronami/uczestnikami”. Zasadna wydaje się ponowna analiza przepisu i ewentualna korekta brzmienia.	Uwaga nieuwzględniona
312.	Art. 80 pkt 2	MS	Odnosząc się do art. 80 pkt 2 projektu, uprzejmie wskazuję, że polecenie nowelizacyjne wymaga doprecyzowania, iż zmiana dokonywana jest w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII. Również same przepisy projektowanego działu wymagają uzupełnienia. Proponuje się zatem rozszerzenie dyspozycji projektowanego art. 47988a o zażalenia na postanowienia wydawane przez Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji na podstawie projektowane ustawy (analogicznie jak w art. 47946 i art. 47957 k.p.c.). Brzmienie projektowanego art. 47988c należy natomiast przeformułować w celu jego uspoźnienia z treścią pozostałych przepisów k.p.c., np. art. 47948, art. 47959 k.p.c. Projektowany dział IVFA wymaga uzupełnienia o kwestię pełnomocnika (przykładowo art. 47962 k.p.c.), a przede wszystkim o przepis dotyczący rozstrzygnięcia SOKiK (przykładowo art. 47964 k.p.c.). Obecnie nie wiadomo bowiem, jaką decyzję miałby podjąć sąd. Projektodawca musi zdecydować także, czy dopuszczalne będzie zawarcie ugody, czy i jakie przepisy będą miały odpowiednie zastosowanie, w szczególności, czy do zażaleń znajdzie odpowiednie zastosowanie np. przepis art. 47932 k.p.c. (przykładowo art. 47955 k.p.c.), czy projektodawca w nowym dziale wprost ureguluje termin do wniesienia zażalenia (oczywiście jeżeli przychyli się do propozycji rozszerzenia dyspozycji projektowanego art. 47988a o zażalenia na postanowienia wydawane przez Komisję Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji na podstawie projektowane ustawy), czy będzie przysługiwała skarga kasacyjna	Uwaga nieuwzględniona Uwaga nieuwzględniona ze względu na zmianę charakteru przepisu.

			od orzeczenia sądu drugiej instancji, a jeżeli tak, to czy niezależnie od wartości przedmiotu sporu (tak np. w art. 47967 k.p.c.).	
313.	Art. 80 pkt 2	MS	<p>w projekcie przepisu art. 47988b jest w § 2, brakuje zaś oznaczenia § 1</p> <p>w projektowanym art. 47988e k.p.c. brakuje wyrazu „stronami”</p> <p>w art. 47988b wkradł się błąd językowy – wpisano: „Odwołanie od decyzji Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji wnosi się za jego pośrednictwem (...)”, zamiast za jej pośrednictwem, czy też w art. 84 ust. 5 projektu, który prawdopodobnie przez błędną numerację pojawia się dwukrotnie, w odmiennych brzmieniach, a ponadto w treści dubla zamiast „od” błędnie wpisano „id”;</p>	Uwaga uwzględniona
Rozdział 9 Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe				
314.	Art. 83	RCL	Przepis proponuje się uzupełnić o regulacje dotyczące obowiązku oraz terminu zwołania pierwszego posiedzenia Komisji.	Uwaga uwzględniona
315.	Art. 83 ust. 2	KPRM	W art. 83 ust. 2 projektu ustawy proponuję wydłużyć termin na ogłoszenie konkursu na Przewodniczącego Komisji z 7 do 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.	Uwaga częściowo uwzględniona Termin wydłużono do 14 dni
316.	Art. 84 ust. 2	MF	Zgodnie z art. 84 ust. 2 minister właściwy do spraw informatyzacji powoła, w drodze zarządzenia, z dniem wejścia w życie ustawy, Pełnomocnika do spraw organizacji Biura Komisji. Jednak w kalkulacji wydatków dla 2025 r. nie uwzględniono wynagrodzenia dla tej osoby. Wymaga to wyjaśnienia;	Uwaga wyjaśniona Wynagrodzenie pełnomocnika wchodzi w miejsce wynagrodzenia Dyrektora Biura do czasu jego powołania
317.	Art. 84 ust. 4	KPRM	Zgodnie z art. 84 ust. 4 do dnia powołania Dyrektora Biura Komisji Pełnomocnik wykonuje zadania, przy pomocy wyodrębnionej komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji. Powstaje zatem wątpliwość, na jakiej zasadzie pracownicy Ministerstwa Cyfryzacji przejdą do tej komórki organizacyjnej i z której części budżetowej budżetu państwa będą finansowane wynagrodzenia i pochodne pracowników tej komórki, czy z części budżetu państwa 27 czy 16.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak jej przedmiotowości po dokonaniu modyfikacji przepisów w aktualnej wersji projektu ustawy.
318.	Art. 84 ust. 5	MS	w art. 84 ust. 5 projektu, zgodnie z którym: „5. Z chwilą powołania Dyrektora Biura Komisji nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, Pełnomocnik kończy swoją działalność.”, zakończenie działalności przez pełnomocnika zostało wyznaczone w sposób mogący stwarzać trudności interpretacyjne, bowiem ma to nastąpić zarówno „z chwilą” powołania Dyrektora Biura Komisji i w odniesieniu do określonego terminu;	Uwaga nieuwzględniona

319.	Art. 84 ust. 6	KPRM	Zgodnie z art. 84 ust. 6 Pełnomocnik w okresie sprawowania funkcji wykonuje zadania Dyrektora Biura Komisji na zasadach określonych w ustawie. Należy zauważyć, że w ustawie nie zostały natomiast określone wprost zadania Dyrektora	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Zadania dyrektora Biura znajdują się w rozdziale 2</p>
320.	Art. 86	KPRM	Zgodnie z art. 86 projektu ustawy Pełnomocnik w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszego artykułu sporządza i przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Rady Ministrów projekt planu finansowego Biura Komisji na okres od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2025 r. Środki w pierwszym roku będą uruchamiane z rezerwy celowej. Należy zauważyć, że w nie można zatwierdzić planu finansowego do czasu uruchomienia środków finansowych. Brak jest regulacji wskazującej, kto będzie występował o ich uruchomienie. Jeżeli będzie to Minister Cyfryzacji z uwagi na osobę Pełnomocnika i właściwość komórki organizacyjnej urzędu, to wątpliwości budzi zatem dlaczego Prezes Rady Ministrów ma zatwierdzać plan finansowy. Jednocześnie jeżeli środki finansowe będzie uruchamiała Kancelaria Prezesa Rady Ministrów to plan finansowy będzie sukcesywnie zwiększał się o uruchomione rezerwy. Proponuję, aby w tym okresie Prezes Rady Ministrów mógł zatwierdzać ewentualnie wnioski o uruchomienie rezerwy celowej złożone przez Pełnomocnika.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak jej przedmiotowości po dokonaniu modyfikacji przepisów w aktualnej wersji projektu ustawy.</p>
321.	Art. 87	MF	W art. 87 wskazano maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem wejścia w życie ustawy, przy czym – pomimo stwierdzenia, że na obecnym etapie nie jest możliwa analiza pracochłonności zadań Biura Komisji – założono konieczność docelowego utworzenia 100 nowych etatów. Wymaga to jednak szczegółowego uzasadnienia, ponieważ środki na ich sfinansowanie będą pochodzić z budżetu państwa. Nie wskazano bowiem przesłanek przyjęcia założenia, zgodnie z którym w 2025 r. zatrudnienie wyniesie do 20 etatów, w 2026 r. – do 50 etatów, a w 2027 r. i w latach następnych – do 100 etatów. Proponuję zatem rozważenie dokonania ponownej analizy w tym zakresie, przy uwzględnieniu możliwości wykonywania przez powoływane instytucje zadań w ramach istniejących zasobów kadrowych, bez konieczności ich zwiększania. Jednocześnie w 2026 r. do kalkulacji przyjęto wydatki na wynagrodzenia i dodatkową nagrodę roczną dla 50 etatów. Wymaga wyjaśnienia, czy nagroda roczna dotyczy pracowników, którzy będą zatrudnieni w 2025 r., ponieważ zgodnie z założeniami w roku 2025 maksymalna liczba etatów ma wynosić	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Na tym etapie prac nie istnieje możliwość złożenia bardziej precyzyjnych kalkulacji i wyjaśnień.</p>

			20, czy też dotyczy pracowników zatrudnionych w 2026 r. (dla którego maksymalna liczbę etatów ustalono na poziomie 50). Podobnie wymaga to wyjaśnienia odnośnie do roku 2027.	
322.	Art. 87	MS	Wątpliwości budzi również treść projektowanego art. 87, który wprowadza limity finansowania Biura. Zauważyć należy jednak, że stoi on w sprzeczności z treścią projektowanego art. 34, który w ust. 1 stanowi, iż Biuro Komisji prowadzi samodzielną gospodarkę finansową. Ustęp 2 projektowanego art. 34 wskazuje na źródła dochodów Biura, m.in. dotację z budżetu państwa. Należy zatem uznać, że projektowany art. 87 określa wysokość dotacji, a nie wynika to ani z treści przepisu, ani też z uzasadnienia projektu.	Uwaga nieuwzględniona Wskazywany przepis stanowi tzw. regułę wydatkową, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.
323.	Art. 87 ust 5	KPRM	Zgodnie z art. 87 ust. 5 projektu ustawy minister właściwy do spraw informatyzacji otrzymuje do wiadomości informację z wyników monitorowania wykorzystania limitu wydatków, zagrożenia przekroczenia. Wątpliwości budzi, jaki jest cel przekazywania tych informacji oraz w jakiej częstotliwości i dlaczego Prezes Rady Ministrów ma przysyłać te dane ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji, jeżeli środki na finansowanie Biura zgodnie z Oceną Skutków Regulacji będą w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Uwaga nieuwzględniona Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak jej przedmiotowości po dokonaniu modyfikacji przepisów w aktualnej wersji projektu ustawy.
324.	Art. 88	RCL	Przepis proponuje się przeredagować, tak aby uwzględnić w nim terminy wejścia w życie poszczególnych regulacji rozporządzenia 2024/1689. Obecne brzmienie tego przepisu skutkować będzie wprowadzeniem do systemu prawa regulacji, które będą odsyłały do przepisów lub instytucji tego rozporządzenia, które nie będą jeszcze obowiązywać. Należy w tym miejscu zauważyć, że zgodnie z art. 113 rozporządzenia 2024/1689 rozporządzenie to weszło w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, lecz stosuje się je od dnia 2 sierpnia 2026 r. Przepis ten przewiduje także wyjątki: przepisy rozdziałów I i II stosuje się od dnia 2 lutego 2025 r., przepisy rozdziału III sekcja 4, rozdziału V, rozdziału VII i rozdziału XII oraz art. 78 stosuje się od dnia 2 sierpnia 2025 r., z wyjątkiem art. 101, natomiast przepis art. 6 ust. 1 i odpowiadające mu obowiązki ustanowione w niniejszym rozporządzeniu stosuje się od dnia 2 sierpnia 2027 r. W związku z tym należy zapewnić spójność projektowanej ustawy w brzmieniu art. 113 rozporządzenia 2024/1689.	Uwaga wyjaśniona Uwaga zostanie uwzględniona na późniejszym etapie prac legislacyjnych. Przepis zostanie dostosowany do ostatecznej wersji projektu.
Uzasadnienie				

325.	Uzasadnienie	MS	W zakresie uzasadnienia, MS uprzejmie podnosi, że na str. 15 uzasadnienia wskazano, że: „Jednak podmiot będący stroną postępowania przed Komisją, będzie miał możliwość zwrócenia się na drogę sądową, poprzez złożenie skargi do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.”. Z treści projektu wynika natomiast, że chodzi o możliwość złożenia odwołania od decyzji Komisji (art. 57) oraz zażalenia na postanowienie Komisji (art. 43 ust. 13). Kwestia ta wymaga korekty bądź wyjaśnienia przez projektodawcę. Natomiast uzasadnienie do zmian w k.p.c. znajduje się na końcu strony 17 uzasadnienia do projektu i wobec niej zgłaszana zostaje uwaga, jaką jest lakoniczność powołania potrzeby zmian w k.p.c. Projektodawca wskazał bowiem jedynie, że „Projekt zakłada potrzebę nowelizacji k.p.c. (...). Zmiany mają na celu dostosowanie aktualnego systemu prawnego do regulacji wprowadzanych tą ustawą.”. Brak jest przede wszystkim szczegółowego wytłumaczenia propozycji zmian art. 17 k.p.c. oraz dodania w tytule VII po dziale IVF nowego działu IVFA w brzmieniu: „Dział IVFA. Postępowanie w sprawach naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689.”. Powyższe w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości winno zostać zmienione poprzez uzupełnienie tej części uzasadnienia.	Uwaga uwzględniona Zaktualizowano uzasadnienie.
326.	Uzasadnienie	MS	na str. 6 uzasadnienia do projektu w zdaniu drugim po wyrazach „[...] o których mowa w art. 70 ust. 3 [...]” wydaje się, że brakuje wskazania akt prawny tj.: „rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji”;	Uwaga uwzględniona
OSR				
327.	OSR	MS	Minister Sprawiedliwości wskazuje, że projektodawca nie zawarł w ramach OSR do projektu ustawy jakichkolwiek danych umożliwiających oszacowanie ilości nowych spraw, które trafią do sądów. Należy w tym miejscu podkreślić, że Sąd Okręgowy w Warszawie – sąd ochrony konkurencji i konsumentów, który rozstrzyga w sprawach mających znaczenie dla całej gospodarki, co wymaga specjalizacji sędziów i sprawności w procedowaniu, jest już w chwili obecnej znacząco obciążony. Nawet jeśli w wymiarze jednostkowym liczba spraw poddawanych pod kognicję tego sądu na mocy kolejnych projektowanych ustaw nie jest duża, to w wymiarze sumarycznym konieczność ich rozpoznania będzie	Uwaga nieuwzględniona Oszacowanie takie nie jest możliwe na obecnym etapie prac nad projektem.

			<p>istotnym obciążeniem. Stałe dociążanie tego sądu kolejnymi zadaniami przy uwzględnieniu jego specyfiki i stopnia skomplikowania spraw, wyklucza uznanie, iż sąd ten podoła – w ramach posiadanych zasobów kadrowych – sprawnemu rozstrzyganiu spraw wynikających z wprowadzenia rozwiązań przewidzianych w kolejnych projektach. Projektodawcy powinni więc oszacować jaka jest przewidywana roczna skala spraw, które mogą trafić do wskazanej jednostki. Podanie takich szacunków pozwoli na określenie potrzeb etatowych Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Aby zapobiec sytuacji, w której projektodawca uznałby, że nie zgłoszono postulatów kadrowych MS wskazuje na konieczność pozyskania, co najmniej: 3 etatów sędziowskich, 5 asystenckich i 6 urzędniczych.</p> <p>Trafiłyby one – w proporcji:</p> <p>a. do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów – 2 etaty sędziowskie, 4 etaty asystenckie oraz 4 etaty urzędnicze (ze względu na wskazaną wyżej specyfikę SOKiK zgłaszane wsparcie asystenckie jest inne niż w standardowych postulatach kadrowych);</p> <p>b. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 1 etat sędziowski, 1 etat asystencki oraz 2 etaty urzędnicze.</p> <p>Podkreślić w tym miejscu należy, że powyższe etaty są niezbędne dla zachowania sprawności postępowania na wskazanych szczeblach sądownictwa powszechnego, albowiem specyfika spraw objętych treścią omawianej regulacji, powoduje wymóg ich szybkiego rozpoznania. Jednocześnie Minister Sprawiedliwości uprzejmie wskazuje, że w przypadku podania dodatkowych danych przez projektodawców powyższe stanowisko może zostać uaktualniane.</p>	
328.	OSR	MS	<p>Równocześnie mając na uwadze aktualną sytuację dotyczącą obsadzania etatów sędziowskich, jak i prawdopodobny czas wejścia w życie projektowanej regulacji zasadnym jest wpisanie potrzeb etatowych w związku z omawianym projektem do budżetu na 2026 r.</p> <p>Minister Sprawiedliwości przedstawia poniżej szacunkowe skutki finansowe związane z przedmiotowymi etatami dla części 15 budżetu państwa Sądy powszechne. Szacunkowe skutki finansowe</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zdaniem projektodawcy zaproponowane w OSR środki budżetowe związane z wejściem w życie ustawy są wystarczające.</p>

dla części 15 budżetu państwa Sądy powszechne utworzenia w roku 2026 w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie dodatkowego 1 etatu sędziowskiego, 1 asystenckiego i 2 urzędniczych oraz w Sądzie Okręgowym w Warszawie dodatkowych 2 etatów sędziowskich, 4 asystenckich oraz 4 urzędniczych wyniosą w zakresie wynagrodzeń oraz kosztów utworzenia stanowisk pracy związanych z ww. dodatkowymi etatami 2 563 842 zł w skali roku. Na powyższą kwotę składają się następujące wydatki związane z utworzeniem dodatkowych etatów:

W zł:

<i>Etaty</i>	<i>liczba</i>	<i>wynagrodzenie zasadnicze – miesięczne</i>	<i>rocznie wynagrodzenia zasadnicze</i>	<i>pochodne (19,64%)</i>	<i>ogółem wynagrodzeń z pochodnym</i>
<i>SA sędzia</i>	1	32 068	384 816	0*	384 816
<i>SO sędzia</i>	2	28 295	679 080	0*	679 080
<i>asystent</i>	5	8 700	522 000	102 521	624 521
<i>urzędnik</i>	6	8 700	626 400	123 025	749 425
			2 212 296	225 546	2 437 842
<i>stanowiska pracy</i>	14	9 000	126 000		
				Razem (wynagrodzenia + stanowiska pracy)	2 563 842

* wynagrodzeń sędziowskich - na podstawie art. 91 § 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 334 ze zm.) - nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne

Wyliczenia wysokości wynagrodzeń zasadniczych sędziów sądów apelacyjnych i okręgowych, asystentów sędziów oraz urzędników sądowych w 2026 roku zostały sporządzone w oparciu o przekazany przez Radę Ministrów do Sejmu RP projekt ustawy budżetowej na 2025 obejmujący waloryzację wynagrodzeń sędziowskich w wysokości 14,74% oraz ustalający średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie 5% oraz w oparciu o Wytyczne Ministra Finansów

			<p>dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2024 r.</p> <p>Skutki finansowe utworzenia powyższych etatów dla części 15 budżetu państwa Sądy powszechne przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ wynagrodzenie związane z funkcjonowaniem 1 etatu sędziowskiego w sądzie apelacyjnym w kwocie 384.816 zł, ☐ wynagrodzenia związane z funkcjonowaniem 2 etatów sędziowskich w sądzie okręgowym w kwocie 679.080 zł, ☐ wynagrodzenia /wraz z pochodnymi/ związane z funkcjonowaniem 5 etatów asystenckich w kwocie 624.521 zł, ☐ wynagrodzenia /wraz z pochodnymi/ związane z funkcjonowaniem 6 etatów urzędniczych w kwocie 749.425 zł, ☐ koszty utworzenia 14 dodatkowych stanowisk pracy w kwocie 126.000 zł /126 stanowisk * 9.000 zł/. <p>MS uprzejmie informuje, że powyższe wydatki zostaną uwzględnione podczas prac nad projektem budżetu państwa w części 15 Sądy powszechne na rok 2026.</p>	
329.	OSR	MS	<p>Dodatkowo, należy wskazać że projektowane regulacje wprowadzają zgodnie z art. 57 ust. 1 projektu nowe obowiązki dla Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Zmiany te, jak wskazano w formularzu OSR, będą wymagały zorganizowania szkoleń merytorycznych dla kadry wskazanego sądu i prokuratorów. Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury odpowiada za szkolenie i doskonalenie zawodowe sędziów i prokuratorów w związku z czym po jej stronie może powstać obowiązek zorganizowania szkolenia obejmującego tematykę sztucznej inteligencji.</p> <p>Biorąc jednak pod uwagę zakres oddziaływania – jeden wydział Sądu Okręgowego w Warszawie – można uznać, że skala szkoleń to jedno szkolenie rocznie. Środki finansowe na ten cel pokryje dotacja budżetowa. Określając, w jakim terminie zostałyby podjęte działania przez Krajową Szkołę należy wskazać, że harmonogram działalności szkoleniowej na 2025 r. nie uwzględnia szkolenia z zakresu systemów sztucznej inteligencji. Jeżeli jednak regulacja wejdzie w życie, a sąd ochrony konkurencji i konsumentów zwróci się o zorganizowanie szkolenia, będzie ono mogło zostać przeprowadzone w 2025 r. w trybie art. 15a ust. 2 i nast. ustawy z</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Ministerstwo Cyfryzacji prowadzi działania (publikacje, kampanie informacyjne, cykle szkoleń itp.) zmierzające do podnoszenia świadomości w zakresie sztucznej Inteligencji skierowane do zróżnicowanego grona odbiorców. Materiały te mogą być wykorzystywane do również w przypadku sędziów. W pozostałym zakresie uwaga pozostaje po zakresie przedmiotowym ustawy.</p>

			dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217, ze zm.). Poza tym tematyka związana ze sztuczną inteligencją docelowo powinna zostać objęta programem aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej, przy możliwie szerokim omówieniu zagadnień z nią związanych.	
330.	OSR	MS	Na marginesie MS wskazuje, że nie jest zrozumiałe, dlaczego w dokumencie OSR wskazano sądy wojskowe jako podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa (nie wynika to w żaden sposób ani z projektu ustawy, ani z jej uzasadnienia). Minister Sprawiedliwości pragnie również zasygnalizować na wątpliwość czy deklarowanemu zwiększeniu zapotrzebowania na biegłych sądowych z zakresu systemów sztucznej inteligencji, przy uwzględnieniu, jak się wydaje, bardzo wysokich kosztów pracy specjalistów z zakresu informatyki, zaś sztucznej inteligencji w szczególności, odpowiadają obecne regulacje procesowe dotyczące zasad wynagradzania biegłych (innymi słowy, czy obecne rozwiązania dotyczące biegłych stwarzają prawdopodobieństwo zainteresowania specjalistów od sztucznej inteligencji pełnieniem funkcji biegłych sądowych).	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwzględnienie sądów wojskowych wynika z szerokich możliwości stosowania i oddziaływania systemów sztucznej inteligencji, która może wymagać również zaangażowania tych sądów.</p> <p>Kwestia biegłych sądowych nie jest możliwa do rozstrzygnięcia na tym etapie ze względu na brak danych w tym zakresie.</p>
331.	OSR	MS	w OSR projektu należy poprawić numerację – jest ona niezgodna z obowiązującym wzorem.	Uwaga uwzględniona
332.	Pkt 1 i 2	Koordynator OSR	W zakresie proponowanych rozwiązań (pkt 1 i 2 OSR) zasadne jest szersze omówienie wybranych rozwiązań alternatywnych wobec utworzenia nowego organu nadzorującego i biura obsługującego, a także powierzenia części nadzoru dodatkowemu organowi, tj. Prezesowi UODO. Warto wyjaśnić, dlaczego Wnioskodawca zdecydował się na model kolegiального organu nadzoru, a nie na organ 1- osobowy (skoro np. skargi na naruszenie art. 5 rozporządzenia 2024/1689 ma rozpoznawać Przewodniczący Komisji Nadzoru nad Sztuczną Inteligencją, a nie cała Komisja). Jest to istotne zagadnienie szczególnie w zakresie kosztów nadzoru i efektywności wydatkowania środków publicznych.	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Uaktualniano treść OSR.</p>
333.	Pkt 2	Koordynator OSR	1.Należy wyjaśnić w pkt 2 OSR, w jaki sposób projekt ustawy odpowiada na potrzebę sygnalizowaną w pkt 1 OSR – zapewnienie, że organ notyfikujący jest odpowiedzialny za opracowanie procedur koniecznych do oceny, wyznaczania i notyfikowania jednostek oceniających zgodność systemów sztucznej inteligencji. Warto	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ad. 1) Do kwestii związanych z notyfikacją zastosowanie znajdują art. 29 oraz 30 rozporządzenia 2024/1689 oraz przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 2016</p>

			<p>opisać, w jakim trybie następuje opracowanie tych procedur, w jaki sposób są one przyjmowane, jakie jest ich znaczenie prawne.</p> <p>2. Wymaga wyjaśnienia, dlaczego projekt nie zawiera nowelizacji ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, mimo zaproponowania nowej kategorii spraw, w których właściwy będzie sąd ochrony konkurencji i konsumentów (pkt 2 OSR).</p>	<p>r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Będą brane pod uwagę także wszystkie rekomendacje UE.</p> <p>Ad. 2) Wg projektodawcy ustawa nie wymaga zmiany.</p>
334.	Pkt 4	MRIT	<p>MRIT zwraca ponadto uwagę na błąd w OSR (pkt 4 Podmioty, na które oddziałuje projekt, str. 7), gdzie podano, że ogólna liczba przedsiębiorstw wynosi 5,2 mln. Podana liczba odnosi się do wszystkich podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON, a więc nie tylko przedsiębiorców. Rejestr REGON uwzględnia podmioty z blisko 100 różnych form prawnych (https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/97,pojecie.html), a tylko część z nich odnosi się do działalności gospodarczej/.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Brak wskazywanych danych</p>
335.	Pkt 4	KPRM	<p>W rubryce Podmioty, na które oddziałuje projekt, należy wskazać Kancelarię Prezesa Rady Ministrów jako dysponenta części budżetowej w zakresie nadzoru nad działalnością Biura (merytorycznie i finansowo, w tym: zapewnienie środków na finansowanie, proces opracowywania budżetu, zmiany w planie finansowym, rozliczanie dotacji, realizacji planu itp.).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak jej przedmiotowości po dokonaniu modyfikacji przepisów w aktualnej wersji projektu ustawy.</p>
336.	Pkt 4	MSWiA	<p>W pkt 4 nie wskazano Policji jako podmiotu na który oddziałuje projekt, a w pkt 6 nie oszacowano kosztów związanych z udzielaniem przez Policję pomocy przy przeprowadzaniu kontroli, o której mowa w art. 44 projektu ustawy.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Brak możliwości oszacowania liczby spraw. Te informacje zostaną uwzględnione na etapie kolejnego procesu legislacyjnego.</p>
337.	Pkt 4	MS	<p>Ponadto w pkt 4 OSR „Podmioty, na które oddziałuje projekt” w kolumnie „Grupa” należy dodać sądy apelacyjne w tym w szczególności Sąd Apelacyjny w Warszawie (jeśli zostanie utrzymana właściwość SOKiK), sądy okręgowe i sądy rejonowe w kolumnie „Wielkość” Stan na 30.06.2024 r.: - 11 sądów apelacyjnych, 47 sądów okręgowych i 319 sądów rejonowych, w kolumnie „Źródło danych” – informacja ogólnodostępna, w kolumnie „Oddziaływanie” – wzrost liczby spraw trafiających do sądów. Podobnie należy uzupełnić pkt 7 i 10 (oznaczone jako 72 i 75).</p> <p>Ponadto projektodawca nie uwzględnił wpływu regulacji na sądy powszechne – pion karny oraz powszechne jednostki organizacyjne</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

			prokuratury. Regulacja będzie miała wpływ na sądy powszechne w zakresie, w jakim będą one rozpoznawały sprawy o nowe czyny karalne, o których mowa w art. 78 i art. 79 projektu ustawy. Z kolei powszechne jednostki organizacyjne prokuratury będą prowadziły lub nadzorowały postępowania karne w zakresie czynów karalnych określonych w ww. przepisach. Należy zatem uzupełnić Ocenę Skutków Regulacji poprzez wskazanie sądów powszechnych wśród podmiotów, na które oddziałuje projekt (pkt 4 OSR).	
338.	Pkt 6	MSWiA	W pkt 6 w wierszu „Źródła finansowania” w akapicie drugim proponuję dodać zdanie: „Regulacja nie będzie rodziła także skutków finansowych w innych częściach budżetowych.”.	Uwaga uwzględniona
339.	Pkt 6	Koordynator OSR	1.rekomendowane jest przedstawienie czasochłonności nowych zadań wykonywanych przez nowych pracowników Biura Komisji oraz wskazanie szacunków dotyczących ich wynagrodzeń; 2.rekomendowane jest przedstawienie w tabeli pochodnych od wynagrodzeń pracowników Biura Komisji.	Uwaga nieuwzględniona Brak możliwości ustalenia danych na tym etapie prac.
340.	Pkt 6	MF	1) Należy także zwrócić uwagę, że w art. 34 ust. 2 pkt 1 wskazano, że przychodami Biura będą dotacje z budżetu państwa. Jednocześnie w pkt 6 OSR zawarto informację, że wydatki związane z uruchomieniem urzędu i pierwszym okresem jego funkcjonowania (II półrocze 2025 r.) sfinansowane zostaną z rezerwy celowej budżetu państwa w części przeznaczonych na powołanie nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku. W latach kolejnych (2026–2035) środki na bieżące funkcjonowanie urzędu zabezpieczone zostaną w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Jeżeli w kolejnych latach środki (31,1 mln zł rocznie) zostaną zabezpieczone w części 16 budżetu państwa, należy wyjaśnić, czy będą one przekazywane jako dotacje, a jeżeli tak – jaki będzie charakter tych dotacji. 2) Wymaga także podkreślenia, że Biuro jako państwowa osoba prawna będzie podlegało stabilizującej regule wydatkowej (SRW), o której mowa w art. 112aa ustawy o finansach publicznych, a jego wydatki będą objęte limitem wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3 tej ustawy. Jako jednostka sektora finansów publicznych Biuro powinno być zatem ujęte w tabeli w pkt 6 OSR. Pozwoli to także oszacować przychody Biura inne niż dotacja z budżetu państwa, wymienione w art. 34 ust. 2;	Uwaga częściowo uwzględniona OSR został uaktualniony w związku ze zmianą organizacji nadzoru nad Biurem Komisji. Przychody Biura inne niż dotacje nie są możliwe do oszacowania na tym etapie prac nad projektem.

			<p>3) W pkt 6 OSR – Wpływ na sektor finansów publicznych określono skutki finansowe na 10 lat od wejścia w życie zmian w łącznej wysokości 308,9 mln zł, począwszy od 2025 r. (w wysokości 8 mln zł). Jak wskazano wyżej, jako źródło finansowania w 2025 r. wskazano rezerwę celową budżetu państwa, w części przeznaczoną na powołanie nowych jednostek organizacyjnych w trakcie roku (Komisja i Biuro). W latach kolejnych tj. w latach 2026–2035, środki na bieżące funkcjonowanie urzędu zabezpieczone zostaną w części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.</p> <p>W projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 zaplanowana jest rezerwa celowa w poz. 19 Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące). W zakresie środków na nowe zadania rezerwa ustalona została w kwocie 1.862 tys. zł, w tym na wynagrodzenia w kwocie 1.556 tys. zł.</p> <p>Należy jednak zaznaczyć, że zgodnie z art. 154 ust. 4 ustawy o finansach publicznych podziału rezerwy celowej na zwiększenie wynagrodzeń wynikających ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych dokonuje Rada Ministrów. W rezerwie tej planuje się wyłącznie środki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.</p> <p>Zatem wykazane w OSR skutki finansowe związane z wejściem w życie projektu ustawy znacznie przewyższają poziom środków planowanych w tej rezerwie. Podkreślić należy, że w projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 nie została zaplanowana inna rezerwa celowa, z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków wejścia w życie przedmiotowego projektu.</p> <p>W związku z powyższym pkt 6 OSR należy uzupełnić o jednoznaczną informację, że wszelkie wydatki określone dla części 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów zostaną sfinansowane w ramach przyznanego limitu wydatków, w tym na wynagrodzenia oraz w ramach posiadanych zasobów kadrowych. Wymaga ponownego podkreślenia, że utworzenie nowego urzędu będzie się wiązało z koniecznością zabezpieczenia dodatkowych 100 etatów (každorazowy wzrost zatrudnienia stanowi, obok innych</p>	
--	--	--	--	--

			<p>wydatków, stały koszt dla budżetu państwa). Dodatkowo należy wskazać, że nie będzie to stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel w roku bieżącym oraz w kolejnych latach budżetowych;</p> <p>4) zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego (JST) są również dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku dochodowym od osób prawnych. Zatem, utworzenie nowych miejsc pracy w związku z powstaniem Komisji i Biura spowoduje wzrost tych dochodów, co powinno mieć odzwierciedlenie w tabeli zawartej w pkt 6 OSR, po stronie dochodów JST.</p>	
341.	Pkt 7	Koordynator OSR	<p>Należy wskazać wpływ na pracowników (wynagrodzenia netto) w pkt 7 OSR.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca zawarł w OSR wszystkie możliwe do ustalenia dane. W pozostałym zakresie dane są trudne do oszacowania</p>
342.	Pkt 7	MRPiPS	<p>Załączony do projektu ustawy OSR na str. 12 w tabeli „Wpływ na sektor finansów publicznych” wymaga uzupełnienia o wynikające z obowiązkowej składki na Fundusz Pracy wyliczenie dochodów Funduszu Pracy (stanowiącego państwowy fundusz celowy — podmiot sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 pkt 7 ustawy o finansach publicznych) w ramach skutków w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł].</p> <p>Jak bowiem wynika z fragmentu dokumentu OSR („Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń”): „Skutki finansowe niniejszej ustawy związane z utworzeniem nowego organu i urzędu go obsługującego zostały wyliczone przy założeniu, że powstanie nowy organ krajowy pełniący funkcję organu nadzoru i jednocześnie punkt kontaktowy oraz że będzie obsługiwany przez urząd zatrudniający docelowo osoby na maksymalnie 100 etatach.”.</p> <p>Jednocześnie w pkt 71. Wpływ na sektor finansów publicznych sugeruje się oszacowanie dochodów państwa ze względu na fakt, iż wynagrodzenia będą opodatkowane.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca zawarł w OSR możliwie najbardziej szczegółowe dane możliwe do określenia na tym etapie prac nad projektem ustawy.</p>

343.	Pkt 7	KPRM	W pkt 7 w tabeli Wpływ na sektor finansów publicznych w rubryce: Źródła finansowania należy doprecyzować w zakresie informacji dotyczących II półrocza 2025 r., który dysponent będzie występował do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej przeznaczone na wydatki Biura, czy dysponent części 27 - bo tak można wywnioskować z art. 84, czy jednak Szef Kancelarii PRM jako dysponent części 16.	Uwaga uwzględniona OSR został zaktualizowany.
344.	Pkt 8	Koordynator OSR	Rekomendowane jest szersze opisanie obowiązków administracyjnych przedsiębiorców (sprawozdawczych, informacyjnych i technicznych).	Uwaga nieuwzględniona Brak danych na tym etapie prac nad projektem